

TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE BESTUUR VAN GEMEENTE HAARLEM
d.d. 1 december 2022

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter: Goedemiddag allemaal, bij deze laatste vergadering in 2022 van de commissie Bestuur. Hartelijk welkom aan de wethouder, aan de mensen op de tribune en ook de mensen die meekijken via de livestream. Ik ga even kijken, zijn er berichten van verhindering binnengekomen? Ik heb niets gekregen. Ik zie dat de fracties van BVNL en Trots nog niet aanwezig zijn en de rest van de fracties wel. Dan heb ik nog twee mededelingen. De eerste gaat over het bezoek aan de boa's en de tweede gaat over de Omgevingswet. Werkbezoeken worden voor de commissie Bestuur doorgaans op de vrijdag overdag gepland. Nu is het zo dat we in januari een werkbezoek willen plannen aan de boa's. Zij hebben aangegeven ook 's avonds te werken. Als de commissie het in meerderheid beter uitkomt dit werkbezoek in de avond te plannen, kan dat. Er gaat nu een lijstje rond, waarbij u uw voorkeur kunt aangeven. Waarbij we wel even zeggen dat het niet op maandagavond zal zijn. Daar zijn de fracties. Dan de tweede mededeling. Op donderdag 8 december van zes tot acht vindt de volgende bijeenkomst van de raadsgroep Omgevingswet dichtbij plaats. Het programma gaat over de uitwerking van de Omgevingsvisie Haarlem 2045, in zogenaamde omgevingsprogramma's. Deze vallen onder de verantwoordelijkheid van het college. In de raadsgroep zal, naast de inhoud, met name aandacht worden besteed aan de rol van de raad bij de opstelling van de omgevingsprogramma's. Ook commissie Bestuur en Beheer worden expliciet uitgenodigd aan dit belangrijke gesprek deel te nemen. Ook hiervoor gaat een lijstje met aanmeldingen rond, waarop u zich kunt aanmelden. Dan gaan we naar punt 2. Er waren verder geen opmerkingen? De heer Van Kessel, VVD.

De heer Van Kessel: Excuses, net iets te laat, maar vanaf kwart voor acht meld ik mij af, hierbij.

2. Vaststellen van de agenda

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 2, het vaststellen van de agenda. U bent gisteren per e-mail geïnformeerd. Sorry. U bent gisteren per e-mail geïnformeerd dat ik over agendapunt 13, voorstel Aanpassingen doelenbomen, addendum Programmabegroting 2023-2027, zou voorstellen dit van de agenda af te halen. Dinsdagavond was er een raadsconferentie over het onderwerp. De belangrijkste conclusies van dat stuk was dat het stuk nog niet behandelbaar is. Alle aanwezige fracties hebben meer tijd nodig. Zij wilden ook uitdrukkelijk die fracties die niet aanwezig konden zijn dinsdag die extra tijd geven. Een meer uitgewerkt procesvoorstel over de behandeling van dit stuk heeft u inmiddels ook ontvangen gisteravond. De vraag aan u is nu, kunt u ermee instemmen dat agendapunt 13 vanavond niet behandeld wordt? Ik zie knikken, knikken. Fijn, dan stellen we de agenda vast. De heer Smit, OPH.

De heer Smit: Nog een punt van orde, mevrouw de voorzitter. Het bevreemdt OPHaarlem dat punt 6 en 7, ondanks het feit dat er veel tijd voor genomen is, niet aan elkaar gekoppeld zijn en dat daar een eetpauze tussenin zit, want het lijken mij twee agendapunten die bij elkaar horen. Ik wil graag ook even een opmerking maken dat het OPHaarlem zeer stoort dat niet op de agenda van de commissie Samenleving deze punten ook geplaatst zijn. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Qua eetpauze moeten we even kijken hoe dat gaat vallen. Misschien worden ze wel direct na elkaar behandeld. We gaan kijken hoe dat loopt. Mevrouw Van den Broek.

Mevrouw Van den Broek: Alleen maar even een kleine opmerking over de ter kennisname ingezonden stukken over diversiteit en inclusie. Ik wilde even een compliment aan wethouder De Raadt geven dat zij naast deze Informatienota alle fractie nog heeft uitgenodigd voor een verdiepende wandeling. Dat vond ik een heel positief gebaar. Bij deze.

De voorzitter: Dat zullen wij doorgeven. Dank u wel. De agenda stellen wij hierbij vast, zonder agendapunt 13.

3. Mededelingen commissieleden en wethouder(s)

De voorzitter: Dan gaan we naar de mededelingen commissieleden en wethouders. Zijn er nog commissieleden met een wet ... Commissieleden met een wethouder, met een mededeling? Nee. Dan ga ik even naar de wethouder. Wethouder, heeft u nog een mededeling? Nee. Er zou wel een mededeling zijn van wethouder Roduner, maar die sluit later aan bij deze vergadering. Dan zullen we hem dan vragen om zijn mededeling te doen.

4. Agenda komende vergadering(en), Jaarplanning en Actielijst

De voorzitter: Dan gaan we verder naar agendapunt 4. Dat betreft de agenda komende commissievergaderingen, Jaarplanning en Actielijst. We beginnen met de agenda voor de komende commissievergaderingen. Op basis van de Jaarplanning verwachten we de volgende agendapunten. Eén, nog een reactie van de Auditcommissie op de reactie van het college, over het advies van de Auditcommissie inzake realistisch begroten. Verder, zoals ik al opmerkte bij agendapunt 2, houden we er op dit moment rekening mee dat het onderwerp op de agenda in januari komt. Wij verwachten ook het Integraal Veiligheids- en Handavingsbeleid. In de Raadsaam heeft u kunnen lezen dat de Stuurgroep Burgerberaad een paar mogelijke onderwerpen van pilot aan het voorbereiden is. Waarschijnlijk licht de stuurgroep deze mogelijke onderwerpen in januari in de commissie Bestuur toe. Het doel van de bespreking in de commissie Bestuur is om dan tot één onderwerp te komen. Dit ene onderwerp wordt dan inclusief een kostenraming uitgewerkt en wederom in de commissie Bestuur besproken, maar dan ter doorgeleiding naar de raad, om hierover een besluit te nemen. De heer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Ik kan uw lezing bevestigen, als lid van de Stuurgroep Burgerberaad. Ik heb nog wel een vraag over de Jaarplanning. Al twee jaar, drie jaar is het punt uitgesteld, evaluatie ontruiming Waarderpolder. Dat staat nu op de Actielijst. Komt nu niet terug bij nieuwe punten van de Raadsjaaragenda. Mijn vraag is, wanneer gaan we het volgend jaar wel bespreken? Want iedere keer schuift het maar door. We hebben het er voor het laatst over gehad in 2019. In '20 zou het behandeld worden, '21 en '22. Niet gebeurd, jammer genoeg.

De voorzitter: Dank u wel. Ik weet niet of ik me goed herinner, maar ik dacht dat dat vorige keer ook genoemd was, dat u een mail zou sturen aan de griffie om het op de agenda te krijgen of ...

Griffier Van der Mede: Ik voor deze al van de week geïnformeerd wanneer het stuk komt. Ik heb nog geen antwoord, maar we zullen het nu ook even aan de wethouder vragen.

De voorzitter: U hoort wat er gezegd wordt.

De heer Trompetter: Het staat op de Actielijst nu, van 1-12. Alleen het komt niet meer terug ... Het komt wel terug volgend jaar, maar de vraag is wanneer het terugkomt en hoe.

Griffier Van der Mede: Dat moeten we navragen. Ik heb het al ...

De voorzitter: Ik hoor van de griffie, we gaan het navragen. De vraag is ook uitgezet. Dit was al vooruitlopend op inderdaad. We hebben van de volgende fracties het verzoek gekregen om een ter kennisname stuk te agenderen. We gaan ze eventjes stuk voor stuk nu even bekijken. Het zijn er twee. Eén is van D66, mevrouw Çimen, over de evaluatie en verfijning ambtelijke fusie Zandvoort-Haarlem. Wilt u nog een toelichting geven op het verzoek tot agendering?

Mevrouw Çimen: Dat wil ik, voorzitter. De ambtelijke fusie is vorige periode meermaals onderwerp van gesprek geweest in deze commissie. Bij de begrotingsbehandeling heb ik daar nog, namens mijn fractie, vragen over gesteld. Toen is er door de wethouder aangegeven dat er na een periode van vier jaar, dat is eind 2022, een evaluatie zou plaatsvinden over de afgelopen vier jaar, om dan vervolgens een goede doorstart te maken. Met deze raadsinformatiebrief wordt daar nu redelijk plotseling van afgezien door het college, zonder mijns inziens een heldere onderbouwing. Daar wil ik het graag over hebben. Daar heb ik een aantal vragen voor gedicht. Ik hoop dat de rest van de commissie daarmee kan instemmen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Smit, OPH. Ik wilde inderdaad even ... U bent mij al voor. Ik wil eventjes rondkijken of hier voldoende instemming voor is. Als ik het zo zie, dan is dat zo. Dan gaan we het agenderen, maar we weten nog niet precies op welke agenda van welke maand het zal komen. Dan is het tweede agenderingsvoorstel van Forum voor Democratie, de heer Alberts, actualisatie aanpak diversiteit en inclusie interne organisatie. Wilt u nog een toelichting geven? De heer Alberts.

De heer Alberts: Dank u wel, voorzitter. Beste commissie, Forum voor Democratie heeft diversiteit en kansengelijkheid zeer hoog in het vaandel staan. Wij willen dat mensen worden gezien voor hun kennis, kwaliteit en vaardigheden. Kortom, dat wat zij bijdragen aan onze mooie samenleving, ook in Haarlem. Na het lezen van de Informatienota vroegen wij ons af hoe dit in ons personeelsbestand de nadruk krijgt bij onder andere de werving. Dit vonden wij moeilijk te duiden. Wij horen graag van alle fracties en de wethouder hoe deze aanpak precies bijdraagt aan wat wij als werkgever te bieden hebben in Haarlem, zeker in tijden van een krappe arbeidsmarkt. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik even rondkijken wie dit agenderingsvoorstel wil steunen. Ik zit even te kijken of we voldoende hebben dan. Kun jij even meekijken? Ik wil toch even ... Ik zie genoeg handen. Dan gaan we dit ook agenderen op een van de volgende agenda's. Dank u wel. Dan is er eigenlijk nu de mogelijkheid om wat te zeggen over de Jaarplanning en de Actielijst. De heer Trompetter heeft al iets gezegd. De heer Van Kessel, VVD.

De heer Van Kessel: Even ten behoeve van een goede behandeling van het vorige punt. Ligt daar een brief onder van het college hoe het op dit moment geregeld is? Zodat we ook weten dat als we iets anders willen wat het nulpunt is waarvan we moeten bewegen. De vraag is eigenlijk, ligt er een brief onder van het college hoe het nu geregeld is, het personeelsbeleid, ten aanzien van diversiteit? Of dat we anders voor die tijd ook nog een brief daarover kunnen krijgen.

De voorzitter: Het gaat over de actualisatie. Dat stuk is ... U wilt ... Maar goed, u heeft ermee ingestemd. Voorzitter, dan is er nu de mogelijkheid om iets te zeggen over de Jaarplanning en de Actielijst. Zijn er vragen voor de wethouders? Zijn er actiepunten die voor de commissieleden niet meer actueel zijn en van de lijst kunnen worden geschrapt? Geen opmerkingen. Actiepartij.

De heer Trompetter: Dat is nummer 201049971, afdoening toezegging WOB. Is dat nog wel ook actueel? Het onderzoek naar beeldkwaliteit van de wijken, is een hele oude actie. Wat is de status daarvan? Het nummer is 2017307021.

De voorzitter: Ik hoor van de griffie dat gekeken zal worden hoe dit staat. Dank u wel. Geen andere vragen meer?

5. Transcript commissie d.d. 3 november 2022 (alleen naar aanleiding van)

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 5, vaststellen transcript van de vergadering 3 november, alleen naar aanleiding van nog opmerkingen? Geen opmerkingen.

Ter advisering aan de raad

6. Vaststellen startnotitie actualisatie participatie (BvL)

De voorzitter: Dan zijn we bij agendapunt 6. Vaststellen startnotitie actualisatie participatie. Daarvoor heten we nogmaals de wethouder welkom, die bij de behandeling van dit agendapunt aanwezig is. In het coalitieprogramma is de ambitie neergelegd om het participatiebeleid te vernieuwen. Om gezamenlijk de grote uitdagingen van de toekomst op te pakken, is een actueel, helder participatiebeleid belangrijk. In dit beleid wordt straks opnieuw afgesproken hoe de samenwerking tussen inwoners, ondernemers, college en raad vorm krijgt. Met deze startnotitie wordt richting gegeven aan deze samenwerking. Hierbij worden vijf leidende principes uitgewerkt. Eén, de participatie in Haarlem kent verschillende vorm. Twee, de gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor kwetsbare groepen in de samenleving. Drie, voor participatie, waarbij we als gemeente aan zet zijn, streven we transparante procedures na. Vier, het is een doel op zich om bij participatie groepen te betrekken die zich minder snel laten horen. Tenslotte vijf, erkenning dat er meer gesprekspartners in de wijk zijn dan voorheen en daar ook de werkwijze op te richten. Het college vraagt de raad om deze startnotitie vast te stellen. Na het vaststellen van de startnotitie wordt participatie over de leidende principes georganiseerd. De vraag die aan de participanten wordt gesteld is, zijn deze leidende principes voldoende om richting te geven aan een goede uitvoering van participatie in Haarlem? In deze nota staat verder beschreven wat er gebeurt, nadat de raad de startnotitie heeft vastgesteld. Hoe uiteindelijk gekomen gaat worden tot een nieuwe participatieverordening. Voordat we overgaan tot behandeling, is er nog een spreker aanwezig. Er is ook een schriftelijke bijdrage. Die heeft u kunnen zien. Twee schriftelijke, sorry, die is later binnengekomen. Maar dan vraag ik nu allereerst, of dit is de spreker bij dit agendapunt, de heer De Vries, om te gaan zitten. U gaat daar zitten. U mag daarachter gaan zitten, naast mevrouw Van Zetten. Ik weet niet, is mijnheer De Vries ingelogd?

Griffier Van der Mede: Ja, hij is nu ingelogd.

De voorzitter: Welkom, mijnheer De Vries. U bent al vaker geweest. U kent de procedure. U heeft drie minuten. Ik zal aan het eind, als dat nodig is, aangeven dat u bijna aan drie minuten zit. Aansluitend is er voor de commissieleden gelegenheid om verhelderende vragen te stellen. Ik wil u nu het woord geven.

De heer De Vries: Ik wil als eerste aangeven dat wij als werkgroep Versterking Lokale Democratie ons volledig aansluiten bij de open brief van Jan van Eeden. Zijn bijdrage kan ook opgevat worden als een schriftelijke bijdrage van ons als werkgroep Versterking Lokale Democratie. In die zin heb ik alleen maar eigenlijk op drie punten een aanvulling, op die notitie van Jan van Eeden, de open brief die iedereen heeft kunnen lezen

inmiddels. Dat is ook het uitgangspunt waar wij met name aansluiten bij de oproep om de startnotities aan te houden en op die manier ruimte te scheppen, ruimte in de tijd, voor een drietal punten, die ik nu zal noemen, waar nader op ingegaan kan worden qua onderzoek. Het eerste punt is, dat ons is opgevallen dat er nergens sprake is geweest, naar onze waarneming, van de resultaten van het onderzoek door Marilou den Outer. Dat is iemand die gebruik heeft gemaakt van een mediafonds, wat mede door de gemeente is ingesteld, om onderzoek te doen naar het bestaan van al vijftig wijkraden. Dat hebben we niet terug kunnen vinden in de notitie, zoals hij nu voorligt. Dat zou alsnog kunnen gebeuren. Het tweede punt gaat over dat we kennis hebben genomen ook van het feit dat de evaluaties van onderzoeken die wel al hebben plaatsgevonden, dat zijn de vier experimenten die voortgevloeid zijn uit de nieuwe democratie, over loting, budgetfinanciering et cetera, dat daar ook geen aandacht aan besteed is. Een mogelijke tijdruimte die je kan creëren door uitstel te verlenen aan ... Hem in behandeling nemen als een startnotitie, maakt het ook mogelijk om alsnog kennis te nemen van hoe de evaluaties eruit hebben gezien. Want duidelijk is dat dat vanwege corona ook vertraging heeft opgeleverd, maar dat zou dan alsnog kunnen worden hersteld. Het derde punt gaat over dat wij als werkgroep Versterking Lokale Democratie destijds excursies hebben georganiseerd, ook voor leden van de gemeenteraad zelf, de wethouder, projectleider, naar Groningen en naar Rotterdam. Maar wat ons opviel, is dat in de notitie, zoals hij er nu ligt, zeker als het over die zogeheten wijkplatforms gaat, daar kom ik later nog op terug, dat dat alleen maar gaat over Utrecht, Apeldoorn, Maastricht, als referentiegemeentes, terwijl wij nadrukkelijk de aandacht hebben besteed aan het chronische model, zoals dat nu ook heet. In Rotterdam, waar ze er destijds al van overtuigd waren dat de lokale democratie daar er een stuk beter eruitziet dan in Haarlem. Mijn laatste punt is, op dit moment om te zeggen van, kijk ook naar de experimenten in Groningen en Rotterdam ...

De voorzitter: U bent door de tijd heen, de heer De Vries.

De heer De Vries: In plaats van alleen die vier die nu genoemd zijn.

De voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Ik kijk even rond. Zijn er commissieleden die een vraag ter verduidelijking willen stellen aan de heer De Vries? De heer Klaver, CDA.

De heer Klaver: U stelt voor om ze aan te houden, de stukken. Nu staat in de startnotitie dat er een participatietraject wordt opgestart, om input op te halen, om ideeën op te halen, om daarmee het voorstel te verrijken. Voorziet dat niet in uw behoefte?

De heer De Vries: Dat hangt er uiteraard vanaf hoe dat exact wordt opgevat en ingevuld. Maar als het aan die vereisten voldoet, dat er in ieder geval veel meer tijd genomen wordt om kennis te nemen op die drie punten, dan moet dat ook tot een oplossing kunnen leiden, in dit verband.

De voorzitter: Nog andere commissieleden die vragen aan de heer De Vries hebben? Nee. Dan dank ik u hartelijk voor uw insprekbijdrage. Dan gaan we over naar de verdere behandeling. Dit punt staat ter advisering op de agenda. De commissie zal vanavond bepalen of dit voorstel rijp is voor behandeling in de raad. Wie kan ik het woord geven voor een eerste termijn? De heer Van Kessel, VVD.

De heer Van Kessel: Dank u wel, voorzitter. Deze startnotitie steekt me een beetje, toen ik hem ging lezen. De aanleiding hiervoor is een wettelijke verplichting vanuit de Omgevingsvisie of de Omgevingswet, begrijp ik. Het uitgangspunt voor de principes is het coalitieprogramma. Die zijn eigenlijk ook al in steen gebeiteld. Er ligt hieronder niet een grondige evaluatie van, wat is er eigenlijk mis met het participatiebeleid in Haarlem en wat kan beter? Mijn vraag is, waarom ligt dat er niet? Hoe komt u tot de conclusie dat de principes die hier

staan, in deze startnotitie, het Ei van Columbus zijn? Dat kan ik ook aanvullen met de woorden van de inspreker en ook de schriftelijke bijdrage van een oud-wethouder. Inspraakbijdrage, of de onderzoeken van bijvoorbeeld Den Outer worden genoemd. De eerdere experimenten worden genoemd, die hier niet in terug te vinden zijn. Lessen uit andere steden, zijn niet meegenomen. Jammer. Gemiste kans. Gaan we nog meenemen in de toekomst. Maar je verwacht eigenlijk dat een startnotitie dat heeft. Een half jaar geleden heb ik ambtelijke bijstand aangevraagd, om beter inzichtelijk te maken wat de rol is van de gemeente bij het plaatsen van allerlei soorten opvang. Beschut, beschermd, begeleid wonen, maatschappelijke opvang. Ook de manier waarop de plaatsing eigenlijk verbeterd kan worden en ook hoe je dan samenwerkt met de omgeving. Maar goed, het principe is hier al vastgelegd. Bij dit soort opvang gaan we niet meer de Haarlemmers raadplegen, vanwege de kwetsbaarheid van de betrokkenen. Dat een buurman, een straat of een wijk wellicht geen draagkracht heeft voor dit soort opvang, wordt hier eigenlijk mee buitenspel gezet. Dat vind ik jammer. Mijn vraag aan de wethouder is ook of hij nog van plan was om het werk van de ambtelijke ondersteuning af te wachten of is de keuze al gemaakt en kan deze startnotitie gewoon door? Dan zal ik nog een vraag stellen. Waar liggen de alternatieven voor deze principes? Wat het college wil, is duidelijk. Maar kan ik, of de raad, of de stad, nog ergens anders een keuze maken voor een bepaalde vorm van inspraak of participatie? Kunnen wij nog ergens uit kiezen? Valt er iets te kiezen? Of is het eigenlijk gewoon instemmen of niet met de principes die hier liggen? Eerlijk gezegd, wethouder, dan rond ik af, geldt dit ook voor de stap over de wijkraden. Welke keuzes liggen er nog? Waarom kan ik die niet lezen in deze startnotitie?

De voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Çimen.

Mevrouw Çimen: Dank u wel, voorzitter. Ik was wel benieuwd of er leidende principes zijn of in ieder geval hiaten zijn, waarvan u nu direct zegt, dit mis ik echt, dit staat er niet in, beste wethouder, zet het er tussen?

De voorzitter: De heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Dank u wel, voorzitter. Bij het parkeerbeleid gaat er op dit moment natuurlijk ontzettend veel mis. Daar zie je dat je een gemeente hebt die niet met mensen beslist, maar over mensen beslist. Dat zou ik nou bijvoorbeeld een mooi principe vinden om er tussen te zetten, een gemeente die met de Haarlemmers beslist in plaats van een gemeente die over Haarlemmers beslist.

De voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik hierna het woord geven. De heer Alberts, Forum voor Democratie.

De heer Alberts: Voorzitter, in deze laatste commissie van het voor mij als nieuw commissielid zeer bewogen jaar, wijd ik namens Forum voor Democratie mijn bijdrage aan dit voor ons zeer belangrijke agendapunt. Allereerst onze vragen bij dit stuk, voordat ik iets meer zal beschouwen. Er staat bij stedelijke vraagstukken, met belang voor de hele stad bepaalt de gemeente de kaders. We halen dan ideeën en reacties op om onze besluiten beter te maken. Hoe kan de raad erop toezien, vraag ik aan de wethouder, dat vraagstukken niet stedelijk gemaakt kunnen worden, om de invloed van omwonenden in te perken wanneer deze tegen de vastgestelde beoogde kaders ingaat? Hoe wordt geborgd dat de kwalificatie stedelijk niet te arbitrair wordt toegepast? Is dit voldoende sluitend geformuleerd en gekaderd? Verder lezen wij bij onderwerpen die direct en uitsluitend in de leefomgeving van bewoners spelen, kunnen we vormen van zeggenschap bij de buurt neerleggen, om zo eigenaarschap en gedeelde verantwoordelijkheid te stimuleren. Onze vraag. In hoeverre is er sprake van invloed van burgers op de macht, democratie, met de woorden zeggenschap, eigenaarschap en gedeelde verantwoordelijkheid. Wordt er wanneer burgers beoordelen dat er bij de participatiemogelijkheden toch geen sprake van invloed is, niet vervolgens de verantwoordelijkheid van de opgelegde kaders door de gemeente alsnog op de burgers afgeschoven? Zeker wanneer het minder wenselijk

uitpakt. Zij hadden immers kunnen participeren. Tot slot staat er, het is een doel op zich om bij participatie groepen te betrekken die zich minder snel laten horen, het stille midden, afhakers, jongeren. Zo kunnen we beter de kennis, informatie en ervaring van alle inwoners in de stad benutten en zo de kwaliteit van besluiten verhogen. Hier noemt u iets vreselijks, wat een groot probleem is in onze gemeenschap. Bij een mooie lezing van Jordan B. Peterson werd ik gewezen op juist dit fenomeen, wat wij in alle westerse samenlevingen ondervinden. In alle lagen van gemeenschappelijke instituties wordt er geschreeuwd om mensen. In de wijkraad, de buurtcentra, het dorpshuis, de kerk en uiteraard ook in de politiek, in alle bestuurslagen van het land. Dat, voorzitter, is uiteraard de werkelijke participatie, die wij ook zouden zien van de burgers. Het is een hoge prijs die Haarlemmers betalen op het moment wanneer men zich ontwikkelt als een pilaar van een van deze belangrijke onderdelen van de gemeenschap. De kosten voor het leven maken momenteel dat mensen vaak al genoeg werk hebben aan het verdienen van geld middels een baan. Een gezin onderhouden kan in deze tijd eigenlijk niet meer zonder een huishouden van tweeverdieners, zeker in Haarlem. Als burgers vervolgens wel de tijd en energie vinden voor onder andere politieke betrokkenheid, komen zij, net als wij, van FvD, in een diep gepolariseerd maatschappelijk debat, waarin er ideologische verdachtmakingen over en weer gaan. Misschien is dit wel de hoogste prijs die wij als burgers betalen. Ik kan u niet uitleggen hoe het is om in verkiezingstijd voor nazi te worden uitgemaakt. Dan begrijp ik ook volkomen wanneer mensen stil blijven, afhaken, in zichzelf keren en zich louter kunnen concentreren op overleven in, nogmaals, tijden waarin bijvoorbeeld de boodschappen nauwelijks meer betaald kunnen worden.

De voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Çimen.

Mevrouw Çimen: Dank u wel, voorzitter. Ik kan het me inderdaad niet voorstellen hoe het is om voor nazi uitgemaakt te worden. Dat we in een gepolariseerde tijd leven, dat zie ik, dat erken ik. Wat is de bijdrage van Forum in Haarlem, om dat sentiment dan te verbeteren?

De voorzitter: De heer Alberts.

De heer Alberts: Voorzitter, ik verwachtte deze vraag. Daarom benoemde ik over en weer. Wij hebben een levendig debat in onze partij over de stijl en de toon van onze retoriek. Het is zeer moeilijk, maar wij proberen in ieder geval het debat te blijven voeren en het gesprek aan te gaan. Maar dat wij daar ook onze steen aan moeten bijdragen, ben ik met u eens.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Abbasi, interruptie, PvdA.

De heer Abbasi: Dank u wel, voorzitter. Dan heb ik aan u ook de vraag, er zijn uitspraken van uw partijgenoten die mensen zoals ik geen Nederlander noemen. Hoe vindt u dat dat dan bijdraagt aan polarisatie hier in de samenleving, onder andere in Haarlem?

De voorzitter: De heer Alberts.

De heer Alberts: Ik wil hier heel graag op reageren, voorzitter, maar ik heb iets meer context nodig, want er zijn verschillende manieren waarop dat uitgelegd kan worden.

De heer Abbasi: Ik kan het uitleggen, maar kijk, ik begrijp heel goed dat het heel pijnlijk is om bijvoorbeeld nazi genoemd te worden tijdens een debat of ik weet niet wanneer dat gebeurd is. Maar dat kan ik begrijpen dat dat bepaalde, echt emoties oproept, want dat hoort ook helemaal niet. Maar bijvoorbeeld ook in dit stuk

zien we heel weinig terugkomen over mensen met een migratieachtergrond. Die zijn ook ontzettend ver verwijderd van de politiek. Partijen die daaraan bijdragen, zijn onder andere Forum. Ik vind het heel ...

De voorzitter: Mijnheer Abbasi, dit is een interruptie. Wat is uw vraag precies?

De Abbasi: Ik zou graag willen weten hoe u erover denkt dat er vanuit uw partij mensen worden weggezet als niet Nederlander, puur en alleen omdat ze een ander geboorteland bijvoorbeeld hebben.

De voorzitter: De heer Alberts.

De heer Alberts: Nogmaals, het hangt er helemaal van af in welk debat het op welke manier is gebeurd, want het heeft te maken met tijdspanne en wanneer is iemand in Nederland gekomen, wanneer zijn wij als overheid verantwoordelijk voor een individu? Dat is niet om mensen weg te zetten. Dat wil ik graag bestrijden. Maar wij moeten wel een politieke afweging maken, wie we wel en niet helpen. Ik denk dat het in die context is, maar dat kan ik niet zeker weten.

Mevrouw Van den Broek: Dank u wel, voorzitter. Mag ik dan wel opmaken dat u bij de participatie in Haarlem alle Haarlemmers bedoelt, ongeacht hun status of afkomst of noem maar op?

De voorzitter: De heer Alberts.

De heer Alberts: Voor bijdragen wensen dat wij van alle Haarlemmers inderdaad, ja. Iedereen die kan bijdragen, graag.

De voorzitter: Dit was uw eerste termijn. Nee, u bent nog niet klaar? Dit waren interrupties. Ik dacht dat u stil ... Wilt u nog? Interruptie van de heer Drost.

De heer Drost: Want dan hebben we hier toch op zich wel een scoop toch? Want dan eigenlijk wat u zegt, is dat u de facto de lijn niet volgt van uw landelijke organisatie.

De voorzitter: De heer Alberts.

De heer Alberts: Ik interpreteer dit meer dat onze lijn veelal verkeerd wordt geïnterpreteerd door media, anderen. Dat mag. Daarom zit ik ook hier ter verduidelijking. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Alberts, gaat u verder met uw termijn.

De heer Alberts: Dank u wel, voorzitter. Wat moeten wij doen als gemeenteraad? Ook belangrijk. Ik geloof heilig in de filosofie van het geven. Echt geven is zonder verwachtingen, vanuit liefde en geloof in de goedheid van de mens. Wat wij concreet kunnen geven als gemeenteraad is meer vertrouwen aan de burger, meer autonomie om zelf te kunnen gaan over hun eigen leven en meer kansen en mogelijkheden om hun leven te leven op een manier die zij waardevol vinden. Dat, voorzitter, kan alleen door het correctief referendum. Niet omdat wij niet het beste voor hebben met de Haarlemse burgers, maar omdat ook de Haarlemse gemeenteraad in het genoemde spanningsveld in het stuk, tussen, ik citeer: "De verantwoordelijkheid voor kwetsbare groepen in de samenleving en de belangen van de omgeving te ver is doorgeschoten in die verantwoordelijkheid." Geef de omgeving weer het vertrouwen terug dat zij ...

De voorzitter: Mijnheer Alberts.

De heer Alberts: Even mijn zin afmaken.

De voorzitter: Sorry.

De heer Alberts: Dat zij genoeg voor kwetsbaren kunnen zorgen in hun omgeving, waar ze zelf over mogen beslissen. Geef vertrouwen aan burgers, hun mening en hun bijdrage aan Haarlem. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: U heeft nog een interruptie van de heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Dank u wel, voorzitter. Mijn vraag is eigenlijk, dat op het moment dat je pleit voor een correctief referendum en je kijkt hoe de referenda in de afgelopen jaren gelopen zijn in Nederland, dan eindigt dat meestal in een voor of tegen of een ja, nee tegenover een stelling. Maar ervaring is dat dat heel erg de polarisatie juist in de hand werkt. Hoe kijkt u daar tegenaan?

De voorzitter: De heer Alberts.

De heer Alberts: Ik bepleit hier, ik denk dat dat het beste antwoord is ... Want het is een heel ingewikkeld onderwerp, omdat ... Ik kan het aan u uitleggen, maar ik denk dat het neerkomt op, wij vinden het belangrijker om het vertrouwen aan de burger terug te geven. Op het moment dat burgers meer vertrouwen hebben, dan straalt dat ook uit aan elkaar. Dat is de filosofie van geven. Dat zal de polarisatie uiteindelijk tegengaan.

De voorzitter: Nog een interruptie van de heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Dank u wel, voorzitter. Het is in ieder geval fijn om te horen dat we hetzelfde doel nastreven, namelijk om de burgers of de mensen in Haarlem dat vertrouwen te geven. Daarom zijn we ook als VVD in ieder geval voorstander van een representatieve democratie. Iedere vier jaar mag er weer gekozen worden. Maar antwoord op de vraag kreeg ik niet. Dat is, op het moment dat de polarisatie zo'n groot probleem is in de samenleving, dan vraag ik mij af wat het invoeren van een polariserend referendum daaraan bijdraagt. Excuses dat ik niet zo snel van begrip ben, maar probeert u toch maar om het uit te leggen.

De voorzitter: De heer Alberts.

De heer Alberts: Ik vind dit heel goed dat u dit verduidelijkt. Dan ga ik teruggrijpen naar wat u zegt over dit stuk zelf. Namelijk, u maakt hier een veronderstelling, dat referenda zouden polariseren. Waarvan ik u graag zou willen vragen om dat hard te maken, want die stukken ken ik niet. Tegenstellingen, meningen die verharden in een verhard debat. Ik denk dat dat polariseert. Verdraagzaamheid, ongeacht een verschil in elkaars mening. Niet het stemmen over die mening. Dank u wel.

De voorzitter: Ik wil u er wel op wijzen, u heeft nog een minuut voor de rest van de vergadering. Dit was het einde van uw termijn. U heeft nog een interruptie van de heer Drost.

De heer Drost: Eigenlijk een vervolgvraag daarop. Want u geeft eigenlijk twee dingen aan, wij vinden een correctief referendum belangrijk en we willen opkomen voor kwetsbare groepen. Maar kunt u zich niet voorstellen dat het terugbrengen van een vraagstuk in een ja of een nee, dat daar juist kwetsbare groepen in verloren kunnen gaan, doordat een simpel voor of tegen en een meerderheid, dat daar niet altijd goed, juist kwetsbare groepen en die belangen terugkomen. Hoe kijkt u daar tegenaan?

De voorzitter: De heer Alberts.

De heer Alberts: Hele goede vraag. Ik ben dankbaar dat ik dit dan ook kan verduidelijken. De veronderstelling die hieronder ligt, is dat kwetsbare groepen altijd beschermd kunnen worden, ook op het moment dat je doorschiet in die verantwoordelijkheid. Alles heeft gevolgen. Ook negatieve gevolgen. Dan wordt er een andere groep misschien kwetsbaar in het beschermen van een kwetsbare groep. Ik denk dat dat even de veronderstelling is die ik wil ontkrachten, naar de vraag die u stelt. Begrijpt u me?

De voorzitter: De heer Drost.

De heer Drost: Nee, niet direct. Maar ik zie daar wel in ieder geval een spanningsveld. Ik hoop dat u die in ieder geval ziet. Misschien alleen meetgegevens, juist als u zegt, ik wil opkomen voor kwetsbare groepen. Ik denk dat juist in referenda dat niet altijd goed terugkomt. Dat dat ook wel een geleerde les is. Maar goed, ik kan daar zo ook nog wel op terugkomen.

De voorzitter: De heer Alberts.

De heer Alberts: Wie kan er het beste voor kwetsbare mensen opkomen? Bevolking middels een referenda, of een overheid die de beslissingen neemt? Allebei even slecht. Kijk naar wat er met corona is gebeurd. We hebben geprobeerd kwetsbare mensen te beschermen. Daarin zijn er andere kwetsbare mensen ontzettend de dupe geworden. Dat is wat ik bedoelde in mijn vorige antwoord. Er zullen altijd kwetsbare mensen gecreëerd worden.

De voorzitter: Dank u wel. Had u nog een interruptie, mijnheer Aynan? Nee. Dit was uw eerste termijn. U heeft nog tien seconden. Wie kan ik verder het woord geven? De heer Trompetter, Actiepartij.

De heer Trompetter: Dank u wel. Dank aan het college voor deze stukken. In de ogen van onze fractie zijn dit goede startnotities en uitgangspunten, waarin juist ook het gesprek met de stad is aangekondigd. Zoals mijnheer De Vries al zei, wat hij miste. Volgens mij gaan we dat gesprek nog hebben. Onze fractie is voorstander van co-creatie. Dat zit hier ook in. De startnotitie maakt het mogelijk dat er een palet aan mogelijkheden ontstaat voor de participatie. Bij de planvorming kan besloten worden over het hoe, maar niet per se over het waar. Via Right to Challenge kan besloten worden over het hoe en hoe het echt wel anders kan. Bij bewonersinitiatieven in de buurtbegroting gaat de wijk er gewoon zelf over, over het wat en het hoe. Bij die bewonersinitiatieven zitten de bewoners ook aan het stuur en vast de gemeente. Nu is het eenmaal zo dat je de beslissingsmacht maar beperkt of helemaal niet kunt delegeren. Dat zou in strijd zijn met de Grondwet. Met deze startnotitie worden de verwachtingen van de inspraak ook duidelijk gemaakt, wat voorheen nog weleens een beetje onduidelijk was, hoe ver het strekte. Dan nog wel een paar vragen. Of het college de methode Groningen wil bekijken in het verdere proces. Wij weten niet of dit per se een goede methode is, maar helemaal zeker weten we dat ook niet. Bij leidende principes wordt er gesproken over experimenteren met communicatiemiddelen. Op zich is dat goed, maar wij pleiten er wel voor om het borgen dat er enige voorspelbaarheid gaat bestaan over de inzet en keuze van deze middelen, bij welk type vraagstukken. Niet steeds een black box, maar duidelijke middelen die door experiment bewezen waarde hebben als leidend in het participatietraject van een bepaalde omgeving of type vraagstuk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Çimen, D66.

Mevrouw Çimen: Dank u wel, voorzitter. De maatschappelijke uitdagingen en vraagstukken zijn groot. Inwoners van deze stad willen betrokken worden bij het oppakken van die uitdagingen. Om dat gezamenlijk te doen, is een actueel en helder participatiebeleid hard nodig. Met goede afspraken hoe die samenwerking vorm krijgt, tussen inwoners, ondernemers en het bestuur van deze stad. Nou vindt er momenteel een aantal ontwikkelingen tegelijkertijd plaats. We stoppen met het programma Nieuwe Democratie. Dat is geëvalueerd en wordt omgekat naar het programma Versterking Lokale Democratie, waarbij er ook bijvoorbeeld stadsbreed wordt ingezet op de democratische wijkbegroting. Denk aan Schalkwijk aan Zet. We gaan het straks nog hebben over de ontwikkeling van wijkraad naar wijkplatform. We willen deze periode in ieder geval één burgerberaad organiseren in Haarlem. Dat is nogal wat. Wij kijken er met heel veel plezier naar uit om dat allemaal te organiseren in Haarlem. Dan de startnotitie zelf, voorzitter. Een prima startpunt en met een duidelijke boodschap. Mijn collega Trompetter zegt het ook, het gesprek met de stad moet ook nog plaatsvinden. De suggesties die worden gedaan, moeten ook zeker nog worden meegenomen. Maar de boodschap in dit stuk is eigenlijk ook al heel helder. Het verwachtingenmanagement tussen inwoners en de overheid moet beter. Dat hebben we ook op meerdere dossiers gezien in de afgelopen periode. Want die duidelijke rollen en die verwachtingen zitten ook vaak in heldere communicatie en de concrete uitvoering. We hebben participatietrajecten in deze raad vooral gezien bij onderwerpen in de commissie Ontwikkeling. Ik maak het nog heel even af, die zin. Maar dit moet tot in de haarvaten van het ambtelijk apparaat geraken en op elk dossier helder worden toegepast en uitgevoerd.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Van Kessel, VVD.

De heer Van Kessel: Dank u wel, voorzitter. D66 noemt deze startnotitie een goede start. Nu ken ik D66 als een partij die altijd heel zorgvuldig is ten aanzien van beleidsvorming. Dat er vaak aan de basis van beleidsvorming goede evaluaties liggen, een goede probleemanalyse, met vervolgens logische stappen hoe er tot oplossingen gekomen wordt. Mijn vraag is eigenlijk, mist u die analyse niet in dit stuk?

De voorzitter: Mevrouw Çimen.

Mevrouw Çimen: Volgens mij zit het ook deels in andere stukken. Ik deel wel, dat was ook de insprekbijdrage schriftelijk van, het zit in verschillende stukken. Wat ik net ook al zei, er is een programma Nieuwe Democratie geëvalueerd en dat wordt omgekat. Daar zijn al lessen uit geleerd. Die worden meegenomen. Tegelijkertijd denk ik ook bij deze startnotitie, het moet ook niet te veel uitgewerkt zijn, want anders heeft een ... Hoe dichter je het timmert, hoe minder zin het heeft om het gesprek met de stad aan te gaan. Dat is ook een keuze die je maakt.

De voorzitter: De heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Dan nog een vraag, maar misschien komt u daar zo op terug. Twee van de grootste punten op dit moment, waar het schort aan de participatie, zijn de invoering van het betaald parkeren en de plaatsing van maatschappelijke opvang. Komt u in uw bijdrage daar nog op terug over hoe we daar eigenlijk als gemeente mee om zouden moeten gaan, of lopen we er technisch omheen vandaag?

De voorzitter: Mevrouw Çimen, D66.

Mevrouw Çimen: Over parkeren, die heb ik niet concreet genoemd, maar daar vind ik ook nog het een en ander van. Daar kunnen we het ook prima over hebben, maar wellicht ook in het parkeerdebat. Ik heb nog wel een vraag over de maatschappelijke opvang. Daar kom ik nog even op terug. Zoals ik al zei, voorzitter, we

hebben participatietrajecten vooral gezien bij onderwerpen in de commissie Ontwikkeling, in de ruimtelijke omgeving. Maar het moet tot in de haarvaten van het ambtelijk apparaat geraken en op elk dossier helder worden toegepast. Want zoals gezegd, ik heb het zelf ook op een paar dossiers in de commissie Samenleving niet goed zien verlopen, in de vorige periode. D66 zou daarom willen pleiten voor een zogeheten participatieparagraaf. Dat dat wordt toegevoegd aan alle startnotities. Want er wordt meermaals door insprekers en sommige raadsleden gevraagd bijvoorbeeld naar een PIP. Dat is in mijn beleving altijd een intern document geweest voor de ambtenaren zelf. Meer een checklist. Tegelijkertijd hoor ik wel de vraag achter de vraag. Die is namelijk, op welke manier worden burgers betrokken bij die ontwikkelingen? Welke invloedsmogelijkheden zijn er? Mag dat openbaar? Dat kan volgens mij prima in een startnotitie, die naar de raad gaat, worden opgenomen op elk dossier. Hoe kijkt de wethouder hiernaar? Graag een reactie.

De voorzitter: U heeft nog een interruptie van de heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Even niet voorbereid, maar omdat ik goed luisterde naar de tekst, bij de gemeente Amsterdam, daar beperken ze zich niet tot het toevoegen van een participatieparagraaf bij startnotities, maar dat doen ze eigenlijk bij alle voorstellen, alle voordrachten van het college, alle voordrachten richting de raad. Zodat eigenlijk ook ambtenaren daar gedwongen worden om bij alles wat ze doen na te denken over, is hier participatie van toepassing, hoe hebben we dat gedaan en doen we dat goed? Bent u te verleiden, wellicht, om uw voorstel toe te voegen aan startnotities, wellicht uit te breiden ook tot voordrachten aan het college en aan de raad?

De voorzitter: Mevrouw Çimen.

Mevrouw Çimen: Ik wist niet van die werkwijze in Amsterdam. Ik denk dat het een helder voorstel is. Ik vul mijn vraag graag aan zo richting de wethouder. Maar ik vind het eigenlijk wel een goed voorstel. Dan inderdaad, ik heb nog wel een zorg, over een concreet punt in het stuk over de leidende principes. Dat is de bijlage bij dit stuk. Namelijk over de opvang van dak- en thuislozen. Daar wordt, als ik dit document goed lees, nog alleen maar over gecommuniceerd en niet meer geparticipeerd. Ik heb me daar persoonlijk de afgelopen periode behoorlijk hard tegen verzet, tegen deze handelwijze, bij het Anton Pieckhofje. Waarbij ikzelf meermaals heb gepleit voor, ga in gesprek met die omwonenden en de bovenwonenden, om het in gezamenlijkheid op te lossen. Zo lees ik dit overigens ook weer niet terug in de oplegbrief, want daar lees ik weer wat anders. Mijn vraag aan de wethouder, hoe zit dit en kunt u dit nogmaals toelichten, want het is onduidelijk? Dank u wel.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Mevrouw Çimen, mag ik u dan even vragen hoe u dat dan ziet? Vindt u dat een wijk zou moeten gaan over de locatie van opvang van kwetsbare groepen? Of vindt u dat de gemeente dat zelf als politiek gewoon moet besluiten en dat vooral de mensen over het hoe kunnen gaan en over het veiligheidsplan, maar niet zozeer over het wat en het waar? Ik ben wel nieuwsgierig hoe u dat dan ziet en hoe u denkt dat er dan locaties overblijven voor deze groepen.

De voorzitter: Mevrouw Çimen.

Mevrouw Çimen: Het was mijn beleving dat bij de Kruidenbuurt, eigenlijk toen het Anton Pieckhofje daar werd omgekat tot een tussenvoorziening, er een welwillende omwonende groep was die eigenlijk zeiden, prima, deze mensen hebben natuurlijk ook gewoon een plek nodig, maar moeten dat er 36 zijn? Zouden we

dat niet werkbaarder kunnen maken, ook voor de druk in deze omgeving, naar bijvoorbeeld een 18 aantal mensen huisvesten? Ik vind dat, als je als wethouder bent, je dan echt wel in je handjes mag knijpen en dat je op die manier ook samen met inwoners daarover het gesprek aan kunt gaan. Dat was mijn voorstel toen en daar sta ik nog steeds achter.

De voorzitter: Mevrouw Çimen, u had uw termijn afgerond? Oké. Dan kijk ik even rond. De heer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Dank u wel, voorzitter. Volgens mij is het duidelijk, ook uit andere bijdrages, dat er echt iets aan de hand is. Het vertrouwen, blijkt ook uit allerlei onderzoeken, is eigenlijk gedaald tot een dieptepunt. Dat zien we ook bijvoorbeeld aan de lagere opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen. Dan hebben we het vandaag over participatie. Participatie is eigenlijk best wel een moeilijk ding, want het kan vertrouwen wekken, maar het kan ook vertrouwen schaden. Want het betrekken van de inwoners bij beleid, dan moet je bewijzen dat je mensen niet alleen hoort, maar dat je echt geluisterd hebt. We hebben het de afgelopen paar jaren gezien, mijn collega zei dat al, dat dat niet altijd goed gaat. Ik hoef alleen maar woorden te noemen als parkeerbeleid, Domus Plus, Anton Pieck, maar ook zoiets simpels als de herinrichting van de Jan Gijzenkade. Dat moet echt gewoon verbeterd worden. Dan kijk ik naar de startnotitie. Dan zie ik die vijf leidende principes, waarmee u de stad om input gaat vragen. Ik vraag me af of dat dat niet scherper kan. Bijvoorbeeld, het tweede uitgangspunt. Inderdaad, die kwetsbare groepen in de samenleving. We gaan niet vragen om mensen van ... Om mee te denken over het wat, maar alleen maar over het hoe. Maar zelfs de term kwetsbare groepen, hebben we het dan over daklozenopvang, over kinderopvang, over laaggeletterdheid? Dat moet echt scherper. Dan pas kunnen we ook echt input halen uit de stad. Ook bijvoorbeeld dat vraagstukken die op stedelijk niveau spelen, dat die kaders door de gemeente bepaald worden. Wat zijn thema's die op stedelijk niveau spelen? Is een Domus Plus per definitie stedelijk, want het komt ook echt gewoon in de wijk terecht. Ook dat moet scherper. Ook dingen die uitsluitend in de omgeving spelen. Gaat dat alleen maar over een lantaarnpaal en fietspad? Want dat kan je ook oprekken tot juist stadsbreed. Kijk maar naar ...

De voorzitter: Mijnheer Aynan, u heeft een interruptie van de heer Abbasi.

De heer Abbasi: Dank u wel, voorzitter. Ik vind het op zich een heel goede oproep, om het wat scherper in te richten. Maar ik heb een vraag aan de heer Aynan over wat hij er zelf van vindt, over die kwetsbare groepen. Als het over een bepaalde kwetsbare groep gaat, ligt dan de beslissingsbevoegdheid bij de gemeenteraad of moet dan de wijk bepalen waar bijvoorbeeld zo'n daklozenopvang komt?

De voorzitter: De heer Aynan.

De heer Aynan: Voorzitter, de beslissingsbevoegdheid ligt per definitie bij de raad. Maar we hebben het hier over participatie. Hoe neem je je burgers mee en hoe zorg je ervoor dat je ze ook echt serieus neemt? Dat je ook echt luistert in plaats van alleen maar te horen. Inderdaad, als we zien dat mensen bereid zijn om bijvoorbeeld een Anton Pieckhofje in de wijk op te nemen. Het gaat alleen maar over het aantal bewoners. Weet je, dan moet je het gesprek aangaan, maar dan ook serieus het gesprek aangaan. Dan kom je er echt samen uit. Dat is de overtuiging in ieder geval van Jouw Haarlem. Voorzitter, dan inderdaad het stille midden, afhakers, jongeren. Ik kan ook wel een aantal groepen daaraan toevoegen. Maak dat ook inderdaad scherper. Ook een puntje. U gaat jongeren benaderen via het vak maatschappijleer. We hebben een Jongerenraad. Zorg ervoor dat je die ook echt gewoon betreft. Wat dat betreft zijn we een rijke stad. Jouw Haarlem twijfelt nog een beetje van, is dit eigenlijk wel ... Moeten we het eerst aanscherpen en dan de participatie met de

stad gaan doen? Of gaan we met dit, laten we zeggen, houtje-touwtje stuk de stad vragen om het nog beter te maken? Misschien kunt u ons nog overtuigen, maar ik twijfel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Abbasi, PvdA. Termijn.

De heer Abbasi: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, er is natuurlijk al heel veel gezegd. Ik ga proberen tot de kern te komen, want veel dingen die gezegd zijn, daar ben ik het zeker mee eens, maar er zijn ook een paar dingen die ik nog mis. Maar allereerst is het natuurlijk heel belangrijk om te benoemen dat het echt heel belangrijk is dat we het hier met elkaar over hebben, want de vorige nota, waarin gedocumenteerd is hoe er geparticipeerd gaat worden, is uit 2011. Dat is natuurlijk elf jaar geleden. In de afgelopen elf jaar zijn er veel dingen gebeurd, hier in de raad. Ik zat zelf als commissielid in de commissie Beheer, in de vorige periode. Veel projecten en onderwerpen waar participatie over gepleegd is, was kritiek op soms. Soms ging het goed. Van die dingen zouden we kunnen leren. Dat zouden we mee kunnen nemen in deze startnotitie. Maar vaak ging het ook niet goed. Ik denk dat we de feedback die we van daaruit mee gaan krijgen, die we hebben meegekregen, dat we dat ook hierin mee gaan nemen. Ik begreep ook vanuit de commissie Beheer dat de participatie van bijvoorbeeld IVORIM nog onder evaluatie is. Alleen zie ik dat hier nog niet terugkomen. Meteen ook de vraag aan de wethouder, gaan de punten die daaruit voort gaan komen ook worden meegenomen in de startnotitie of in ander beleid wat dan hieruit voortkomt.

De voorzitter: De heer Abbasi, u heeft een interruptie van de heer Smit, OPH.

De heer Smit: Mijnheer Abbasi, wat u schetst over de commissie Beheer en de inspraakprocedures, sorry, participatieprocedures die niet goed gelopen zijn, ik denk dat dat helemaal correct is. Maar heeft dat gelegen aan het niet conform de verordening functioneren van de ambtelijke organisatie of aan de inspraakprocedure uit 2011, participatie-en inspraakprocedure?

De voorzitter: De heer Abbasi, geeft u antwoord. Dan de heer Van Kessel.

De heer Abbasi: Dan geef ik nu eerst antwoord op mijnheer Smit. Ik denk, dat is denk ik het kernpunt van wat er niet goed is gegaan bij participatie de afgelopen jaren, is dat de communicatie vooraf niet duidelijk en helder was. Er wordt niet altijd duidelijk aangegeven waarover geparticipeerd kan worden, vanaf wanneer de inspraak is, of er daadwerkelijk meebeslist kan worden, waardoor de verwachtingen van tevoren niet altijd helder zijn, waardoor er best wel veel mensen, die hier ook naar het stadhuis komen, teleurgesteld zijn, omdat ze zich niet gehoord voelen.

De voorzitter: De heer Smit, OPH.

De heer Smit: Als ik u zeg dat in die verordening van 2011 dat heel duidelijk is aangegeven. Bent u ook niet een beetje bang dat het met deze nieuwe verordening het weer dezelfde kant opgaat, namelijk dat de ambtelijke organisatie niet de opdrachten uitvoert die wij hier in een verordening vaststellen?

De heer Abbasi: Kijk, daar ben ik het helemaal mee eens. Kijk, een verordening is niet een heilige graal waar we dan aan moeten vasthouden. De manier hoe dat daadwerkelijk wordt uitgevoerd, dat is ook waar we naar moeten kijken. Dat is inderdaad het allerbelangrijkste. Dat is niet altijd even goed gegaan. Maar ik wil ook wel benadrukken, dan kan ik meteen verdergaan met mijn termijn, als er geen andere vragen zijn ...

De voorzitter: De heer ...

Wethouder Van Leeuwen: U bent in gesprek met mij, niet met het ambtelijk apparaat. Wilt u zich alstublieft richten tot mij en niet tot de ambtelijke organisatie. Die kan zich hier niet verdedigen. Daarvoor ben ik ingehuurd.

De voorzitter: De heer Van Kessel had een interruptie bij de heer Abbasi.

De heer Van Kessel: Dank u wel, voorzitter. Zeer terecht inderdaad dat de wethouder dat aangeeft. Ik had zelf in mijn termijn een aantal punten aangeven die misten in het stuk. De insprekers hebben ook een aantal dingen aangegeven die missen in het stuk. U begint eigenlijk uw termijn ook met, eigenlijk vanuit wat ik in het verleden heb meegemaakt, zijn er ook nog een aantal dingen die ik mis. Gaat de wethouder nog meenemen in deze startnotitie? Dat hoor ik u vragen. Mijn vraag is dan, dit stuk ligt eigenlijk nu ter advisering voor aan de raad hè? Op het moment dat er nog heel veel dingen ontbreken, net zoals wij ook nog vinden dat er dingen ontbreken, moeten we dan niet tot de conclusie komen dat ook dit nog eigenlijk eventjes een tandje verder gebracht moet worden, voordat we daarmee de stad ingaan?

De voorzitter: De heer Abbasi.

De heer Abbasi: Nee, dat denk ik niet. Ik vond mevrouw Çimen iets heel moois zeggen. Hoe meer we dit vastspijkeren of dichttimmeren, hoe minder er ruimte is om er dingen aan toe te voegen. We hebben denk ik nu ook alle ruimte, zo meteen ook, om alle dingen die volgens de raad en volgens de mensen in Haarlem gemist worden, om die dan toe te voegen. Laten we dat vooral zo houden. Maar ik wil ook wel een ding benoemen. Dat is, het is natuurlijk altijd heel makkelijk om te benoemen wat er niet goed gaat, maar er waren ook wat dingen die goed zijn gegaan, de afgelopen jaren. Ik heb bijvoorbeeld een voorbeeld van de Dreefzicht in commissie Beheer, een paar jaar geleden, waarin de toenmalig wethouder, mijnheer Snoek, bomen wilden kappen om parkeerplaatsen te realiseren. De stad kwam via een petitie, maar ook via inspraak en via insprekers naar het stadhuis toe om aan te geven dat ze dat niet wilden. Het VO werd aangepast en het DO ging, volgens mij, zelfs als een hamerstuk naar de raad. Zo weinig discussie kwam er daarna. Dat is een heel mooi voorbeeld van dat er soms ook zeker wel geluisterd wordt naar de stad. Ik kan ook wel andere voorbeelden geven, maar ik zie weer een interruptie.

De voorzitter: Interruptie van de heer Van Kessel, VVD.

De heer Van Kessel: Voorzitter, dat verbaast me dan weer, dat dit voorstel eruit wordt gepakt. Goed voorstel. Want op ditzelfde moment gebeurt precies het tegenovergestelde. In een aantal wijken, daar worden juist parkeerplaatsen weggehaald met het idee om daar bomen voor terug te zetten. Dan zeggen grote groepen van, dat zien we liever niet. Vervolgens zegt u doodleuk met uw fractie, we gaan daar toch lekker voor stemmen. Dat is een beetje ... Kersenplukken, heet dat volgens mij. Wel de mooie dingen eruit pakken, maar een beetje weggijken voor de slechte dingen. Vindt u dat ook niet?

De voorzitter: De heer Abbasi.

De heer Abbasi: Nee, dat vind ik niet. Want ik dat dat ook een heel goed voorbeeld is van hoe je van tevoren helder moet communiceren waar wel over geparticipeerd kan worden. We hebben bepaalde kaders. Die spreken we hier af in de gemeenteraad. Dat wordt op een democratische wijze genomen, omdat de meerderheid van de gemeenteraad steunt die kaders. De kaders zijn dat wij willen vergroenen, dat wij willen dat mensen vaker de fiets pakken, dat mensen vaker gaan lopen, als ze ergens naartoe gaan, dat het ov vaker gebruikt wordt. Dat we hopelijk dan ook meer ruimte kunnen creëren voor groen, door bijvoorbeeld

parkeerplaatsen op te heffen. Maar dat komt alleen als we dat natuurlijk samen met elkaar doen. Maar ik vind het op zich ook heel belangrijk om ...

De voorzitter: De heer Abbasi, u heeft nog een interruptie van de heer Van Kessel hierop.

De heer Van Kessel: Want als ik uw antwoord zo hoor, dan mis ik eigenlijk een van de principes in het stuk. Dan zou u eigenlijk moeten zeggen, democratische legitimiteit stellen wij boven democratisch draagvlak. Dat zou dan een heel perfect principe zijn, wat heel goed bij deze opvatting past. Maar dat zie ik u dan weer niet doen. Bent u bereid om dan zoiets te gaan voorstellen? Overigens zal ik natuurlijk gaan tegen stemmen daarop.

De voorzitter: De heer Abbasi.

De heer Abbasi: Nee, want in het stuk staat volgens mij ook heel duidelijk, bij stedelijke vraagstukken met belang voor de hele stad bepaalt de gemeente de kaders. Dat gaan we, denk ik, hier met elkaar ook afspreken. Ik denk dat dat ook heel goed is om te doen, want nogmaals, we zijn hier als gemeenteraad om op een democratische wijze, met een meerderheid, bepaalde kaders vast te stellen. Daarbinnen kan er dan geparticipeerd worden voor dit soort onderwerpen. Maar andere onderwerpen waar dit soort kaders niet gelden, zoals veel meer op micro- en wijkniveau, kan de wijk wat meer en helderder en concreter inspraak hebben. Zeker.

De voorzitter: U heeft nog een interruptie van mevrouw Otten, Hart voor Haarlem.

Mevrouw Otten: Ik hoor u steeds praten over democratie in de raad. Hoe ziet u democratie in de raad als de coalitie nooit luistert naar de oppositie? Realiseert u zich hoeveel Haarlemmers de oppositie vertegenwoordigt? Misschien bijna net zoveel als jullie bij elkaar.

De voorzitter: De heer Abbasi.

De heer Abbasi: Dat klopt niet, want de cijfers laten toch echt heel iets anders zien. Veel voorstellen die bijvoorbeeld tijdens de begrotingsbehandeling zijn gedaan door de oppositie, zijn ook aangenomen. Moties die zijn aangenomen. Wij hebben helemaal niet gekeken langs coalitie- of oppositielijn. We kijken gewoon welke voorstellen goed zijn. Daar stemmen we voor. De voorstellen die we niet steunen, stemmen we tegen. Zo simpel is dat. Het is echt niet zo dat alle stukken hier worden doorgedramd door de coalitie. Er wordt gewoon samengewerkt. Fantastisch voorbeeld, mijnheer Van Kessel zit daar om te lachen, was de terrassenmotie. Hebben wij voor gestemd, ondanks dat het vanuit de oppositie kwam. Misschien moeten we daar eens een keer mee ophouden om steeds maar die tegenstelling tussen oppositie en coalitie te creëren. We doen het hier samen in de raad.

De voorzitter: Mevrouw Otten.

Mevrouw Otten: Als u mij hier de les gaat lopen lezen dat ik moet gaan ophouden, dan kan ik beter naar huis gaan. Ik zit hier ook voor een behoorlijk aantal Haarlemmers. Ik vind dat gewoon helemaal niet netjes. Ik vind uw reactie ook een beetje emotioneel overkomen, eerlijk gezegd. Ik denk dat u moet luisteren naar mijn woorden, dat ook wij de democratie ... Democratie begint in de raad. Daar moet u gewoon achterstaan en dat ook goed hanteren in de raad.

De voorzitter: We gaan eventjes verder over de participatie.

De heer Drost: Ik heb een punt van orde. Mag ik een punt van orde maken?

De voorzitter: De heer Drost.

De heer Drost: Echt te makkelijk. Er wordt gewoon op inhoud gereageerd. Dan een collega wegzetten van, het is een emotionele reactie, zou ik willen vragen van, kom op, volgens mij hebben we een heel levendig debat juist. Ik vind het juist een leuke discussie. Blijf daar een beetje van weg. Dat wilde ik alleen meegeven.

De voorzitter: De heer Aynan heeft een interruptie op de heer Abbasi?

De heer Aynan: Voorzitter, ik zou bijna willen zeggen, door dit soort gekissebis haken er nog meer mensen af. Even terug naar het onderwerp. Want u zegt iets interessants. Thema's die op wijkniveau leven, die moeten we eigenlijk teruggeven aan de wijk. Dat is ook een van de voorstellen in de nota. Maar volgens mij is parkeren juist bij uitstek een thema dat op je wijkniveau leeft. Zo hadden we het ook tot voor kort geregeld. Iedere wijk ging over zijn eigen parkeerbeleid.

De voorzitter: De heer Abbasi.

De heer Abbasi: Wat we nu willen gaan doen, is die kaders vaststellen. Die gaan we dan doen in de raad. Maar mijn voorstel zou ook inderdaad zijn naar het college toe, zorg dan dat daarna de participatie op wijkniveau plaatsvindt. Zodat bijvoorbeeld heel helder gecommuniceerd kan worden, met het parkeren halen we zoveel geld op. Dit geldt kunt u dan samen met de wijk gaan uitgeven om de wijk te gaan vergroenen, of welk ander ding dan ook. Maar u kunt het samen in de wijk gaan bepalen. De kaders zijn, we gaan betaald parkeren invoeren. Hoe het dan vervolgens op wijkniveau wordt uitbesteed, daar kan de wijk over meepraten.

De voorzitter: De heer Smit van OPH. Sorry, nee. De heer Aynan, u was in gesprek met ... Interruptie van mijnheer ...

De heer Aynan: Toch even, want de zeggenschap lag bij de wijk. U haalt die zeggenschap weg, in tegenstelling tot wat er in deze nota staat. Vervolgens zegt u, we hebben de zeggenschap bij u weggehaald, maar u mag nog wel iets zeggen over het planten van bomen of zo? Maar beseft u niet dat dat iets doet met het vertrouwen?

De voorzitter: De heer Abbasi.

De heer Abbasi: Kijk, wij hadden inderdaad tot aan vorige periode een draagvlakonderzoek. Dat draagvlakonderzoek hadden wij een paar jaar geleden in het leven geroepen, omdat wij toen dachten dat dat een oplossing kon zijn voor het probleem. Want wij hebben, ik denk dat we het met zijn allen hier eens zijn, een enorm parkeerprobleem in Haarlem. Er zijn bepaalde wijken waar een parkeerdruk is van 130 procent. Als je dat vertaalt naar een niet politieke bewoording, betekent dat er 100 parkeerplaatsen zijn, maar er zijn 130 auto's geparkeerd. Dat betekent dat er een enorm probleem is. We hebben een middel daarvoor proberen te gebruiken, namelijk het draagvlakonderzoek, om dat probleem op te lossen, maar dat is niet gebeurd, want de parkeerdruk is alleen maar toegenomen. Uiteindelijk beslissen we nu als raad om ... Maar ik ben nog aan het praten.

De heer Aynan: Mijnheer Abbasi, we hebben het decennialang zo geregeld. Stap voor stap is eigenlijk best wel iedere wijk vanzelf wel overgegaan. Bij de laatste draagvlakmeting in de Sportheldenbuurt, heeft gewoon een meerderheid van de bewoners zelf erom gevraagd. Het had u eigenlijk, als coalitiepartij, gesierd als u dat beleid had voortgezet. Want nu haalt u de zeggenschap weg en zegt u, u mag over een paar bomen meebeslissen. Dat is echt funest voor het vertrouwen. Het vertrouwen is al zo laag, in het bestuur.

De voorzitter: De heer Abbasi.

De heer Abbasi: Ik was eigenlijk nog niet klaar met mijn antwoord.

De voorzitter: Maakt u uw antwoord af en dan komt er een interruptie van de heer Van Kessel. Mag ik ook even? U maakt nu uw verhaal af. Dan een interruptie van de heer Van Kessel. De heer Smit dan.

De heer Abbasi: Ik zal proberen dit heel kort af te maken. Kijk, we moeten trouwens een beetje uitkijken dat we het parkeerdebat niet in de commissie Bestuur gaan doen. Het gaat in de commissie Beheer ... Heeft het wel gedaan. Het gaat in februari terugkomen. Ik ga proberen heel kort daar nog op te antwoorden. We willen gewoon met zijn allen ... Kijk, we kunnen hier in de raad die kaders vast gaan stellen. Dat gaan we met elkaar afspreken. Binnen die kaders kan er dan geparticipeerd worden. Hoe het dan gaat aflopen met het parkeerdebat? Ik denk dat het toch echt beter is om dat in de commissie Beheer te gaan doen, anders zijn we hier heel lang met elkaar over aan het discussiëren. Maar ik had nog meer vragen. Ik wacht dat tegemoet.

De voorzitter: De heer Smit, OPH.

De heer Smit: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Mijnheer Abbasi, u brengt de wethouder in problemen, want u zegt, straks, als we de kaders hebben vastgesteld, kan in de wijk besloten worden wat er met het geld gedaan wordt van de parkeerbelasting. De wethouder heeft bij hoog en bij laag bezworen dat het kostendekkend is. Er is geen geld te besteden. Ik hoop dat u die opmerking in die zin wil terugnemen, want de wijk kan niet beschikken over geld. Het systeem van parkeerbelasting is kostendekkend en er blijft geen geld over. Dat bent u met me eens?

De voorzitter: De heer Abbasi.

De heer Abbasi: Het systeem is, voor zover ik weet, inderdaad kostendekkend voor de komende tijd. Dat hoeft niet natuurlijk altijd zo te zijn. We kunnen wel met elkaar gaan kijken of dat geld inderdaad ook gebruikt kan worden om de wijk te vergroenen.

De heer Smit: Ik zal de wethouder nu niet om uitleg vragen.

De voorzitter: De heer Smit.

De heer Smit: Maar ik denk dat u de wethouder in grote problemen brengt.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Korte interruptie, met een vervolgvraag alvast er achteraan. Maar de eerste vraag is ja, nee eigenlijk. Kent u het begrip gerrymandering?

De heer Abbasi: Nee.

De heer Van Kessel: Dan nog een iets langere interruptie. Gerrymandering is een fenomeen dat in Amerika wordt gebruikt op het moment dat de uitkomsten van draagvlakonderzoeken, namelijk verkiezingen, niet passen bij de wens van de republikeinen. Wat zij doen? Dan veranderen ze eigenlijk de kaders van de kiesdistricten, op een bepaalde manier, zodat ze met een minderheid toch een meerderheid kunnen krijgen. Wat ik u nu hier hoor doen, is eigenlijk zeggen van, de oplossing die wij hadden, namelijk draagvlakonderzoeken, die werken niet. Laten we gewoon de kaders van ons systeem aanpassen, zodat we vervolgens problemen wel kunnen oplossen. Mijn vraag is, bent u bereid om dat begrip eens op te zoeken, daarover na te denken, in hoeverre u bezig bent, op dit moment, om eigenlijk uw wil op te leggen door middel van het aanpassen van de kaders?

De voorzitter: De heer Abbasi.

De heer Abbasi: Dat heeft er volgens echt niks mee te maken. Kijk, nogmaals, ik probeer toch het zo te doen dat we het parkeerdebat hier niet gaan voeren. Ik ben heel erg aan het nadenken of ik daar inhoudelijk op moet gaan reageren, omdat deze discussie al in de commissie Beheer is geweest. In februari gaat dat terugkomen. Maar ik wil wel blijven benadrukken dat we hier in deze raad met elkaar kaders afspreken. Wij willen, de meerderheid van de raad wil gaan vergroenen. De meerderheid van de raad wil een mobiliteitstransitie. De meerderheid van de raad wil dat mensen vaker gaan fietsen, vaker gaan lopen, want dat is gezond voor hun, gezond voor de wereld en gezond voor de toekomst, ook voor de toekomstige generaties. Die kaders spreken wij, nogmaals, op een democratische manier met elkaar af, omdat de meerderheid van de raad dat wil. Als de kiezer daar dan anders over denkt, kunnen ze bij de verkiezingen dan natuurlijk hun stem laten horen en zeggen van, dit is niet waar wij het mee eens waren en daarom gaan wij niet meer op u stemmen. Maar binnen die kaders kunnen we wel met elkaar gaan kijken hoe we die dingen gaan invullen. Dat is wat we hier met elkaar kunnen gaan afspreken. Dat is ook wat we hier in deze startnotitie met elkaar kunnen gaan afspreken. Zonder het steeds te gaan hebben over het parkeren, omdat die discussie in februari terug gaat komen. Die parkeren we even.

De voorzitter: Gaat u verder met uw termijn.

De heer Abbasi: Ik had namelijk een punt wat mij toch wel ook persoonlijk aangaat, wat ik er niet in terug zag komen. Daarom vond ik ook de bijdrage van mijnheer Aynan eigenlijk heel goed daarin. Dat is namelijk dat we wat scherper kunnen zijn in het kunnen omschrijven wat we precies bedoelen. Een van de dingen die ik namelijk terug zag komen, was dat we groepen die wat minder makkelijk te bereiken zijn ook graag zouden willen bereiken met participatie. Een groep die ik echt wel miste, waren mensen met een migratieachtergrond. Mensen die vaak de taal niet altijd machtig zijn, niet de netwerken en organisaties hebben die ze kunnen helpen om hier te komen inspreken bijvoorbeeld, maar ook niet aanwezig zijn in wijkraden of wijkplatforms of klankbordgroepen of wat dan ook. Die mensen missen wij vaak als wij dit soort trajecten opstarten. Ik zou eigenlijk van de wethouder willen weten of er naast een programma om jongeren bijvoorbeeld aan te spreken ook een programma opgezet kan worden om Haarlemmers met een migratieachtergrond aan te spreken. Want er zijn wijken in Haarlem waar ongeveer de helft van de bewoners een migratieachtergrond heeft van een niet-westers land. Die gaan we allemaal missen als we niet met concrete plannen gaan komen om die mensen te gaan bereiken. Voor de rest een laatste punt, dat is iets wat ik er ook volgens mij niet in terug zag komen, dat is namelijk het kunnen loten. Ik zie een vraag.

De voorzitter: De heer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Ik ben collega Abbasi dankbaar, want die ziet mijn hand. Voorzitter, ik wilde aan de collega Abbasi vragen van, de wethouder komt met het antwoord, kijk, bij dat ... Wat u zegt, met die vijftig procent migratieachtergrond niet goed Nederlands kunnen spreken. Dat was bij de wijkraden al een probleem. Er werd gezegd, als je dat na die wijkplatforms gaat brengen, dan wordt het nog moeilijker. Als nu de wethouder niet met een goed antwoord komt, is dat dan voor u een reden om tegen te stemmen, tegen dit voorstel?

De voorzitter: De heer Abbasi.

De heer Abbasi: Nee, want ik zie ook vanuit ons, ook vanuit mijn fractie nog genoeg mogelijkheden om zelf punten in te brengen en desnoods met een motie of amendement dat te kunnen toevoegen, als dat kan. Ik zie nog allerlei mogelijkheden om dat wel toe te voegen.

De heer Van den Raadt: Dan een vervolgvraag. Als dat amendement, waar ik nu alvast mijn logo op laat zetten, niet wordt aangenomen, stemt u dan wel tegen?

De voorzitter: De heer Abbasi.

De heer Abbasi: Dat weet ik nog niet, want misschien worden er andere amendementen aangenomen die wel goed genoeg zijn. Dat weet ik nog niet. Dat kan ik absoluut niet zeggen. Laatste punt wat ik wilde zeggen, was over het loten.

De voorzitter: Interruptie van de heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: De heer Abbasi heeft nog flink wat tijd. Dit is een goede discussie. U bent op zoek naar mogelijkheden om mensen met een migratieachtergrond beter te betrekken bij de gemeentelijke besluitvorming. Mijn vraag is eigenlijk aan u, denkt u dat dat beter werkt door de gemeente, de wethouder een opdracht te geven om dat uit te gaan werken, of door in gesprek te gaan met die migranten en aan hen te vragen wat de belemmeringen zijn, waarom zij niet participeren daarin? Wat zegt u? Moet het vanuit een overheid eigenlijk bedacht en opgelegd worden, of kun je beter met de mensen praten?

De voorzitter: De heer Abbasi.

De heer Abbasi: Ik denk dat het van beide kanten kan komen. Je kan met ideeën komen en je kan tegelijkertijd een gesprek aangaan. Ik vind het een hele goede suggestie om inderdaad het gesprek aan te blijven gaan, maar volgens mij is het ook een van de kernpunten in dit stuk om dit te gaan doen. De wethouder is weg, ik hoop dat hij ... Ik weet niet waar hij naartoe is. Naar de wc denk ik. Dan hou ik het hierbij. Dan kan ik misschien in mijn tweede termijn, als hij terug is ... Goed, ik probeer nu voor de derde keer ...

De voorzitter: De wethouder gaat weer plaatsnemen. De heer Klaver, CDA. Interruptie van de heer ... Is een interruptie?

De heer Klaver: Ja. Over de zorgplicht voor kwetsbare groepen. Het stuk zegt, dat gaat over de uitvoering, niet over het wat en waar. Wat vindt u daarvan?

De heer Abbasi: Ik vind dat het ook onze taak is als politici om de mensen die zich niet makkelijk kunnen uiten en niet de mogelijkheden hebben om zich te organiseren en hier naar het stadhuis te komen, ook dat voor

hen moeten opkomen. Vaak vallen mensen in die kwetsbare groepen daaronder. Ik vind het heel goed dat wij de autonomie daar toch meer zelf gaan pakken.

De voorzitter: De heer Klaver.

De heer Klaver: Als we dan de Domus Plus en Skaeve Huse in herinnering roepen, waar kan dat het beste in Haarlem? Er waren allerlei mogelijkheden. Burgers hadden ook de mogelijkheid om met ideeën daarvoor te komen. Vindt u dat daar geen ruimte voor zou moeten zijn?

De voorzitter: De heer Abbasi.

De heer Abbasi: Ik denk dat je heel helder moet communiceren van tevoren dat je informatie kan ophalen, maar dat uiteindelijk de raad dan besluit waar zo'n locatie komt.

De voorzitter: Ik kijk even rond voor een termijn. Mevrouw Otten.

Mevrouw Otten: Dank u wel, voorzitter. Wat Hart voor Haarlem betreft kan elke discussie over participatie met ingang van direct stoppen. De wethouder heeft het namelijk zelf om zeep geholpen. Ik herinner mij de bijeenkomst in Meerwijk. U klom op de bank en u riep dat u uit Meerwijk kwam en ging zorgen dat het allemaal goed kwam en het probleem heel goed begreep. De mensen werden daar heel blij van. De verkiezingen waren nog niet voorbij en de inwoners van Meerwijk zijn hun parkeerplekken kwijtgeraakt. U vraagt wat inwoners willen, u luistert en u haalt uw schouders op en u loopt door. Dat vind ik kwalijk. Het coalitieprogramma lijkt in beton gegoten. Zo gaat u het uitvoeren. Participatie in Haarlem is schijnparticipatie. Democratie is namelijk ook rekening houden met de minderheid. Het lijkt een wassen neus. Geef Haarlemmers geen valse hoop. Hart voor Haarlem ziet het punt graag als bespreekpunt naar de raad gaan, omdat wij een motie overwegen. Dank u wel.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Klaver.

De heer Klaver: Het lijkt erop alsof u participatie vindt dat dat betekent beslissen. Is dat zo, die indruk?

De voorzitter: Mevrouw Otten.

Mevrouw Otten: Nee, zeker niet. Maar participatie betekent wel luisteren en ook geen valse uitspraken doen. Zeker niet als je uitspraken niet kan waarmaken.

De voorzitter: De heer Drost, GroenLinks.

De heer Drost: Interruptie. Ik denk dat er bij IVORIM hartstikke goed geluisterd is. Er is alleen een andere keus gemaakt. Als ik u dan goed hoor, dan vindt u dat ook prima.

De voorzitter: Mevrouw Otten.

Mevrouw Otten: Ik begrijp uw conclusie niet.

De voorzitter: De heer Drost.

De heer Drost: Maar er zit een verschil in luisteren en verschil in meebeslissen. Want u geeft dan net aan, het is niet altijd meebeslissen. Je moet ook rekening houden met kwetsbare groepen, andere belangen enzovoort. Ik denk dat bij IVORIM vooral de frustratie erin zat dat sommige mensen die daar wonen wat meer parkeerplekken hadden gewild. Ik denk, dat klopt. Alleen er wordt uiteindelijk een andere keus gemaakt. Bent u het er dan mee eens dat dat dan ook gewoon kan?

De voorzitter: mevrouw Otten.

Mevrouw Otten: Ik ben het natuurlijk op zich met u eens dat dat ook kan, maar ik vind ook, ook als je campagne voert en je wil stemmen winnen, dan moet je je gewoon realiseren wat je belooft aan mensen. Als je je dat niet realiseert en je kan het niet waarmaken, dan moet je dat gewoon niet doen.

De voorzitter: De heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Een wat technische vraag. U kondigt een motie aan. Wat me ten eerste een beetje bevreemdt, omdat we het debat nog voeren. Kunt u alvast, voordat u het debat heeft gevoerd, al een motie aankondigen, dan toch aangeven wat er in die motie ongeveer komt te staan? Dan kunnen we ons daarop voorbereiden.

De voorzitter: Mevrouw Otten.

Mevrouw Otten: Nee, de motie volgt nog.

De voorzitter: De heer Klaver, interruptie of termijn? Dan gaan wij nu naar de heer Klaver, CDA.

De heer Klaver: Voorzitter, wat voorligt beoordelen wij als een mooie aanzet voor een nieuw participatiebeleid. In het stuk over de leidende principes lees ik een fragment wat nodig is voor transparante procedures. Deze tekst spreekt mij aan. Voor besluiten wordt standaard een participatieparagraaf opgenomen, waarin staat of er sprake is van participatie en hoe die wordt ingericht. Na participatie wordt hiervan verslag uitgebracht. Volgens mij is dat precies waar de VVD eerder in dit debat om vroeg. De centrale vraag aan de raad is, wat wij vinden van de voorgestelde leidende principes. In grote lijnen zijn we daar positief over. Waar ik ook van gedachten wil wisselen met u en met de wethouder, is het punt waar ik op reageerde richting de Partij van de Arbeid, de zorgplicht voor de kwetsbaren in de gemeente. Het voorstel zegt, het gaat alleen over de uitvoer in de participatie, niet over het wat en waar. Dat vind ik een beperking die naar mijn idee te ver gaat. Ik denk dat participatie wel degelijk betrekking ook zal moeten hebben op het wat en waar. Als we dat niet doen, doen we onze burgers tekort.

De voorzitter: De heer Linder, interruptie.

De heer Linder: Ik vraag me af, hoe wilt u dat dan gaan doen als u een groep mensen hebt die niemand in Haarlem wil hebben? U zegt van, dat is niet alleen maar ... Het is ook het waar of zo, dat mensen kunnen instemmen. Hoe wilt u er dan voor zorgen dat die mensen alsnog ergens een plek hebben hier in Haarlem, als je dat helemaal op wil geven?

De voorzitter: De heer Klaver.

De heer Klaver: Kijk, er is veel kritiek geweest op het proces van Domus Plus en Skaeve Huse. Wat ik positief vind, is dat er legio mogelijkheden zijn geïnventariseerd waar dat zou kunnen. Dat burgers ook in de

gelegenheid zijn geweest om alternatieven aan te dragen en daar wat van te vinden. Ons de positieve en negatieve aspecten van de locaties mee te geven. Dat ging over het waar? Dit stuk sluit die mogelijkheid uit. Dat lijkt mij niet juist. Ik ben heel benieuwd naar de overwegingen van de wethouder om de participatie op dit punt juist in te perken. Dat lijkt mij geen goede zaak.

De voorzitter: U heeft ook een interruptie van de heer Trompetter.

De heer Trompetter: Voorzitter, net gaf u aan, mijnheer Klaver, dat u het juist helemaal niet goed vond hoe dat tot stand was gekomen. Nu zegt u, in uw vraag aan een collega, nu stelt u dat het allemaal zo goed was. Ik begrijp niet wat nu waar is, want ... Dan heb ik nog een aanvullende vraag. Hoe ziet u grondwettelijk dat je de burgers in een wijk beslissingsbevoegdheid geeft over wat komt.

De voorzitter: De heer Klaver.

De heer Klaver: De tegenstelling over negatief en positief over Domus Plus, zo heb ik dat niet gezegd, in ieder geval niet bedoeld. Ik denk dat dat verkeerd is overgekomen. Ik heb het als voorbeeld genoemd om het belang aan te geven van participatie, ook over het waar. Ja, ik stel niet de zorgplicht van de gemeente ter discussie. Daar gaat het niet om. Het gaat wel om hoe ver de participatie, het meedenken over de mogelijkheden en onmogelijkheden, hoe je dat inricht, hoe ver dat kan gaan en hoe ver dat moet gaan. Participatie is geen synoniem voor beslissen. De beslissingsbevoegdheid ligt bij de raad. Maar je moet wel de ideeën en de mogelijkheden bij bewoners ophalen. Die de gelegenheid geven om er wat van te vinden, om uiteindelijk in laatste instantie als raad te beslissen.

De heer Trompetter: Ik heb dan wel een vervolgvraag. Wat zou u vinden van een kader, waarin staat dat iedere wijk in Haarlem een of andere vorm van een voorziening krijgt voor kwetsbare mensen en er vervolgens wordt gekeken hoe dat veilig en goed kan?

De voorzitter: De heer Klaver.

De heer Klaver: Dit doet me denken aan het spreidingsvoorstel van asielzoekers, landelijk, waar wij een voorstander voor zijn van het CDA. Het spreidingsbeleid op gemeentelijk niveau heb ik nog niet gelijk een beeld bij, als het bijvoorbeeld om een Domus Plus gaat, waar een plek voor moet zijn. Maar goed, ik wil er graag over meedenken. Maar in eerste instantie heb ik daar nog niet zo'n beeld bij.

De voorzitter: Gaat u verder met uw termijn.

De heer Klaver: Voorzitter, dat het lastig is om bewoners te betrekken bij het wat en waar, als het gaat om de zorgplicht over kwetsbare groepen, dat erken ik. Daar zijn natuurlijk talloze voorbeelden van. Maar dat betekent niet dat je bewoners er vervolgens van moet uitsluiten, van die participatie, want dat is denk ik de verkeerde weg. Vervolgens, voorzitter, heb ik een vraag over de stedelijke vraagstukken. De gemeente bepaalde kaders en inspraak richt zich op het verzamelen van ideeën en reacties. Zijn dat dan ideeën en reacties over die kaders, of gaat dat dan om de invulling binnen de kaders? Daar vind ik het stuk niet helder in. Graag daar toelichting op.

De voorzitter: Mijnheer Klaver, u heeft een interruptie van de heer Trompetter.

De heer Trompetter: Ik wilde nog even terug naar dat punt over die Skaeve Huse en die Domus Plus. Bent u het met de Actiepartij eens dat het verwachtingsmanagement over waar mensen over gingen vooraf niet helemaal helder was? Dat we het nu wat duidelijker maken? Dat was toen echt het punt. Mensen dachten dat ze een keuze hadden. Bent u dat met ons eens, dat het zo gebracht is?

De voorzitter: De heer Klaver. We moeten nu ook niet weer de discussie over Skaeve Huse over doen. Het gaat over de kaders van de participatie nu.

De heer Klaver: Communicatie is natuurlijk heel belangrijk van tevoren. Dat heeft de Partij van de Arbeid ook al aangegeven. Wat bewoners kunnen verwachten van de mate van participatie. Wat houdt het in? Waar begint het en waar eindigt het? Ik denk niet dat we nu die evaluatie moeten doen, maar ik denk dat het zeker beter had gemoeten in dat proces van Domus Plus en Skaeve Huse. Als laatste wil ik eigenlijk ondersteuning geven aan de oproep van de Partij van de Arbeid over het bereiken van mensen met een migratieachtergrond. Daar wil ik het graag bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van den Broek, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Van den Broek: Dank u wel, voorzitter. Allereerst zijn wij blij om te zien dat het college aan de slag is gegaan met het actualiseren van het participatiebeleid. In de startnotitie lezen we goede initiatieven om meer mensen te bereiken op wat meer nieuwe manieren, zoals digitale participatie. We denken dat dat zeker de jongeren zal helpen hun stem beter te laten horen. Maar participatie ziet op papier er best vaak oké uit. Dan blijkt de praktijk toch weerbarstiger. Hoe komt dat? Deze week was ik in de gelegenheid om een uitgebreide lezing van politiek geograaf Josse de Voogd bij te wonen. Hij is de auteur van Atlas van afgehaakt Nederland. Waar hij op hamert, is dat we met ons beleid veel dieper zouden moeten inzoomen op het sociaaleconomisch en culturele DNA van een wijk. Echt veel meer op wijkniveau. De ene wijk is immers de andere niet. In de startnotitie wordt terecht melding gemaakt van het stille midden en de afhakers en dat de gemeente meer inspanning moet plegen om deze groep te bereiken. Daar zijn we het mee eens. Echter, het probleem is dat de gemeente hier per definitie geregeld al op achterstand staat. Want juist bij deze groep staat het vertrouwen in de overheid vaak al onder druk. De vraag is dan of je je participatiebeleid uniform over de gehele gemeente kunt uitrollen, of dat je misschien meer naar een maatwerk per wijk zou moeten kijken. Deze nuance missen wij nu in de leidende principes. Zoals het er nu staat, gaat de vorm van participatie uit van het type bestuurlijke besluit en project en niet van de geografische locaties en de bewoners die daar wonen, terwijl dat juist vaak veel zegt. Onze vraag aan de wethouder is, of hij meer ruimte ziet voor meer wijkgerichte participatieaanpak, ook op grote onderwerpen? Want wijken waar veel kwetsbare inwoners wonen en waar het sociaaleconomisch zwaarder gaat, vragen wellicht om een andere aanpak dan een wijk waar de gemiddelde bewoner het goed heeft. Als je van maand tot maand of zelfs van week tot week aan het overleven bent Interruptie. Ik maak even mijn zin af. Is het logisch dat bijvoorbeeld maatregelen voor het klimaat niet bovenaan je prioriteitenlijst staan. Dat snapt zelfs de Partij voor de Dieren wel.

De voorzitter: Interruptie van de heer Linder.

De heer Linder: Ik vroeg me dan af hoe u dat voor zich ziet, dat je bij wijze van spreken in de ene wijk zegt van, jullie mogen meebeslissen of er hier betaald parkeren komt en een ander, sorry, u woont in deze wijk, daarvoor zien we niet dat jullie mogen meebeslissen. Hoe moet ik me dat voorstellen dan?

De voorzitter: Mevrouw Van den Broek.

Mevrouw Van den Broek: Goede vraag. Daar zijn we zelf ook wel over aan het nadenken, want ik neem vooral de analyse mee. Maar ik denk dat je vooral in het voortraject veel beter je haarsprietten in die wijk moet hebben van, wat speelt hier? De hele discussie over parkeren, eigenlijk moet je wel van tevoren als college of als gemeente weten, wat zijn de zorgen en wensen op het gebied van mobiliteit? Dat je eigenlijk aan de voorkant zoveel beter een beeld hebt wat er in deze wijk speelt. Dat je dan ook veel beter het gesprek kunt aangaan, wat zijn dan alternatieven? Misschien kunnen we met beter ov of deelauto's ook ons doel bereiken.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Klaver, CDA.

De heer Klaver: Hierna gaan we het over de wijkplatforms hebben. Maar mijn beeld is juist dat de wijkplatforms voorzien in de behoefte die u naar voren brengt. Bent u dat met me eens?

De voorzitter: Mevrouw Van den Broek.

Mevrouw Van den Broek: Volgens mij, de wijkplatforms doen heel veel goed werk, maar zijn niet altijd per definitie een goede representatie van het sociaal-cultureel en economisch DNA van een wijk.

De voorzitter: Gaat u verder met uw termijn, mevrouw Van den Broek.

Mevrouw Van den Broek: Dat zul je aan de voorkant van je participatieproces wel een plek moeten geven. Je wilt voorkomen dat mensen het gevoel hebben dat vooral hen iets wordt ontnomen, zonder dat er iets tegenover staat dat voor hun waarde heeft, of dat tenminste ook andere inwoners een eerlijk aandeel leveren. In het stuk met de enquêteresultaten van externe stakeholders stond het ook duidelijk, denken vanuit het belang van de ander. Voorzitter, juist waar participatie gevoelig ligt, zien we dan ook een duidelijke rol voor bruggenbouwers. Dat zouden dan inderdaad misschien die nieuwe wijkplatforms kunnen zijn. Tot slot, voorzitter, participatie zouden we eigenlijk moeten zien als een continue dialoog tussen de overheid, inwoners en betrokkenen en niet van project tot project. Als we als gemeente actief in gesprek blijven met inwoners en hen blijven betrekken, al dan niet in de vorm van wijk- en burgerberaden, op basis van lotingen, hebben we meer zicht over hoe het participatieproces het beste kan vormgegeven worden. Gebiedsverbinders worden positief genoemd. Wellicht kan daar nog een schepje bovenop. Als allerlaatste, laten we voorkomen dat zoals ik afgelopen week bij de commissie Ontwikkeling de participatie vanuit de dieren moest doen, maar zorg dat dierenwelzijns- en opvangorganisaties vanuit hun expertise beter worden aangehaakt bij de ruimtelijke trajecten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Drost, met een termijn.

De heer Drost: Dank u wel, voorzitter. Natuurlijk meer al genoemd, er zijn genoeg aanleidingen om het participatiebeleid te actualiseren. We waren zeker ... Eigenlijk allen die genoemd zijn, maar zeker ... We hebben best wel wat geleerd van participatietrajecten in het verleden. Ook zeker is dit een mooi moment om de experimenten, die ook de inspreker, de heer De Vries, noemt, vanuit het programma Nieuwe Democratie, om die tot één participatiebeleid vorm te gaan geven. We denken dat dit een goede start is, om het participatiebeleid te vernieuwen. We zien dit ook echt als een start. Inderdaad, wij hebben ook een aantal punten, waar ik zo op om, waarvan we denken, die we als aandachtspunten willen meegeven. We kunnen wel in een globale lijn achter die uitgangspunten staan. We hebben ze ook even gespiegeld, de heer Aynan en de heer Kuin zullen ze wel kennen, aan de tien uitgangspunten van de Nationale Ombudsman. Jazeker, daar heb je hem. Ik zag die redelijk eigenlijk allemaal wel terugkomen in die vijf uitgangspunten die het college meegeeft. Maar ik denk dat dat ook even goed is om dat in ons achterhoofd te houden, die punten die die

ombudsman mee heeft gegeven, om die ook erin te houden. Dat is zeker een goede start. Een aantal punten waar wij gecharmeerd van waren en aandachtspunten. Onder andere het betrekken van jongeren, goed om te lezen. Er zijn meerdere groepen die natuurlijk betrokken moeten worden, waar ook aandacht voor is gevraagd. Daar kunnen we ook achterstaan. Maar ook zeker jongeren. We zien ook graag terug hoe we dat gaan doen. Partij voor de Dieren noemde het wel. Ik denk ook niet dat er een one size fits all-methode is. Maar vooral in, hoe bereik je mensen? Dat daar natuurlijk wel wat verschil kan zijn, zo over de stad heen. Wij zochten hier en daar nog wel de relatie met andere stukken, waar Haarlemmers ook mee kunnen praten. Ik noem even een burgerberaad. Referenda werd net genoemd. We hebben een referendaverordening. Hoe past die dan in het totale plaatje? Online panels zit er soms in. Ik noem maar even een paar stukken. Laat die ook terugkomen. We vonden dat in het actieplan Nieuwe Democratie al best wel helder toestaan, met dat fundament en meepraten en dergelijke. Misschien even als voorbeeldje mee te geven. Goede integratie van dat Nieuwe Democratie programma. We zagen hier en daar wel wie experimenten terugkomen, maar we waren zeker gecharmeerd van die experimenten. Laat die ook vooral terugkomen. Schalkwijk aan Zet, noem ik al. Laat het Haarlem aan Zet worden. Verder, neem die geleerde lessen mee. Die zagen we wel hier en daar in de ... Volgens mij gewoon in het raadsstuk als wel in dat stuk onder de grote tabel. Maar misschien even goed om die expliciet te maken richting definitief participatiebeleid. We wilden ook meegeven, nadat dit beleid is vastgesteld, daar gaan we allemaal trajecten op doen, daar gaan we allemaal dingen in leren. Hoe borg je dat? Hoe zorg je dat we structureel de dingen die we daarin leren daarin meenemen? Dat is misschien een intern verhaal. Misschien gebeurt dat ook. Maar om het alleen maar even mee te geven. Over intern gesproken, ik denk dat dit stuk een goede basis is, maar uiteindelijk wil je gewoon heel duidelijk zien, het is redelijk een intern stuk, zo noem ik het dan maar even, wat meer op stadhuis gericht, maar maak voor die Haarlemmer glashelder van, wat, wanneer, waar, hoe kan ik inspreken? Doe dat met filmpjes of op een creatieve manier, want wat ik denk wat we soms ons te weinig ook realiseren denk ik op het stadhuis, de gemiddelde Haarlemmer, wanneer kom je in contact met je gemeente? Dat is misschien een keer in de vijf jaar, als je je paspoort moet verlengen. Misschien een keer over het afval ophalen. Maar daar is voor de meesten het nog wel beperkt in. Ik denk dat dat echt wel goed is om ons te blijven realiseren, wat voor ons compleet logisch en glashelder is, dat is voor heel veel Haarlemmers gewoon niet zo.

De voorzitter: U heeft een interruptie, eerst van de heer Aynan.

De heer Aynan: Dank u wel, voorzitter. Laten we niet vooruitlopen op hoe we participatie gaan invullen. Laten we inderdaad eerst even de stad aan zet laten zijn. Maar u zegt, het is een intern stuk. Het is eigenlijk bedoeld voor ons hier, interne discussie. Vindt u dat we met dit interne stuk daarmee de stad in kunnen gaan? Of moet er een soort van publieksvriendelijke notitie van gemaakt worden?

De voorzitter: De heer Drost.

De heer Drost: Nee, dat vind ik niet. Mijn punt was vooral dat uiteindelijk u volgens mij dit stuk niet kan gebruiken in je uiteindelijke participatie. Als je die trajecten gaat lopen, noem ze allemaal maar op, per wijk of per stad, maak daar gewoon heel helder in wanneer iemand op welke manier mee kan doen en meepraten. Daar is mijn punt voor bedoeld. Ik vind het stuk an sich wel helder, maar niet daarvoor bedoeld. Dat wil ik ook graag uiteindelijk gewoon duidelijk terugzien.

De voorzitter: Aanvullende vraag, mijnheer Aynan?

De heer Aynan: Ja. Maar ik heb het daar niet over. Ik heb het over uw classificatie voor dit stuk als intern stuk. Ik zal hem makkelijker stellen. Vindt u dit stuk geschikt om participatie mee in te gaan?

De heer Drost: Maar die kan je op twee manieren interpreteren. Ja, ik vind dit een prima start om uiteindelijk te komen tot een nieuw participatiebeleid. Volgens mij kan je daar prima het gesprek over voeren. Alleen is het niet bedoeld om als handleiding te dienen in een daadwerkelijk uiteindelijk participatietraject, nadat het beleid is vastgesteld. Dat is het punt wat ik mee probeer te geven.

De voorzitter: Zag ik ook een interruptie van mevrouw Çimen? Nee. Dan gaan we naar de heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Op het moment dat dit stuk, in aansluiting op wat de heer Aynan zegt, de stad in geslingerd wordt, met het verzoek, reageert u hierop, op welke vragen wilt u antwoord hebben van Haarlemmers? Verwacht u dat Haarlemmers ook gaan reageren op dit stuk dan?

De voorzitter: De heer Drost.

De heer Drost: Eigenlijk is dat ook wel een terechte vraag. Vind ik een goede vraag dat u die stelt. Hij stelt hem net anders. Hij stelde een andere vraag, vond ik. Vind ik een terechte vraag die u daar stelt. Ik denk dat dat voor beiden geldt. Mijn punt ging voornamelijk over uiteindelijk, maak duidelijk hoe we participatie wordt vormgegeven. Ik denk dat het altijd een terecht punt is dat het college daar even op reflecteert. Hoe gaat het proces er verder uitzien en hoe denkt u ook die Haarlemmer hierin te bereiken? Dat is een terechte vraag.

De voorzitter: Gaat u verder met uw termijn, mijnheer Drost.

De heer Drost: Ik was klaar.

De voorzitter: U was klaar. Dan gaan we naar de heer Van den Raadt, Trots Haarlem.

De heer Van den Raadt: Interruptie nog, voorzitter.

De voorzitter: U had nog een interruptie op de heer Drost.

De heer Van den Raadt: Want u heeft het over een referendum. U weet, Trots Haarlem is daar een groot voorstander van. U gaat dit stuk nu aan de bevolking geven. Die zegt dan massaal, wij willen eigenlijk wel een bindend referendum. Wat vindt u daar dan van? Gaan de coalitiepartijen daar dan applaudisserend mee akkoord, want het volk heeft gesproken?

De voorzitter: De heer Drost.

De heer Drost: Zoals u weet, binnen het referendum, dat kan grondwettelijk op dit punt gewoon niet. Daarom is er ook geen bindend referendum. Dat weet u net zo goed als ik.

De heer Van den Raadt: Kiest u dan voor een correctief referendum of blijft het alleen maar wat roepen en we kunnen alles naast ons neerleggen?

De voorzitter: De heer Drost.

De heer Drost: Volgens mij hebben we net die referendumverordening geactualiseerd. Ik denk dat het goed is dat daar ook meer duidelijkheid op is gekomen, ook op basis van de modelverordening vanuit de VNG. Volgens mij, dat stuk was al duidelijker. Het is goed dat we nu ook dat participatiebeleid aanpakken.

De voorzitter: De heer Kuin, SP. Het pasje. U bent ingelogd. Ja hoor.

De heer Kuin: Excuses. Is het enige argument dat het binnen het referendum niet zou kunnen dat je er daarom niet voor bent?

De voorzitter: De heer Drost.

De heer Kuin: Je zegt, het kan niet, daarom doen we het niet.

De heer Drost: Op zich vind ik dit niet heel relevant nog voor het stuk, maar goed, ik beantwoord hem graag. Ook even op de interrupties die ik net bij Forum deed, ik denk dat in zijn algemeenheid het terugbrengen van de richting die je op wilt, tot een ja of nee, dat daar niet altijd goed elk belang terugkomt. Dat vind ik het kwetsbare aan een referendum.

De voorzitter: Goed, u was klaar met uw termijn. Ik kijk even. De heer Kuin wil een termijn. Gaat uw gang.

De heer Kuin: Ik ben wel een beetje verbaasd dat we zo lang over dit onderwerp praten, omdat ik denk dat er niet zoveel in de notitie staat. Dat vind ik wel jammer. Ik had niet verwacht dat we hier zo lang mee bezig zouden zijn. Er staan vijf leidende principes in. Er staat één een beetje spannende in. De rest zijn volgens mij allemaal open deuren. De eerste is, wie neemt het initiatief van de participatie, de gemeente of bewoners? Is een procesopmerking. De derde is, het moet een transparant proces zijn. Wie kan daar tegen zijn? De vierde is, we moeten meer mensen betrekken. Wie kan daar tegen zijn? De vijfde is, er zijn meer gesprekspartners in de wijk dan die er vroeger waren. Dat is een constatering. Wie kan daar tegen zijn? Ik bedoel het niet vervelend, maar gaan we daarmee het gesprek met de burgers in Haarlem aan? Dan sluit ik aan op de fantastische vraag van mijnheer Van Kessel, niet die van Jouw Haarlem, want die was veel te omslachtig. Echt heel goed was dat. Ik denk ook, waar vragen we de mening over? Dat valt mij vaak op in Haarlem, we knippen alles in stukjes met startnotities. Startnotities hebben vaak hele vage uitgangspunten, waarover de meeste mensen denken van, het zal wel. Ik noem wel het voorbeeld van parkeren. We nemen een mobiliteitsbeleid aan, voor mijn tijd, 23 september 2021. Volgens mij met wat algemene dingen, waar ook bijna niemand tegen kan zijn. Vervolgens komt de aap uit de mouw, na de verkiezingen. We krijgen gereguleerd parkeren, in elf wijken. Dat is wat er gebeurt. Dat vind ik geen democratie, dat vind ik, daar kun je geen invloed uitoefenen. Je moet, wat mij betreft, wat ons betreft, de consequenties koppelen aan de uitgangspunten. Dan hebben we een scherp debat. Dat zou bijvoorbeeld kunnen over punt twee, maar punt twee gaat bijvoorbeeld over, als het over kwetsbare groepen gaat, beslist de gemeente. Daar vind ik veel voor te zeggen, maar daar komen allerlei vragen bij. Wat zijn kwetsbare groepen? Die zijn net al genoemd. Dat zou je moeten aanscherpen. Dan hebben we denk ik een aardige discussie in de stad. Maar dat is te weinig, vind ik te weinig te zeggen, we gaan nu eens over participatie praten. Wat ons betreft, dat is punt één. Punt twee, als je tot goeie participatie wil komen, hebben anderen ook al gezegd, dan moet je geloofwaardig zijn, dan moeten de Haarlemmers denken dat als ze een bijdrage leveren, dat dat ook zin heeft en dat het invloed heeft. Ik denk dat veel Haarlemmers, dat zien we bij verkiezingen, maar dat zien we ook bij de participatie, teleurgesteld zijn.

De voorzitter: De heer Kuin, u heeft een interruptie van mevrouw Çimen, D66.

Mevrouw Çimen: Ik had een vraag, maar nu heb ik er eigenlijk twee. Eén, u heeft daar deels wel een beetje antwoord op gegeven, maar wat zijn dan principes waarvan u denkt van, dit had op deze manier echt in deze startnotitie moeten staan? Twee, u heeft het over geloofwaardigheid, hoe had u dat willen voor vatten in een startnotitie, anders dan een startnotitie waarmee je het gesprek aangaat?

De voorzitter: Mijnheer Kuin.

De heer Kuin: Om met die laatste te beginnen. Als je bijvoorbeeld erkent wat er fout is gegaan en dat je dat nadrukkelijk ook benoemt. Dat je dat na een analyse ziet van, dat hadden we anders moeten doen. Dat gebeurt niet. Ik denk dat de burger moet weten van, we gaan het vanaf nu anders doen. Dan kan er iets van vertrouwen ontstaan. Is van zelfreflectie zou de gemeente ... Zouden we met zijn allen, denk ik, moeten laten zien. De eerste vraag was, gaat van je tijd af ...

Mevrouw Cimen: Dat maakt niet uit.. Maar wat had u erin terug willen zien dan? Want u zegt, het zijn open deuren. Wat zijn dan de meer gesloten deuren principes?

De heer Kuin: Ik heb het over punt twee gehad. Als je zeg, voor kwetsbare groepen moet de gemeente beslissen, niet de wijk, dan zou je dat concreter moeten maken. Dat is een belangrijke keuze die je maakt. Als je zegt, als het alleen de wijk betreft, mag de wijk beslissen, dat zou je concreter moeten maken. Want ik vind het een ... Maar ik weet zeker, als we daarover gaan discussiëren, wat we daaronder verstaan, dat het ingeperkt wordt straks. Ik vind dat je dat nu moet doen. Dat je dan daarover de discussie met de Haarlemmers zou moeten voeren. Je moet het niet op knippen. Je zou iets moeten zeggen over die draagvlakmeting. Je zou iets moeten zeggen over wat je van referenda vindt. Er zijn allerlei vormen van zeggenschap, medezeggenschap, waar je volgens mij in deze nota iets van zal moeten zeggen. Als je de ambitie hebt om de Haarlemmers daarbij te betrekken, dan moet je met wat voorstellen komen waarover het debat kan ontstaan. Niet iets ... Ik vind het ook zonde, open deuren voorleggen. Wil verder niet over uitweiden. Ik heb ook via die vragen wel gezegd wat ik nog meer wilde zeggen. Wat ons betreft, samenvattend, moet er heldere besluitvorming komen, wil hij goede participatie kunnen zijn. Niet op knippen. Breng de uitgangspunten en de consequenties bij elkaar. We moeten het vertrouwen herwinnen. We moeten in een analyse naar de burgers duidelijk maken wat er fout is gegaan, de afgelopen tijd. We moeten, wat mij betreft, wat ons betreft, iets vinden van referenda. Als laatste, heb ik nog niemand over gehoord, maar er wordt in de notitie de indruk gewekt, dan gaan mijn haren nog meer overeind staan, dat er geld zou moeten komen dat alle ambtenaren moeten leren wat participatie is. Alsjeblieft, doe het niet. Besteed daar je geld niet aan. De wethouders hebben een verantwoordelijkheid om te zorgen dat het goed gebeurt. Die moet de raad sturen. Leg dat niet bij de ambtenaren neer en een soort zelfbewustzijn creëren. Ik heb daar allerlei trajecten van gezien. Weggegooid geld. Verdienmodel voor allerlei externen. Doe het niet. Punt.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even. De heer Smit, OPH of had mijnheer Linder ... Mijnheer Smit, OPH.

De heer Smit: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Mijnheer de wethouder corrigeerde mij inderdaad terecht. Het is het college geweest dat met betrekking tot de participatie inspraakprocedure van 2011 armzalig heeft gefunctioneerd. In 2014 al werd geconstateerd, in een tussenevaluatie, dat er enkele dingen wel redelijk liepen, maar de meeste trajecten toen al niet voldeden aan de eisen van 2011. Dat is wel een beetje treurig. Elk college heeft dit geweten. Goed, dan gaan we nu een nieuwe regeling maken. Er is ook wat veranderd in de wereld tussen 2011 en nu. In 2011 namen we heel veel besluiten met elkaar, maar niet in een groot kader. Het dader is gekomen met de Omgevingsvisie. Dit jaar hebben we gezegd, op pagina 15 van de Kadernota, tegen de Haarlemmers, het staat hier niet in. Het staat er wel een beetje in, maar niet duidelijk. Mijnheer Kuin zegt, zeg het duidelijk. Dat alles wat in het kader van de Omgevingsvisie is besloten ... We hebben enorm veel in de vorige periode, afgerond in deze periode, langjarige beleidsbesluiten genomen, waar heel de stad mee ingekaderd is. Op pagina 15 staat, er wordt niet meer gesproken over hoeveel parkeerplaatsen, over het hoe, maar over het wat, een wijk mag zeggen waar een parkeerplaats komt. Dat heeft in meer wijken

gewerkt. Dat mogen ze zeggen. Behalve dat het dan aan één kant van de straat moet komen. Wijken mogen over het wat meepraten. Dat staat hier eigenlijk onvoldoende in. Want dat is een hele vervelende boodschap, dat je zegt, dat hoe is al nagenoeg dichtgetimmerd. Het wat, een parkeerplaats, misschien kunnen we nog iets spannends bedenken, een rotonde, welke plantjes komen er op een rotonde of welke soort boom ernaast, dat zijn best wel interessante dingen voor een wijk. Maar een heleboel mensen die denken dan van, jongens, moet ik hier mijn tijd aan gaan besteden? Ik wil meepraten over het wat. Op pagina 15, Kadernota, u kunt het niet ontkennen, staat gewoon heel duidelijk, het meeste wat is wel dichtgetimmerd, daar blijft u van af. Dat heeft de raad besloten. Denken de mensen ook van, was ik daarbij? Heb ik inspraak kunnen doen? Maar goed, het is besloten. Nu gaan we kraaltjes en spiegeltjes uitdelen aan de mensen. Dan hoop ik dat het college dit keer het uitdelen van de kraaltjes en de spiegeltjes heel goed de komende jaren blijft vasthouden en gaan proberen mensen te motiveren om alleen na te denken over hoe. Ik weet niet hoeveel mensen u meekrijgt, maar ik zou het aandurven om een aantal wat-principes, ik vraag de wethouder ook om dat ten aanzien van de Omgevingsvisie gewoon te zeggen, is dat heilige gebied waar, conform pagina 15 van de Kadernota, de Haarlemmers van afblijven, want de raad heeft besloten. Of zegt u van, dat is toch te gek, de Haarlemmers hebben we daar in feite in gepasseerd, zijn er niet in gekend, dit soort dingen kunnen terugkomen op de tekentafel. Dan krijgt misschien participatie inhoud. Ik noem maar even een grapje op om aan te tonen hoe serieus participatie wordt genomen. We hebben namelijk ook beslissingsbevoegdheid. Is een mooi woord, participatieladder. Dan hebben we zelfs meebeslissen. Geachte aanwezigen, niet over het minste, over een democratisch wijkbudget. Let wel, er is ook een ondemocratisch wijkbudget. Wethouder, noemt u eens een voorbeeld van een ondemocratisch wijkbudget. Maar we moeten Haarlemmers motiveren mee te gaan denken in de participatieladder in de stad. Het hoogst haalbare is een democratisch wijkbudget. Bijvoorbeeld, over hoeveel het wijkbudget zal bedragen. Dat natuurlijk niet, maar misschien wel over wat een straatfeest mag kosten. Ik zie hier gemotiveerde wijkraadsleden wel zitten die dan denken van, jongens, daar gaan we ons voor inzetten. Dat is het hoogst haalbare wat we willen. Het staat in de tekst.

De voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Çimen.

Mevrouw Çimen: Ik hoor het betoog van de heer Smit aan. Ik ben benieuwd naar de reactie van de wethouder. U doet wel heel erg laagdenkend over de democratische wijkbegroting, maar in Schalkwijk waren de mensen heel erg enthousiast over Schalkwijk aan Zet en is het zelfs een paar keer herhaald. Wat vindt u daarvan?

De voorzitter: De heer Smit.

De heer Smit: Dat neem ik dan voor kennisgeving aan, dat het op een plek misschien leuk geweest is. Maar om de meeste Haarlemmers mee te krijgen in dat dat het ultieme meebeslissen is, OPHaarlem denkt dat de ultiem meebeslissen wat meer betekent en letterlijk het wat betekent op een heleboel gebieden. Zolang we dat niet bereiken, zijn we hier met spiegeltjes en kraaltjes bezig en denk ik dat er te weinig Haarlemmers daar echt serieus in kunnen betrekken. Het is een prachtig verhaal. Het is mooi ingekleurd. Het ziet er geweldig uit. Mijnheer Kuin, een heleboel dingen zijn alleen maar aangestipt, maar leiden niet tot haakjes waar je vinger achter kunt steken om te discussiëren. Geachte wethouders, legt u graag alle vragen ... U hebt de antwoord van horen. We zijn nog tot tien uur bezig vanavond. Voor de tweede termijn heb ik misschien ook nog een vraag. Voor nu, bedankt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan nog even in eerste termijn, de heer Linder.

De heer Linder: Het meest is in principe wel gezegd. Ik wil het niet al te lang maken. Het is een lastig onderwerp, want het schuurt op alle kanten. Hoeveel verantwoordelijkheid geef je? Waar geef je dat? Net zoals bijvoorbeeld de smit die, hoe het, opgave voor de gemeente een zorgplicht heeft, in hoeverre ... Als niemand het wil, als je dat dan democratisch en iedereen mag meebeslissen, dan komt het gewoon niet. Van de andere kant wil je wel gewoon dat zoveel mensen iets aan kunnen bijdragen, dat die mensen het gevoel hebben dat deze stad van hen is. Dat is gewoon lastig. Ik denk dat dat hier op zich redelijk gelukt is met dit document, daar een aanzet aan te geven. Wat ik mij wel afvraag, de stand van ... Of waar ik wel de nadruk op wil leggen, in die zin het bereiken van die moeilijk te bereiken doelgroepen. Ik weet niet, allochtone mag je geloof ik niet meer zeggen. Migratieachtergrond. Dank je wel. De mensen met een migratieachtergrond. Maar ook lees je een stuk over de jeugd. Vond ik heel interessant. Ik ben zelf docent maatschappijleer. Ik dacht van, daar komt weer iets wat op mijn lesplan moet komen, terwijl ik al 100.000 dingen hebt die ik moet bespreken. Denk ik van, kom dan alstublieft met goed lesmateriaal. Maar goed, dat is even een detail. Maar ik denk dat er ook nog veel meer mogelijkheden zijn om ook de jeugd te bereiken, dan alleen maar via social media. Maar ik verwacht dat daar nog meer komt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan Trots, de heer Van den Raadt, gaat uw gang.

De heer Van den Raadt: Dank u, voorzitter. Normaal zeg ik altijd bij ... Normaal zei ik altijd bij een startnotitie, we hoeven daar niks over te zeggen, laat het volk maar praten, dan zien we wel wat ze daar wijselijk over besluiten en dan gaan we daarna aan de slag. Maar dit keer denk ik dat het ook wel goed is om van tevoren iets te zeggen. Het is wonderlijk, ik val natuurlijk binnen bij een gloeiend heet betoog van de heer Abbasi en over participatie en draagvlak. Dan verbaast het me dat als Trots Haarlem bij de Kadernota en de begroting een motie indient van sociaal en progressief, de etiketten die het college aan dit college heeft gegeven, staat ook voor draagvlak, dat wordt door geen enkele coalitiepartij gesteund. Dat wordt door het college ontraden. Het is grappig te zien dat we dan nu toch kennelijk is met participatie en burgers willen gaan doen. Ik hou mijn hart vast, maar misschien komt het goed. De sprekers hebben goede inspreekteksten geleverd hoor. Hij ziet ook hier in dat schema van, wat vindt men heel belangrijk? Goede communicatie. Déjà vu, al twintig jaar lang, geloof ik, met wijkraden die uitermate goed hun best doen en dan vragen aan de gemeente of wethouder stellen en er gewoon geen antwoord op krijgen, ook niet na zes keer op hun knieën smeken. Dat punt stond alvast. Goed dat dat wordt meegenomen. Wij zijn vooral voorstander van het meedoen, meepraten en meebeslissen. Voor ons kan het niet ver genoeg gaan. Dan wordt er gezegd, maar dan met die doelgroepen is dan een beetje lastig, want dan wil niemand het en dan komt het er niet. Er zijn legio voorbeelden waarbij er wel iets meer varianten zijn, die daar een oplossing voor kunnen bieden. Laten we hopen dat als we het echt serieus nemen, participatie en de burger, dat als er dan heel veel inspraakreacties komen, dat dat dan ook op een goede manier verwerkt wordt en dat dan ook het programma aangepast wordt. Wonderlijk dat hier dan wel weer een VNG-stuk helemaal gekopieerd wordt, terwijl wij als Trots Haarlem constateren dat bij het VNG-stuk participatie over de Omgevingswet, wat nog steeds op ons te wachten staat, dan de VNG twaalf punten aandraagt waar je de burgers op moet laten inspreken. Dat dan de gemeente Haarlem er een stuk of vijf, zes uithaalt, omdat dat kennelijk niet bevalt en er dan de helft overblijft. Laten we hopen dat het goed komt. Iedereen die thuis mee zitten kijken, dit is je kans om er ooit nog wat aan te gaan doen. Kom met je inspraakreacties. De wethouder belooft dat hij alles serieus gaat overnemen en het plan volledig gaat aanpassen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben alle fracties in eerste termijn gesproken. Dan gaan we naar de beantwoording van de wethouder. Wethouder Van Leeuwen.

Wethouder Van Leeuwen: Voorzitter, dank u wel. Ook geachte leden van deze raadscommissie, hartelijk dank. Wat fijn dat u zoveel tijd en aandacht aan dit onderwerp besteedt. Dat vind ik heel fijn. De sprekers waren al bedankt door de voorzitter, maar ik krijg buiten de microfoon om, ook dank voor de sprekers en de schriftelijke inspraakbijdrage. Dan is het iets wat u als raad aan het hart gaat en ook wat het college aan het hart gaat. Ik ga proberen zo goed als mogelijk recht te doen aan alle vragen die er gesteld zijn, want dat zijn er natuurlijk heel veel. U heeft ook nog andere onderwerpen op de agenda vanavond. Allereerst, wat is dit? Even het proces. Dit is een startnotitie. Een startnotitie op basis waarvan we in gesprek gaan met nog meer mensen om het aan te scherpen, want het kan inderdaad nog scherper. Daar zullen we ook ons best voor doen om daar ook de verschillende doelgroepen bij te betrekken. Dat is inderdaad een Jongerenraad, dat is inderdaad kinderraad, dat zijn mensen ... Dat zijn zelforganisaties. Dat betekent ook dat, juist daarom is ook deze weergave gekozen ... Laten we nu dit kiezen om als gesprekspunten doen, wat is de leidraad van ons participatiebeleid? Dat is even iets van de procesinformatie. Daarna wordt het natuurlijk uitgewerkt. Komt het bij u terug. Gaat het nog de inspraak in. Komt het nog een keertje terug. Dan wordt het vastgesteld. Dat is even het vervolgproces. De startnotitie aanscherpen. Dan komt er inderdaad echt een conceptverordening met een beleidsstuk. Dan nog de klassieke inspraak. Daarbij wil ik toch ook altijd wijzen, er zijn ook gemeentes die alleen de klassieke vorm van inspraak doen, alleen de wettelijk verplichte. Per zeg ik zo meteen nog wat meer over. Dan komt het nog een keertje terug. Dit is het begin van een proces. U heeft daar heel veel in meegegeven. U heeft ook al non-verbaal aan mij gezien ...

De voorzitter: Interruptie van de heer Smit.

De heer Smit: Ik kan het gemist hebben, maar u schetst een lijn, in die lijn ben ik het woord participatie nog niet tegengekomen. Klopt dat?

De voorzitter: Wethouder Van Leeuwen.

Wethouder Van Leeuwen: Voorzitter, ik ken de heer Smit als nog welbespraakter dan ik ben, veel welbespraakter. Ik gebruikte volgens mij verschillende andere woorden om in gesprek te gaan met onder andere de Jongerenraad, de kinderraad, zelforganisaties. Daar hoort u ook het woord. Hier gebeurt weer iets wat vaker gebeurt, dat heel veel verschillende mensen hebben een ander beeld bij het woord participatie. Vandaar dat het volgens mij ook heel wijs is om daar heel duidelijk in te zijn, wat er nu gebeurt. Met deze startnotitie gaat met bijzonder veel belanghebbenden gesproken worden. Dat is inderdaad een vorm van participatie.

De voorzitter: De heer Smit.

De heer Smit: Voorzitter, zullen we dan eerst ... Wethouder, is proberen met ook de woorden van mijnheer Kuin, om het woord participatie inhoud te geven, voordat wij eraan gaan beginnen?

Wethouder Van Leeuwen: Dat is precies wat deze notitie beoogt.

De voorzitter: De heer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Het schiet me nou te binnen dat ik daar volgens mij weleens wat moties aan gewijd heb, maar nu gaat dit ter inspraak. Meestal heb je bij inspraak dat er dan ook een vakantieperiode door zit. Ik voel hier een kerstvakantie aankomen. Kunt u de toezegging doen, dan hoeft u dan niet een motie voor te schrijven, dat u in ieder geval altijd als dingen ter inspraak liggen, dat dat gewoon zes weken volledig ter

inspraak ligt en dat het niet dan in een vakantieperiode valt? Zit er een vakantieperiode van een week tussen, dan gaat het een week aan het achterkantje verder.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder Van Leeuwen: Nu hoort mij niet goed. Het gaat nu niet de inspraak in. We gaan nu belanghebbenden opzoeken. Oftewel, daarna komt het bij u terug. Daarna gaat de inspraakperiode in. Over het voorbeeld wat u aanhaalt, wat ik de gemeente vaak heb zien doen, in het verleden als raadslid, ook nu als wethouder, is dat als iets in een vakantieperiode valt, dat hij zes weken bijvoorbeeld wordt opgerekt naar acht weken. Wat u vraagt, dat heb ik al vaker zien gebeuren. Dat gebeurt wel. Dat is staand beleid. Klopt. Er werd nog een opmerking buiten de microfoon om gemaakt. Nog ook even recht doen aan uzelf en aan uw voorgangers. Het werd al verschillende keren aangehaald. In 2011 is hier al participatiebeleid vastgesteld. Daarmee loopt u met elkaar wel voor. Want ik zei het al, er zijn verschillende gemeentes in Nederland, die houden zich aan de wettelijke inspraaktermijnen. Die leggen iets te inspraak en that's it. U heeft met elkaar, in 2011 al, als raad vastgesteld, sommigen van u waren daar bij ook, volgens mij, heeft u al gezegd, wij willen in Haarlem een stapje meer. Dit is eigenlijk het startschot omdat stapje meer aan te passen aan de huidige tijd. Daar zitten vijf leidende principes in. De heer Kuin van de SP zei van, kan hij nog concreter? Wat de grap is, ook tijdens het opstellen, want ook onze organisatie staat in continu dialoog met een aantal belanghebbenden, die zeiden van, wordt alstublieft nog niet te concreet, want wij willen eigenlijk gelijk al meeschrijven. Dat is ook een zoektocht. Waarmee ga je naar buiten? Wat ons betreft is dit een goede vorm, is dit een startnotitie met vijf leidende principes, die inderdaad veel concreter kunnen, die inderdaad nog veel scherper kunnen. Maar om dat gesprek te doen, juist met die stad, met belanghebbenden, om dat aan te scherpen. Daar waren echt letterlijk ... De mensen zaten daar al op de deur te kloppen, laat ons meekijken, laat ons meeschrijven, ga het nog niet te veel in beton gieten. Wat mij betreft is dat in een zoektocht, hoe concreet wil je, hoe scherp wil je? Dit is voor ons, wat ons betreft, de aanzet om te zeggen van, laten we dit nu met elkaar, daarbij hoor ik ook al uw bijdragen en suggesties om het aan te scherpen, ik hoor meerdere mensen zeggen, we zijn dan die ongehoorden, wie is dat stille midden? Wat gaat u doen om die te betrekken? Dat gaat ook meer over het proces. Scherp dat aan. Ik hoor u zeggen, wat zijn kwetsbare groepen? Scherp dat aan. Die hoor ik heel duidelijk. Wees daar concreter in. Dat is in ieder geval een aanscherpingswens, op weg naar het voorstel wat u ook gaat krijgen, wat dan is besproken met belanghebbenden, wat ik heel duidelijk van u hoor. Daar kan ik het alleen maar mee eens zijn. Daar kan ik heel kort over zijn. Dan ga ik nu toch wat meer verschillende kanten in. Eentje, daar mag u ons als college voor aankijken, dat was ook even mijn ... U zag wellicht een geïrriteerd gezicht, want de ambtelijke organisatie werd aangesproken en die kan zich hier niet verdedigen, maar dat doe ik als college namens ons als college en ook namens al mijn voorgangers. Het staat ook in het stuk en het is hier ook door verschillende partijen aangehaald. Zorg voor een participatieparagraaf per stuk. De heer Van Kessel zei het ook. Wellicht kunt u ook als raad breder kijken, want ik weet inderdaad dat andere gemeenten hebben bijvoorbeeld ook standaard een financiële paragraaf, waarbij er ook een onderscheid wordt gemaakt tussen exploitatie en investering. Kijk ook wel wat voor een raadsstuk u wil. Maar die participatieparagraaf in elk stuk, lijkt mij een heel goed plan. Mevrouw Çimen zei dat ook natuurlijk. De heer Van Kessel ging daar nog even op door. Erkent u ook dat u dat niet alleen bij startnotities doet, maar dat u het bij alle stukken doet? U spreekt hier met de wethouder lokale democratie, lijkt mij een heel goed plan. Maar laten we dan ook wel kijken van ... Dat kwam ook wel vaker langs, dat PIP, dat participatie- en inspraakplan, dat is eigenlijk een ambtelijk format om te kijken, hoe doe je het? Maar je participatieparagraaf moet in elk stuk staan, dit zijn we aan het doen, daar zijn we nu geweest, dit heeft het opgeleverd. Wat mij betreft, die omarm ik van harte. Dat lijkt mij heel mooi als we in het definitieve stuk en ook in de definitieve verordening dat met elkaar opnemen, als raad in

Haarlem willen wij met elkaar dat er een participatieparagraaf is, waardoor er recht woord wordt gedaan aan X, Y, Z. Dat is een van die concretisering die ik u hoor vragen en waar ik het hartgrondig mee eens ben. Dan ga ik nog wat meer naar individuele vragen, met uw goedvinden. Ik zie al iemand met de hand op de knop.

De heer Klaver: Ik ben een beetje in verwarring.

De voorzitter: De heer Klaver.

De heer Klaver: Sorry, voorzitter. Een beetje in verwarring, want ik gun dat de VVD natuurlijk van harte. Maar ik had het al in het stuk gelezen. Klopt dat?

Wethouder Van Leeuwen: Ja, het klopt dat dat reeds in het stuk staat. Dat probeerde ik net ook te zeggen. Het doet mij deugd dat de VVD dat kracht bijzet.

De voorzitter: Gaat u verder, wethouder.

Wethouder Van Leeuwen: Dan ga ik de onmogelijke taak doen om aan al uw inspraakbijdragen recht proberen te doen. Ik heb gehoord, beste wethouder, is dit het Ei van Columbus? Nee, wat mij betreft zeker niet, want dat is sowieso een heel moeilijk ei. Maar dat gaat nog gewoon gemaakt worden, in samenspraak met al die belanghebbenden. Er was ook nog een hele kleine praktische vraag, hoe zit het met de ambtelijke ondersteuning. Volgens mij is dat iets wat buiten mij om loopt, want dat gaat via de griffier. Maar misschien goed om dat nog een-op-een verder te bespreken, want zover ik weet in het Reglement van Orde van de raad is een verzoek tot ambtelijke ondersteuning loopt van de griffier naar de secretaris. Daar heb ik op dit moment verder geen kennis van.

De voorzitter: De heer Van Kessel, VVD.

De heer Van Kessel: Om dit punt dan niet in mijn tweede termijn te hoeven doen. Begrijp ik de wethouder dan goed dat er eigenlijk nog een heel deel van het voorwerk gedaan gaat worden, namelijk gesprekken in de stad, evalueren, onderzoeken erbij halen. Gaan we dat allemaal terugvinden in het uiteindelijke voorstel wat er gaat komen, waarbij ook, goed, het werk wat nu door de ambtenarij wordt gedaan op mijn verzoek over de maatschappelijke opvang en de discussie daaroverheen ... Wordt dat allemaal meegenomen in het volgende stuk wat we dan gaan zien? Of zegt u van, eigenlijk had dat werk al gedaan moeten worden voor de startnotitie? Want in dat geval zouden we de startnotitie even moeten aanhouden om gelegenheid te geven om dat zorgvuldige werk te doen.

Wethouder Van Leeuwen: Dat is een tweeledig antwoord. Kijk, voor evaluaties die op dit moment nog lopen, dat is natuurlijk werk in progress, dat wordt nog meegenomen in de volgende notitie. Tegelijkertijd, dat is wellicht, dat trek ik mezelf aan, is het niet duidelijk genoeg opgenomen. Dit stuk is gebouwd op het stuk uit 2011. Is gebouwd op alle ervaringen die van 2011 tot nu gedaan zijn. Is gebouwd op de evaluatie van Nieuwe Democratie. Is gebouwd op alle evaluaties die gedaan zijn bij alle stukken waar het soms wat beter en soms wat minder goed is gegaan. Is gebouwd op werkbezoeken, onder andere aan Groningen, waar de ambtenaren ook mee naartoe zijn geweest, is gebouwd op de werken van mevrouw Tonkens, is gebouwd op werken van, hoe heet hij ook alweer, Dimitri ... Ik kan alle boekenschrijvers ... In ieder geval, de ambtenaren en het college, wat hiervoor verantwoordelijk is, in deze voorbereiding is er werkelijk waar een boekenkast leeggestort, bestudeerd, om uiteindelijk tot deze principes te komen. Zit daar, zoals we hebben geleerd op de universiteit, een verwijzing bij, welke pagina wanneer tot welk leidend principe is geleid? Nee, want het is

juist ook als praatplaat bedoeld, om met elkaar dat gesprek makkelijk te maken. Dit zijn wat ons betreft de vijf leidende principes. Maar dat voorwerk zit hier, wat ons betreft, in. Dat condenseert in deze vijf leidende principes. Een aantal hele goede suggesties. Ik ga er even diagonaal doorheen hoor. Eentje heb ik al gezegd van Forum voor Democratie, die zei, maak concreet hoe u dat stille midden dan wil betrekken. Ja, dat moet inderdaad nog concreter worden gemaakt. Want dat is inderdaad een hele goede vraag, hoe betrekken we inderdaad ... Dat hoor ik iemand anders ook zeggen, over Josse de Voogd. Iemand met dezelfde studie als ik. Ik word altijd heel vrolijk van sociaal geografen. Hoe betreft u de afgehaakten en hoe gaat u ook rechtdoen aan verschillende vormen per wijk? Dat is ook precies wat hier inzit. Je kan het niet altijd over elk onderwerp en op elke plek op dezelfde manier doen. Wat mij betreft moet ook in die participatieparagraaf staan, voor dit onderwerp gaan we het op deze manier en op deze manier doen. Iemand anders zei ook, de heer Trompetter van de Actiepartij, wees voorspelbaar met je communicatie. Een van de instrumenten, dat is ook natuurlijk weer zo'n ambtelijk instrument, waar ook nu aan gewerkt wordt, is eigenlijk een toolkit. Als er dan in de participatieparagraaf door u een bepaalde keuze gemaakt wordt, hoe doen we daar dan recht aan? Welke communicatie-instrumenten zetten we dan in, waarmee ook dan in de verschillende smaken die er zijn, die u met elkaar bepaalt, dat inderdaad die gemeente heel voorspelbaar wordt? Nu vergeet ik alle vragen die ik beantwoord heb af te vinken. Wellicht ga ik zo meteen nog dubbel antwoord geven aan u. Mevrouw Çimen van D66 zei ook, dit moet ik de haarvaten van de ambtelijke organisatie zitten. Ja, dat is inderdaad zo. Kijk, als je het even vergelijkt met een metafoor. Het programma Nieuwe Democratie was de afgelopen vier jaar eigenlijk een buitenboordmotor, om van experimenten te leren. De lessen daaruit, daarom heet het ook de portefeuille die ik onder andere heb versterkt lokale democratie ... Die lessen moeten nu overal gaan landen. Het is de zaak aan ons, dat dit ook niet iets van mij, maar gelukkig spreekt het college ook met één mond, maar dat het van heel het college is dat wij bij elk traject laten zien, we denken hierover na. U krijgt een participatieparagraaf. Dit doen we goed. Ga dat gelijk altijd perfect? Ik weet zeker van niet. Doen we ons best om dat zo goed als mogelijk te doen? Dat doen wij zeker. Daar bent u ook bij. Ik hoop dat u ook mij daarbij wil helpen, net zoals u dat ook vandaag heeft gedaan, om dit stuk sterker te maken. Mevrouw Çimen vroeg ook nog een vraag die vaker is gesteld, in verschillende vormen. Hoe gaat het dan met zo'n stedelijk probleem, zoals dak- en thuislozen? Praat u dan helemaal niet meer met bewoners? Want dat hoorde ik de heer Klaver van het CDA ook zeggen. Wat hier probeert te staan, ik hoor ook heel duidelijk dat dat scherper moet, is dat het voorstel hierin is, maar dat is ook een van die leidende principes, waarmee we graag het gesprek met de stad aangaan ... Dat er een voorziening komt voor bijvoorbeeld dak- en thuislozen in Haarlem is een gegeven. Hoe die er komt, hoe we daar recht aan doen, hoe we de dialoog met de buurt ook doen, dat is dan waar je over participeert. Dat hij er komt, staat niet im Frage, om mooi Nederlands te gebruiken. Hoe je hem er laat komen, hoe hij landt in de wijk, daar ga je met elkaar over in dialoog. Maar dat is ook weer zo'n eentje waarbij we met elkaar moeten oefenen hoe dat dan in zo'n participatieparagraaf landt, wat dan kwetsbare groepen zijn? Waar geldt dit wel voor? Waar geldt het niet? Wat is inderdaad, ook een vraag die een aantal keren is gesteld, zo'n stedelijk ding waarvan je zegt, dit komt er? Dat besluiten wij met elkaar als raad. Want u stelt de kaders. Wat is inderdaad des wijks, waar je veel meer los kan laten. Waar je eigenlijk ook kan zeggen, dan inderdaad, dat weet de heer Smit volgens mij ook ... Ik ben groot fan van wijkbudgetten en participatief begroten en daar ook veel vrijheid in laten. Ook Right to Challenge van, gemeente, u onderhoudt nu ons buurtgebouw, dat kunnen wij zelf beter en goedkoper. Dat vind ik dingen, daar kunnen we echt ook u met elkaar als raad, wij ook als college, meer in laten vieren, wat mij betreft, om een mooie zeilterm te gebruiken.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Klaver, CDA.

De heer Klaver: Voorzitter, wethouder, u zegt, er moet een voorziening komen voor dak- en thuislozen. Dat staat vast. Daar zijn wij het over eens. Vervolgens gaat de participatie over het hoe en over de uitvoering. U slaat het waar over. Het voorbeeld van Domus Plus en Skaeve Huse is aan de orde geweest. Er zijn allerlei processen geweest, om tot allerlei locaties te komen. Participatie in het waar van de voorziening, van een voorziening voor kwetsbare groepen, is dat onderdeel van de participatie of niet? Hoe ziet u dat?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Van Leeuwen: Voor nu hoor ik vooral dat we daar scherper in moeten zijn. Ik heb daar nog niet een vastomlijnd beeld in. Dit is het kader wat u vaststelt. Maar ik hoor u heel duidelijk zeggen, denk na op welke wijze je bij dit soort zaken de waar bespreekt. Dat neem ik mee. Dat hoor ik heel duidelijk.

De voorzitter: De heer Smit, OPH.

De heer Smit: U heeft het over vertrouwen bij de burgers. Als je dan als gemeente een boerderij aankoopt en na een heel traject is precies die boerderij toch de plek waar Domus Plus komt. Heeft u dan het gevoel dat dat vertrouwen creëert bij de mensen in Haarlem?

De voorzitter: De wethouder gaat even met de beantwoording.

Wethouder Van Leeuwen: Dank u, voorzitter. Dank u, heer Smit. Al een aantal keren ben ik erop ingegaan. Moet het scherper? Ja, het moet inderdaad scherper. Dat is inderdaad een taak die ook die gesprekken met die doelgroepen ... Waar dat bij komt kijken. Op weg naar die volgende stap.

De voorzitter: De heer Aynan.

De heer Aynan: De wethouder is aardig op weg, in ieder geval richting mijn kant op, om mij te overtuigen. Maar als het scherper moet, u gaat dat doen, gaan we dan die scherpe versie ... Gaan we daarmee de stad in? Of hoe gaat u dat vormgeven?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Van Leeuwen: Ik schetste net al even ... Uw microfoon staat nog aan, voorzitter. Ik schetste net al even het dilemma. Er zijn al mensen die staan te popelen om hierover mee te denken. Als ik nu zeg, ik neem hem mee terug, dan doe ik geen recht aan die mensen die te popelen staan om mee te denken. Mijn voorstel aan u zou zijn, dat we met deze versie, ook uw opmerking al gehoord hebbende, in gesprek gaan met de stad, in gesprek gaan met belanghebbenden, met tal van betrokken bewoners die hier ook op de tribune zitten, deels, om te kijken van, waar kan het nog scherper?

De voorzitter: De heer Aynan.

De heer Aynan: Voorzitter, eigenlijk haalt de wethouder zienswijzen op in deze commissie.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Van Leeuwen: Sterker nog, dat is nog de volgende fase, bij de inspraakperiode. Nu is het eigenlijk een startnotitie met echte contouren. Maar ik hou nu inderdaad bij uw aanscherpingen verzoeken ... Eigenlijk haal ik veel breder op dan zienswijzen, hoort u mij zeggen. Haal ik ingrediënten op die inderdaad terug

moeten komen. Die ingrediënten gaan we ook ophalen bij jongeren, bij kinderen, bij belangengroeperingen. Nog heel spannend, bij mensen met een migratieachtergrond of laaggeletterden, hoe ga je die betrekken hierbij? Want dat is echt een hele grote uitdaging van de gehele overheid, volgens mij. Dit zijn inderdaad de aanscherpingen op weg naar die volgende notitie.

De voorzitter: U heeft nog een interruptie van de heer Van Kessel, VVD.

De heer Van Kessel: Dank u wel. Ik hoor de wethouder zeggen dat hij nu op bezoek gaat en langsgaat bij al die groepen die staan te popelen om hierover in te spreken. Hij noemt er een aantal, ook aangevuld vanuit deze commissie. Maar hoe gaat deze wethouder die Haarlemmers benaderen die de verbinding met de gemeente verloren zijn?

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder Van Leeuwen: Kijk, die zorg deel ik. Het werd al aangehaald door Partij voor de Dieren, de Atlas van afgehaakt Nederland, een boek van Josse de Voogd. Ik denk dat het een hele belangrijke notie is om met elkaar, u als raad, maar ook wij als college, daar kennis van te nemen en te kijken, hoe kunnen wij wel aansluiten? Hoe kunnen wij de dialoog aangaan met mensen die eigenlijk niet meer geïnteresseerd zijn in wat de overheid doet? Heb ik daar nu al een formule voor? Nee. Zien we die uitdaging? Ja. Ook hier, hier hebben we het vaak over de twintig procent uitersten. De twintig procent meest conservatieven. De twintig procent meest progressief. Hoe betrekken wij die zestig procent in het midden? Dat is een hele goede vraag.

De voorzitter: De heer Van Kessel, VVD.

De heer Van Kessel: Op dit moment ligt er een startnotitie voor, waarin we nu praten over, hoe gaan we hier over in gesprek met mensen. Er is eigenlijk niet een begin van een idee over hoe we die mensen gaan bereiken. Dit is alleen een zorg die ik uitspreek en die hoor ik geëchood. Blijkbaar hebben we dezelfde zorg. Er is niet eens een begin van een antwoord. Ik vind dat wel lastig om dan te kijken van, hoe gaan we deze startnotitie dan Haarlem in slingeren, want dan weet ik welke groepen er wel gaan reageren. Welke achterban wel opkomt en hier wat van vindt. Alleen ik vraag me af, hoe komen we bij die groep Haarlemmers die de verbinding verloren is? Waarom staat dit dan niet in die startnotitie? U heeft daar vast gedachten over.

Wethouder Van Leeuwen: Zeker. Ik problematiseer hem natuurlijk breder, want dit speelt bij veel gemeentelijke aangelegenheden. Ik zei het u al, we hebben een kinderraad, we hebben een Jongerenraad, we hebben zelforganisaties in Haarlem. Onze ambtelijke organisatie, dat werd al gezegd net ... Ook onze gebiedsverbinders van de gemeente hebben ook met bijzonder veel doelgroepen contact. Ook doelgroepen waar je niet direct op zit te wachten. Wij zullen inderdaad alles wat wij hebben, kunnen en weten inzetten om zo goed als mogelijk hier voor op te halen.

De heer Smit: Wethouder, krijgen wij dat stappenplan van u?

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder Van Leeuwen: Het staat ook in de nota. In de nota staat bijvoorbeeld ook dat we de straat op gaan. Dat we inderdaad gewoon met een praatplaat of met een vorm die daarbij past, dat we op straat gaan. Gewoon ook mensen, dat noemen ze volgens mij in de journalistiek voxpop of geen idee, dit is niet mijn term, ophalen van, hoe kijkt u naar de gemeente? Wat kunnen wij doen ... Hoe wilt u betrokken worden bij

bepaalde dossiers? Dat je daar ook gaat testen hoe dat werkt. Dat zit al in deze nota. Wat ons betreft gaan we hiermee naar buiten.

De voorzitter: Ik zit even na te denken. U bent bezig met de beantwoording van de vragen. We gaan nu bijna al een tweede termijn krijgen. Ik zou eigenlijk willen vragen om eerst de beantwoording nu voort te zetten, voordat we weer allerlei interrupties gaan plegen. Want we zijn ook al een uur uitgelopen voor de eetpauze. Gaat u ermee akkoord dat de wethouder eerst zijn beantwoording afmaakt en dat we dan ... Maar dan was de heer Kuin eerst. Als we toch doorgaan, dan gaat de heer Kuin ... Stak eerder zijn vinger op voor een vraag.

De heer Van Kessel: Een punt van orde.

De voorzitter: De heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Als we besluiten dat we gewoon doorgaan met interrumpen, dan is het oké. U doet een procedurevoorstel om geen interrupties meer toe te staan. Ik vind dat echt, ook voor een onderwerp zoals dit, niet kunnen. Daar ben ik ook erg op tegen.

De voorzitter: Het gaat mij ook, omdat we in de tijd nogal uitlopen en omdat de wethouder bezig is met de beantwoording van vragen, wat misschien ook in de tweede termijn nog zou kunnen, de vragen. Dat is even wat ik aan u vraag. Maar als we besluiten om ... U beslist daar zelf ook over. Dan gaan we verder met vragen stellen. Dan hoort dat bij de eerste termijn. De heer Kuin.

De heer Kuin: Volgens mij kan het met verduidelijkende vragen hoor. Want we hebben het over participatie en we krijgen als antwoord, er gaat participatie komen over de participatie. We zeggen in de nota, dat het bij participatie van belang is, zeggen we hier, of zegt de gemeente, dat je duidelijk moet maken waar je het wel en niet over kunt hebben. Ik lijk te horen van, roept u maar. Dan gaan we het opnemen? Ik zou het wel graag iets scherper willen wat u gaat vragen aan de stad.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

De heer Kuin: In vond Aynan ook wel een hele goede vraag.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

Wethouder Van Leeuwen: Kijk, volgens mij staat dat heel duidelijk in de nota. In de nota staat heel duidelijk, over deze leidende principes gaan we bij u ophalen, herkent u zich in deze leidende principes? Dat is waarmee we nu naar buiten gaan. Die vond u nog wat vaag. Andere mensen zeggen, laat ons maar meepraten. Dat is eigenlijk de vraag voor nu. Op basis van die leidende principes gaan we verder. Ik hoorde niet helemaal wat de heer Smit buiten de microfoon om zei.

De voorzitter: De heer Smit.

De heer Smit: Ook vaag.

Wethouder Van Leeuwen: Die zijn ook vaag. Dan wordt het met behulp van onze stad een stukje concreter. Ik ga nog even kijken. Ook nog even ...

De voorzitter: U heeft ook nog een vraag van de heer Linder.

De heer Linder: Is een heel korte vraag. Want u heeft het net over van, gaan we de informatie inwinnen, dan hebben we een Jongerenraad en zo. De laatste keer toen ik van de Jongerenraad hoorde, waren het nog geen jongeren van het Spaarne College en van het Haarlem College. Alleen maar hoogopgeleide jongeren. Zorgt u ook dat ook laagopgeleide jongeren er inspraak hebben en hun mening mogen geven?

Wethouder Van Leeuwen: De Jongerenraad is toevallig morgen hier in het stadhuis. Daar zijn ook sommigen van u bij, geloof ik. Er zitten ook jongeren van Het Schoter bij, weet ik. Maar in ieder geval de Jongerenraad, daar zijn verschillende scholen betrokken. Ook daarbij, u zei het al, het onderwijs is heel druk. Ik heb nog een leestip voor de liefhebber, Het jaar uit het leven van een basisschooldirecteur. Maar dat kent u wellicht allemaal al. Maar los van die leestip, we hebben ook te maken met scholen die wel of niet meedoen. Inderdaad, helaas doet volgens mij deze cyclus, dit jaar, het Haarlem College niet mee. We hopen dat die volgend jaar wel weer meedoen. Ja, ook daar is onze aandacht, hoe zorgen we dat die Jongerenraad een brede vertegenwoordiging kent? Ik ben al blij dat we een Jongerenraad hebben en dat die ontwikkeling is. Dat er ook weer verschillende mensen, met heel veel passie, aan werken. Die kan inderdaad nog beter. Ook nog over management der verwachtingen. Ga ik met dit participatiebeleid, gaat u met dit participatiebeleid alle afgehaakten in Haarlem bereiken? Nee, dat denk ik niet. Want het is natuurlijk een hele brede maatschappelijke opgave, die veel breder gaat. Ik ga nog even kijken. Wat zijn dingen ... De heer Linder vroeg ook nog, hoe gaat het dan met jongeren bijvoorbeeld? Een voorbeeld wat niet aan u gemeld is en wat ik ook als wethouder niet gelijk wist, dat zijn van die hele kleine dingen die al geleerd zijn uit de Nieuwe Democratie, die gewoon echt goed gaan. Bijvoorbeeld bij het Vijverpark, daar moest een nieuwe jongerenspeelplek komen. Die heeft de afdeling Jeugd, in dialoog met de jongeren uit die buurt ... Hebben ze echt gewoon een dialoog aangegaan, wat moet hier wat jullie betreft komen? Dat is zo'n klein voorbeeld waarvan ... Ik zag een ambtenaar op een gegeven langskomen. Die deelde dat in zijn professionele netwerk. Jeetje, daar word ik dan gewoon echt heel vrolijk van en trots op. Dat doet u met elkaar. Want u wilt dat hier niet meer langs hebben, maar u geeft die ruimte om het op die manier te doen. Ik nader een einde, voorzitter, want volgens mij heb ik al heel veel zaken gezegd. De heer Smit vroeg nog, zijn alle principes heilig, die ooit zijn vastgelegd? Wat mij betreft is dat ook iets wat u met elkaar vastlegt in die participatieparagraaf. Als u zegt, wij gaan hier, ik ga geen concreet project noemen, want dan gaan we gelijk op de inhoud van dat project weer in, maar als u zegt, bij deze straat is het wat ons betreft een gegeven dat daar meer ruimte moet komen voor voetgangers, dan legt u dat vast in de participatieparagraaf. Als u zegt, wij willen dialoog met de stad hoe de bewoners het gebruik van hun straat zien, of dat moet zijn voor de klimaatadaptatie, bla, bla, bla. Daar gaat u met elkaar over, wat mij betreft.

De voorzitter: Vraag van de heer Smit.

De heer Smit: Bent u bereid paragraaf 2 van pagina 15 van de Kadernota te redigeren?

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

Wethouder Van Leeuwen: Als wethouder kan ik veel, maar door de raad vastgestelde stukken redigeren, wordt bijzonder lastig. Mijn antwoord daarop is nee. Dan nog een laatste, dan heb ik volgens mij de meeste vragen wel gehad en kijk ik uit naar de tweede termijn, daar ga ik een keer heel kort en duidelijk antwoord op geven. Het raadslid Van Leeuwen, niet zijnde de heer Danny van Leeuwen, maar Bas van Leeuwen, heeft voor de verkiezingen gezegd, over het plan IVORIM, ik begrijp dat Hart voor Haarlem, die wil mij iets aanwrijven, ik heb toen heel letterlijk gezegd, ik citeer: "Er zijn nu te veel vragen om het nu te bespreken in de raadscommissie." Dat is wat ik heb gezegd. Dat antwoord ik nu een keer. Als u het nog vaker gaat proberen in andere raadscommissies, dan geef ik ook geen antwoord meer. Maar dit is wat er toen is gezegd.

De voorzitter: Dank u wel voor de beantwoording. Dan kijk ik even rond wie er in tweede termijn nog een vraag heeft. De heer Van Kessel, VVD.

De heer Van Kessel: Dank u wel, voorzitter. Ook dank aan de wethouder voor de beantwoording in eerste termijn. Ook dank voor de toezegging op het voorstel van D66 om in het uiteindelijke voorstel op te nemen dat bij startnotities, maar ook bij collegevoordrachten en raadsvoordrachten een participatieparagraaf toegevoegd wordt. Een vraag die ik nog over heb, is hoe staat u eigenlijk tegenover ... Of hoe staat de wethouder tegenover het toevoegen van een zesde principe, alleen maar ten behoeve van de discussie, namelijk een overheid die met Haarlemmers bepaalt en niet over Haarlemmers bepaalt? Vooral eigenlijk ook om de discussie over het luisteren en het gehoord worden. Wanneer voelen mensen zich echt gehoord? Om dat uit te diepen. Ook vooral bij de groepen die de verbinding met de gemeente kwijtgeraakt zijn. Daar denk ik dat deze startnotitie wel tekortschiet. Ik moet daar nog over nadenken of wij dan vervolgens in de gemeenteraad daardoor wel of niet zullen voor stemmen, maar ...

De voorzitter: Mijnheer Van Kessel, u heeft een interruptie van de heer Trompetter.

De heer Van Kessel: Mag ik heel even dit punt afmaken?

De voorzitter: Het gaat over dit punt, begrijp ik.

De heer Van Kessel: Nee, dus.

De heer Trompetter: Voorzitter, mijnheer Van Kessel heeft het over het zesde principe. Nu wil ik graag van mijnheer Van Kessel weten hoe hij aankijkt tegen de grondwettelijkheid van het feit dat de raad besluit en tegen het wekken van verwachtingen. In mijn betoog en in meerder betogen heb ik aangegeven dat het vooral van belang is dat het voor de inwoners duidelijk is waar ze wel over gaan en waar ze niet over gaan. U wilt nu weer een soort nieuwe vaagheid creëren. Bent u dat met mij eens? Of hoe kijkt u daar tegenaan, met dat zesde principe wat u nu voorstelt?

De voorzitter: De heer Van Kessel, VVD.

De heer Van Kessel: Wel mooi dat u zegt, nieuwe vaagheid. Daarmee geeft u toch wel aan dat er behoorlijk wat vaagheden in het stuk zitten. Ik ben volgens mij nog ... Het doel van het punt wat ik wil toevoegen, is namelijk dat ik ook een discussie zou willen hebben over gehoord ... Excuses, voorzitter.

De voorzitter: De heer Trompetter, wat is uw ...

De heer Trompetter: Ik werp verre van mij dat het stuk heel veel vaagheden bevat. Dat legt u mij min of meer in de mond. Daar neem ik afstand van.

De voorzitter: De heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Dank u wel. Richting de wethouder zou ik graag willen toevoegen dat deze startnotitie op dit moment eigenlijk te weinig ingaat op hoe nu het gesprek met de stad aangegaan wordt. Ik denk echt dat het verstandig is om hier toch nog wat langer door te denken over een plan. Over hoe je die afgehaakte Haarlemmers kunt benaderen. Op welke manier is dat wil gaan doen.

De voorzitter: Mijnheer Van Kessel, u bent al door uw tijd heen. Wilt u afronden?

De heer Van Kessel: De manier waarop je dat wil gaan doen. Dat zou ik willen meegeven voor de verdere uitwerking. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Çimen, D66.

Mevrouw Çimen: Dank u wel, voorzitter. Dank aan de wethouder voor de beantwoording van de vragen en ook voor de gedane toezegging. Dank ook voor de toelichting op het proces, want dat was mij nog niet helemaal goed helder geworden vanuit het stuk. Dat maakt niet uit. Ik wacht heel even. Maar dat was mij nog niet helemaal goed helder geworden vanuit het stuk. Maar ik hoor de wethouder dat hij nu zegt, dit zijn de leidende principes, ik wil het eigenlijk nog niet te veel dichttimmeren, want een flink aantal mensen willen eraan meeschrijven, willen eraan meedenken. Maar ik hoor tegelijk ook de wens om aanscherping. Maar dat komt in een volgend stuk terug, uitgewerkt en al. Helder. Voor mij blijft dan nog wel de vraag over, wat stel ik nu dan straks vast in de raad? Is dat dan nodig dat wij deze leidende principes vaststellen? Ik zou daar toch iets meer tekst en uitleg over willen vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie wil er nog meer in tweede termijn het woord? De heer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Voorzitter, ik ben begonnen met twijfel, maar inderdaad waarom is dit eigenlijk als adviesstuk naar ons gebracht en bent u niet gewoon met ons de inspraak ingegaan? Want nu, als wij die leidende principes gaan vaststellen, dan komen er denk ik amendementen. Waar gaat u mee de stad in? Kijk, voorzitter, dat is wel echt gewoon een essentieel punt, als we over zoiets belangrijks als participatie inspraak gaan regelen, vervolgens gaan we over datzelfde onderwerp participatie doen, dan heeft u al bij heel veel groepen, van leerlingen tot aan de wijkraden, input opgehaald. Dan gaat u wederom ... U doet het expres vaag, de eerste keer. De tweede keer wordt het dan scherper. Ik ben bang dat mensen dan nog meer afhaken. Ik neig, eerlijk gezegd, naar, doe het in een keer goed en scherp. Dan weten mensen waar ze input op moeten geven. Wat mij betreft doen we in een keer de participatie goed. Niet inspraak en daarna weer participatie over de verordening. Ik hoop dat u begrijpt wat ik bedoel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie? De heer Alberts, maar u was door uw tijd heen of nog tien seconden. U mag nog tien seconden, in tweede termijn.

De heer Alberts: Kan de wethouder het stadsbelang boven wijkbelang zetten, realistisch inkaderen, zodat dit zo eerlijk mogelijk gebeurt?

De voorzitter: Dank u wel. Nog anderen? De heer Kuin, SP.

De heer Kuin: Ik sluit mij heel erg aan bij wat de heer Aynan zei, dit keer. Ik zou nog willen zeggen van, volgens mij is het van belang om met iets scherpers naar de Haarlemmers te gaan en daarover het debat te voeren. Ik denk dat dit inderdaad allerlei verwachtingen wekt. Dat het iets wordt van, we mogen van alles roepen en we gaan erin vissen wat we wel of niet meenemen. Dat gaat tot ontevredenheid leiden, teleurstellingen. Volgens mij is dat niet nodig. Laten we met een scherpere notitie de discussie met de Haarlemmers aangaan.

De voorzitter: Dank u wel. Nog anderen in tweede termijn vragen voor de wethouder? Nee. Dan ga ik voor beantwoording naar de wethouder.

Wethouder Van Leeuwen: Kijk, u ziet mij hard denken, want dat doen mensen als ze naar het plafond kijken. Gelukkig zijn wij de stad van Droste en de stad van Droste-effect. Want ik krijg hier toch een beetje een Droste-effect bij. Kijk, als hier geen discussie was geweest, dan had ik wellicht geen startnotitie nodig gehad. Maar ik heb ook weleens gehoord, een visie is geen visie als je het ermee oneens kan zijn. Ik hoor u met elkaar de afgelopen anderhalf uur debatteren over deze vijf leidende principes. Moet er een zesde bij of niet? Om dan nog scherper, eigenlijk nog een paar stappen verder uitgedacht naar buiten te gaan, dat is niet hoe wij gewend zijn om te werken. We hebben vaak een startnotitie. Dan gaan we even nog wat ophalen en zo. Bij ruimteprojecten is dat met de Fietzersbond en belanghebbenden uit de wijk en ondernemers. Nu is het natuurlijk weer een ander thema. Een veel breder thema, wat u allen aangaat. Nou is ons voorstel van, hier zit al echt soort kader in. Wat u vaststelt, die vraag werd gesteld, is een startnotitie met vijf leidende principes. Vijf leidende principes waar u in ieder geval met elkaar al bijna twee uur over in discussie kan gaan. Dat het geen voer tot gesprek zou geven, kan ik me niet voorstellen. Dan is het voorstel om daarna bij u terug te komen. Wilt u dat heel anders, dan kan dat natuurlijk ook, maar dat is aan u uiteindelijk, als raad.

De voorzitter: U heeft nog een vraag van de heer Aynan.

De heer Aynan: Daar zit procedureel juist precies de essentie, want we gaan eigenlijk, in ieder geval wat Jouw Haarlem betreft, dan akkoord met leidende principes die wat ons betreft aangescherpt mogen worden. Als we akkoord gaan, dan gaan we met zachtere principes akkoord. Als we een amendement indienen ... Ik ben best wel voor inspraak, dat u dat informeel ophaalt, maar had dat dan eerst gedaan.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Leeuwen.

Wethouder Van Leeuwen: Alleen het is nu zo. Startnotitie, dan inderdaad participatie, zaken ophalen. Dan krijgt u dat scherpe stuk met de conceptverordening. Dan de klassieke inspraak. Dan de definitieve verordening. Waarom zo? Als ik met leidende principes naar buiten ga waar u met elkaar in meerderheid totaal niet achterstaat, dan heb ik een heel raar gesprek buiten.

De voorzitter: De heer Klaver, CDA.

De heer Klaver: Nu wil ik het toch even scherp. Als wij straks de startnotitie vaststellen, dan betekent dat niet het akkoord met de leidende principes. Dat akkoord geven we pas op een later moment. We hebben dat wat van gevonden, we vinden daar allemaal wat van. Er wordt geparticipeerd. Dan komen die leidende principes terug. Dan stellen we ze definitief vast.

Wethouder Van Leeuwen: Goed dat u die vraag stelt. Als u akkoord gaat in de raad, zonder amendementen, dan gaat u akkoord met de startnotitie zoals die voorligt en om met deze leidende principes, zoals ze er staan, de stad in te gaan. De leidende principes zullen verder worden aangescherpt, maar vooral verder worden uitgewerkt. Want u zegt eigenlijk van, het ene leidende principe, dat is al een ding wat ik van u meekrijg, is kwetsbare groepen, dat is wellicht niet de goede woordkeuze van ... Dat is te vaag. Dat is te veelomvattend. Ik denk niet, maar dat is even in een glazen bol kijken, want daar moet natuurlijk denkwerk over verricht worden, dat de leidende principes in deze vorm dan terugkomen. Want u geeft er al wat over mee. De stad gaat er zaken over meegeven. De startnotitie zonder amendementen vaststellen met leidende principes, gaan we daarmee naar buiten. We hebben u ook gehoord. Dan wordt het uitgewerkt in definitief beleid, want dit is ook duidelijk geen beleidskader, en een definitieve verordening. Nu zit alleen de conceptverordening erbij van de VNG, de standaardverordening.

De voorzitter: De heer Klaver, CDA.

De heer Klaver: Maar ik wil niet ergens in gesleept worden, zonder dat ik het weet. Als wij vinden, als het CDA vindt, dat participatie ook over het waar moet gaan. Bij de zorgplicht voor kwetsbare groepen, dan zegt u, dan moet je een amendement indienen, want anders gaat hij door.

De voorzitter: De heer van Leeuwen.

Wethouder Van Leeuwen: Nee, want ik heb u heel duidelijk gezegd dat de waar ... Hoe, wanneer, waar, hoe ... Dat is een rare woordverwarring. Maar op welke wijze ga je met de waar-vragen om en hoe vindt daarover participatie plaats? Heb ik u gezegd, goede vraag, moet uitgewerkt op weg naar het volgende stuk.

De voorzitter: De heer Aynan.

De heer Aynan: Als u zegt van, ik volg u helemaal mijnheer Klaver, voorlopig leidende principes? Want u kunt achteraf altijd zeggen, maar toen bent u akkoord gegaan. Terwijl wij best akkoord willen gaan voor de inspraak, maar niet met de leidende principes.

Wethouder Van Leeuwen: Dat lijkt mij een perfecte opmerking, die ik graag opneem. Dan zetten we bovenaan, voorlopig leidende principes. Als dat voor u conform geeft, dat u net niet ergens in wordt gezogen, zoals u zou zeggen. Voorlopig leidende principes lijkt me geweldig, want dat is precies inderdaad ook waar we naartoe gaan.

De voorzitter: De heer Trompetter.

De heer Trompetter: Toch zou ik wel weer een lans willen breken, om niet helemaal die leidende principes lost te laten en zeker niet de nieuwe vaagheid, waar ik het net met de VVD over had, in te willen gaan, dat het weer vaag wordt waar het over gaat. We gaan het niet hebben, wat mij betreft, over waar precies die locaties ... Want dan komt u er niet. Ik wil dat toch wel een beetje scherp hebben.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

Wethouder Van Leeuwen: Mij leek het een goede suggestie om met elkaar eensgezind naar buiten te gaan. Als het aan u is, dan vraag aan de voorzitter, misschien moet u even peilen wie zich goed voelt bij de voorlopige principes. Dan kunnen we wellicht deze discussie makkelijk democratisch legitiem beslechten in deze raadscommissie.

De voorzitter: Als er geen vragen meer zijn in tweede termijn, kunnen we sowieso naar de vraag toe of dit voorstel voldoende besproken is en hoe we dit naar de raad gaan brengen. Wat zeg je? Het lijkt me, tweeënhalf uur inderdaad, uitgebreid besproken. Maar de vraag is even, in welke vorm het ook naar de raad kan gaan. Mijnheer Drost.

De heer Drost: We weten nog niet wat, maar volgens mij is er een motie aangekondigd. Dan wordt het een besprekingspunt, lijkt me toch?

De voorzitter: Dan kunnen we het hierbij afronden en ...

De heer Trompetter: Ik zou dan voorstellen hamerstuk stemverklaring. Als die motie er komt, dan wordt het een bespreekpunt.

De voorzitter: Ik kijk even rond. We hebben hier zolang erover gesproken al. Dan opnieuw een bespreekpunt of ... Dan gaat het naar de raad als bespreekpunt. Dan wordt het een bespreekpunt. Dan kunnen we hier het agendapunt voorlopig ... Het wordt een bespreekpunt. Dan kunnen we het hiermee afronden.

Eetpauze

De voorzitter: Dan hebben we nu een half uur pauze. Tot tien over acht, hier graag weer terug. Dan kunnen we verder met de vergadering. Dank u wel.

Ter advisering aan de raad

7. Startnotitie van Wijkraden naar Wijkplatforms (FR)

De voorzitter: Ik verzoek u om te gaan zitten en de gesprekken te staken. Dan gaan we weer verder met ... Dan heropen ik de vergadering om weer verder te gaan. Dan heet ik welkom wethouder Roduner, die hier is voor het agendapunt 7. We gaan spreken over de startnotitie van wijkraden naar wijkplatforms. Het college heeft aangegeven aan de slag te willen gaan voor een sociale, groene en leefbare stad en vraagt inwoners en ondernemers om zelf ook met een initiatief te komen voor de grote opgave waar onze samenleving voor staat. Om meer betrokken Haarlemmers de ruimte te geven om de leefbaarheid in Haarlemse wijken te vergroten, zet het college in op wijkplatforms. Het is een netwerk van bewoners, ondernemers en anderen in de wijk. Het wijkplatform zorgt voor verbinding tussen mensen en groepen in de wijk en voor verbinding tussen de wijk en de gemeente. In deze startnotitie wordt de visie ten aanzien van de wijkplatforms beschreven met een beoogd proces en tijdsplan. We gaan dit zo bespreken. Wat is het doel? Dat is het vaststellen van de startnotitie. Dat is het startpunt van het proces om met alle betrokken partijen het gesprek aan te gaan over de invulling en vorm van wijkplatforms. Deze gesprekken leiden tot een nadere invulling van het beleid ten aanzien van de wijkplatforms. Dit beleid wordt voor inspraak vrijgegeven en vastgesteld door de gemeenteraad. Voordat we hier met de commissie het stuk gaan bespreken, hebben we ook twee sprekers, de heer De Vries en de heer Kleist. Zijn allebei aanwezig, zie ik. Welkom. Ik wil de heer De Vries als eerste vragen om in te spreken. U heeft het net ook gedaan. U weet, u krijgt drie minuten. Ik zal u waarschuwen als de drie minuten bijna om zijn. Daarna is er gelegenheid om verduidelijkende vragen te stellen. Dan geef ik het woord aan de heer De Vries.

De heer De Vries: Ik heb me ontzettend afgevraagd waar ineens het idee van die wijkplatforms vandaan kwam. Mijn theorie daarover is, dat ambtenaren die hier mee bezig zijn blijkbaar die term zijn tegengekomen, of in een VRG-notitie of bij de gemeentes die genoemd werden in het stuk, namelijk Utrecht waar platforms inderdaad bestaan, Maastricht of Apeldoorn. Maar voor mij was het curieus dat ikzelf ervaring heb ook als wijkraadsvoorzitter. Daar ben ik in 2018 vrij principieel mee gestopt, omdat ikzelf ook kritiek genoeg had op de wijkraden. Dat is iets wat ik nadrukkelijk onderschrijf, dat er veel kritiek mogelijk is op wijkraden, op het functioneren. Een andere, waarschijnlijke bottle van het veranderingen brengen in een wijkplatform heeft daarmee te maken. Dat is ons ook uit bevoegde zijde wel doorgegeven. Maar goed, het neemt niet weg dat er ook gekeken kan worden naar wat ikzelf destijds door Jurre Botter, de vorige wethouder, beschikbaar gesteld budget ... We hebben de wijkwerkgroep Versterking Lokale Democratie opgericht en hebben gekeken naar andere gemeentes, waar wel goed functionerende wijkraden bestaan. Die hebben we gevonden. Niet in die drie gemeentes die ik net noemde, maar wel in Groningen en in Rotterdam. Er zijn ook de nodige mensen

mee naartoe geweest toen. Een van de dingen die ook bij de vorige ronde aan de orde kwamen, is hoe bereik je een representatieve wijkraad? Want dat was mijn eigen kritiekpunt ook. Ik vond mijn eigen wijkraad niet representatief genoeg, omdat er niemand inzat van migrantenachtergrond en van allerlei andere groepen die net ook genoemd werden, die werden niet vertegenwoordigd. We hebben een aantal discussieavonden georganiseerd destijds, een paar jaar geleden, in de Pletterij. Dan kon je precies zien hoe een wijkraad in Groningen, coöperatieve wijkraad, is samengesteld, in Oosterparkwijk Groningen. Dan kon je precies een foto zien van, hoe is die wijkraad via loting beter representatief dan we hier in Haarlem kennen? Dat kon je schitterend zien. Er waren inderdaad migranten, jongeren, vrouwen, de meest diverse samenstelling van de wijkraad kon je gewoon op beeld zien hoe dat eruit kan zien. Dat vond ik een dermate interessant perspectief, dat we dat ook in Haarlem zouden moeten hebben. Ik hoop dat het alsnog mogelijk zal zijn om in de voortgang van waar we nu het over hebben, dat dat terug kan komen. Dat loting een prima instrument is, alleen al die ene manier van ... Waar de vorige gespreksronde ook over ging van, hoe bereik je dat mensen die minderheden genoemd worden ... Hoe kunnen die wel representatief samengesteld worden in een wijkraad? Dat is prima mogelijk. Alleen moet je dan verder kijken dan die paar gemeentes waar nu naar gekeken is. In die zin, daar ben ik grote voorstander van, dat er verbetering komt in het functioneren van een democratische wijkvertegenwoordiging. Dan maakt het verder niet uit hoe hij heet.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer De Vries. Dan wil ik gelijk het woord geven aan de heer Kleist. Ook u heeft drie minuten. Gaat uw gang.

De heer Kleist: Goedenavond. Er is een heel mooi stuk geschreven op 23 november. Dat heet 'Zo versterken we de lokale democratie.' Ik ga eigenlijk een beetje voorlezen uit uw eigen werk, met een paar misschien kanttekeningen. 'In Haarlem werken we op verschillende manieren samen met inwoners. Dat doen we nu meestal via wijkraden en met participatie bij projecten. Maar de samenleving verandert. Daarom passen we de komende maanden het beleid voor participatie aan. In dat beleid spreken wij nog duidelijker af hoe de samenwerking tussen de gemeente en inwoners eruitziet en wat we van elkaar mogen verwachten. Ook zetten we in op wijkplatforms.' Hoezo duidelijker? Het is helemaal niet duidelijk. De gemeente houdt zich vaak niet eens aan het vastgestelde participatiebeleid. Dat blijkt onomstotelijk uit het vervolg, want het volgende punt, namelijk, van wijkraad naar wijkplatforms. 'In de huidige situatie van wijkraden is er onvoldoende ruimte voor de betrokkenheid van alle actieve Haarlammers.' Dat wordt gesteld. Waar is het op gestoeld? Graag onderbouwing van deze stellingname. 'Om daar verandering in te brengen, zetten we in op wijkplatforms. Deze netwerken bestaan uit bewoners, ondernemers en andere partijen uit de wijk en zorgen voor onderlinge verbinding en verbinding tussen de gemeente en de wijk. We nemen afscheid van de wijkraden, zoals we ze nu kennen, als belangenbehartiger van bewoners uit de wijk en woordvoerder van de wijk. De betrokken bewoners in de wijkraden willen we graag behouden en onderdeel uit laten maken van wijkplatforms.' Waar is de zoveel met de mond beleden participatie met de wijkraden gebleven? De zaak is, wat mij betreft en voor zover ik het zie, alweer beklonken. 'In gesprek. We hebben een visie geschreven over hoe de verandering van wijkraden naar wijkplatforms eruitziet. Deze visie is het beginpunt om met elkaar in gesprek te gaan. Begin 2023 zullen we gesprekken in en met de stad voeren over de invulling en vorm van de wijkplatforms. In dit nieuwe beleid voor participatie staat daarnaast nog duidelijker hoe we als gemeente en bewoners samenwerken.' Nu, wat mij betreft, is het geheel onduidelijk. 'We maken zo vroeg mogelijk helder wat we van elkaar mogen verwachten, wie welke rol heeft en waarover inwoners precies kunnen meepraten.' Het had heel fijn geweest als het in dit stuk zou hebben gestaan. 'Afronding programma Nieuwe Democratie, doorstart programma Versterken Lokale Democratie. Vanuit een netwerk van bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zal meer worden samengewerkt om de leefbaarheid en sociale cohesie in de wijk te verbeteren. Op thema's en op activiteiten kan een wisselwerking ontstaan tussen gemeente en

actieve netwerkorganisaties. Democratische wijkbudgetten en budget voor ondersteuning van initiatieven zijn voor de wijk beschikbaar vanuit het programma Versterken Lokale Democratie. Een nadere invulling qua bedragen wordt op prijs gesteld.' Ik ben er bijna. 'Nieuwe Democratie gedaan en geleerd. Bewoners, bestuur en organisaties hebben vaak verschillende beelden bij participatie. Een duidelijk verslag van het participatietraject en de input van wat een college, raad en inwoners kan worden aangeboden, is belangrijk als basis om besluiten op te nemen. Tot nu ambtelijk stuk naar ...'

De voorzitter: Wilt u wel gaan afronden?

De heer Kleist: Ik rond nu af. 'Naar B&W en commissies met weglating van afwijkende opvattingen van wijkraad of wijkraden.' Waar komen deze lessen in terug? Helaas niet in het voorafgaand aan deze ontwikkeling, de evaluatie van bijvoorbeeld Groningen, Rotterdam of Utrecht te raadplegen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kleist. We gaan nu echt afronden.

De heer Kleist: Ik wens u wederom allen benodigde wijsheid met betrekking tot deze zaken. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er leden van de commissie met verduidelijkende vragen? De heer Drost.

De heer Drost: Ik had een vraag voor de heer De Vries. U haalt de Oosterparkwijk wijkraad, die coöperatieve wijkraad aan, met loting experiment. Kunt u voor mij duiden waar u het verschil ziet met die Groningse gelote wijkraad en met het voorstel wat er ligt? Dan zie ik wel het verschil in loting bijvoorbeeld. Maar bijvoorbeeld met wijkbudgetten en dergelijke, daar zie ik een duidelijke overeenkomst. Of ziet u nog andere verschillen?

De heer De Vries: Over die wijkbudgetten gesproken, is waarschijnlijk bekend dat de vier experimenten zijn gestart, mede op grond van het bezoek aan Groningen destijds en wat in Schalkwijk wordt uitgetoetst. Het enige probleem is dat die evaluaties, hoe dat uitpakt, nog niet bekend zijn. Ook niet over loting op Zijlweg-West. Daar vind ik ook van belang dat dat eerst goed afgewacht moet worden en daar conclusies aan verbonden moet worden, om te kijken wat dat voor Haarlem kan betekenen. Want dat zou inderdaad weer net iets anders kunnen zijn. Maar wat ik het meest indrukwekkende vond, dat heb ik al aangegeven, dat is dat het in ieder geval een instrument is. Ook niet meer dan dat hoor, want ik heb gemerkt dat dat blijkbaar wat in diskrediet is geraakt. Ik begrijp niet waarom. Omdat het een instrument is, om te bereiken dat je een veel gemengdere samenstelling van een wijkraad krijgt dan nu het geval is in Haarlem. Dat is het punt.

De voorzitter: Dank u. Nog andere vragen van commissieleden aan de heer De Vries of aan de heer Kleist? Ik zie geen vragen. Dan dank ik u hartelijk voor uw inbreng. Dan gaan wij verder met ... Ik moet nog even vermelden dat er vier schriftelijke insprekingsbijdragen waren, van de Wijkraad Molenwijk, Heleen de Wit, de heer Van Eeden en van de Wijkraad Scheepmakersdijk. Die schriftelijke bijdragen kunt u lezen op de site. Dan gaan we nu verder met de bespreking van de notitie. Dit plan staat ter advisering op de agenda. De commissie zal vanavond bepalen of dit voorstel rijp is voor behandeling in de raad. Wie kan ik als eerste het woord geven?

Mevrouw Cimen: Dank u wel, voorzitter. Dank aan de wethouder voor het toesturen van het stuk. Dank ook aan de beide sprekers vandaag op dit onderwerp. Ik denk dat de beide insprekingsbijdragen ook wel aangeven hoe het beeld kan verschillen in de stad, over de wijkraden. Waarbij de een zegt, ik mis nog de nodige diversiteit en de vertegenwoordiging, waarbij de ander weer zegt, in mijn wijk gaat het eigenlijk heel erg goed en zijn we gewoon een goed lopende wijkraad en waar bent u nu eigenlijk mee bezig om er wijkplatforms van

te maken. Ik denk dat het inderdaad goed is, dat dat de wens is van ons allemaal, om zoveel mogelijk mensen te vertegenwoordigen. Dat de wijkraad of een wijkplatform het instrument is natuurlijk. Voor mij, op basis van dit stuk, is eigenlijk de vraag ook, wat is nu het verschil? Dat is natuurlijk ook, de wijkplatforms gaan we nog bespreken, ook met mensen in de stad. Ik ga ervan uit dat dat ook met de wijkraden wordt besproken. Zou de wethouder dat kunnen bevestigen? Maar waarbij je wel op zoek bent naar een manier om een invulling te geven aan die platforms, waardoor je een diversere samenstelling gaat krijgen en een betere vertegenwoordiging, voor zover dat dat ook al niet is dan, van de buurt en van de wijk. Ik ben dan ook wel benieuwd naar de rol van de gemeente daarin en hoe de wethouder dat in dit komende proces denkt te gaan bereiken. De heer De Vries raakte ook eigenlijk een heel interessant punt ten aanzien van de evaluaties, the lessons learned, om het maar even zo te zeggen, in goed Nederlands. Het is ook inderdaad al gedaan of het wordt gedaan, de wijkplatforms, in andere gemeenten, Utrecht, Maastricht, Rotterdam, nee, Apeldoorn was het, sorry. Utrecht heb ik al gezegd. Maar wat zijn daar dan de lessen? Hebben we dan ook al scherp wat we hier anders kunnen doen, beter zouden kunnen doen of hetzelfde zouden moeten doen? Dat is natuurlijk ook wel een mogelijkheid. Dan tot slot, voor mij, het is ook eerder gezegd, volgens mij zei mevrouw Van den Broek dat net in het debat over het participatiebeleid, de ene wijk is de andere niet. Kunnen de invullingen van de wijkplatforms ook verschillen per ... In noord hebben we een ander wijkplatform dan bijvoorbeeld in Schalkwijk of in het centrum. Is dat mogelijk? Heb je dan ook andere stakeholders? Want nu wordt er in het stuk gezegd van, opbouwwerkers, corporatiemedewerkers. Daar kan ik me wat bij inleven, dat het meer misschien speelt in Boerhaavewijk of in een Meerwijk, maar misschien wat minder in de Leidsebuurt of in de Koninginnebuurt. Wordt daar dan ook rekening mee gehouden? Dank u wel. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik verder het woord geven op dit onderwerp? De heer Abbasi, PvdA.

De heer Abbasi: Dank u wel, voorzitter. Vooropgesteld, het is natuurlijk altijd ... Ik heb altijd heel veel respect voor mensen die zich vrijwillig willen inzetten voor hun wijk, of het via een wijkplatform is of een burgerinitiatief of allerlei andere organisaties. Dat is altijd goed om te zien dat er mensen ook buiten de politiek zijn die iets willen betekenen voor hun wijk of voor hun stad. Tegelijkertijd hebben we natuurlijk de afgelopen tijd gezien dat we bepaalde middelen moeten inzetten om samen dingen te kunnen bereiken. Het is natuurlijk de vraag of dat met een wijkraad altijd zo is. Een van de grootste pijnpunten voor mij altijd is, dat een wijkraad, hoeveel tijd en energie ze ook steken in hun wijk, niet altijd representatief is voor de mensen die in de wijk wonen. Dat heeft vaak te maken met het aantal mensen, want ik heb ook vaak begrepen van de wijkraadleden die ik spreek, dat het heel moeilijk is om mensen aan te trekken. Ze hebben vaak een kleine groep mensen die dit doet, maar ook mensen bijvoorbeeld met een migratieachtergrond, jongeren. Toch wel de groep die al moeilijker te bereiken is voor de politiek, is ook heel moeilijk te bereiken door wijkraden. Daarom vind ik het goed dat we nu met zijn allen na gaan denken over een nieuw systeem, waardoor we meer mensen in de wijk kunnen blijven aanspreken. Hoe je het wil noemen, wijkraden, wijkplatform, wijkorganisatie, dat maakt eigenlijk persoonlijk niet zo heel veel uit, zolang het maar iets is wat meer kan doen dan dat we nu doen. Dat het ook meer wordt dan alleen een politiek discussie binnen zo'n wijkraad, maar veel meer initiatief kunnen nemen. Veel meer iets samen kunnen betekenen voor de wijk. Tegelijkertijd heb ik wel een heel concrete vraag daarover. Dat is namelijk, hoe zit het dan met bevoegdheden? Zo'n wijkplatform, gaat die dan bijvoorbeeld in ... Wat we bijvoorbeeld afgelopen jaren heel vaak hebben gezien in de commissie Beheer, waarbij herinrichtingen of VO's of DO's, een participatieparagraaf, dan werd vaak daarin gezegd, de wijkraad is gesproken, de wijk is voor. Zo werkt het natuurlijk niet. Ik ben heel benieuwd hoe dat nu zal gaan met de wijkplatformen. Hoe worden de wijkplatformen meegenomen in dit soort dingen en hoe zal hun beslissingsbevoegdheid zijn, of mogen ze over dingen beslissen of niet? Toch zou ik ook gewoon graag willen weten, hoe gaan we deze wijkplatformen inzetten om die moeilijk bereikbare groepen

te bereiken? Hoe worden de mensen met een migratieachtergrond bereikt? Hoe worden jongeren bereikt? Gaan we deze platformen ook gebruiken om mensen die al een afstand hebben tot de politiek en tot het stadhuis dichterbij te brengen? Is daar een plan voor of gaat dat meer bij de wijk zelf gelegd worden? Ik ben heel benieuwd hoe de wethouder daarnaar kijkt. Over de budgetten, misschien komt dat later, maar worden de wijkraadbudgetten overgeheveld naar de wijkplatforms? Ik ben heel benieuwd hoe dat gaat werken, maar misschien kunnen we daar inderdaad het met zijn allen nu over gaan hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Smit, OPH.

De heer Smit: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. We hebben al jarenlang een participatie- en inspraakprocedure en een wijkradenverordening. In de laatste staat zo mooi, dat wijkraden onderling kunnen verschillen en al die verschillende vormen waardevol kunnen zijn. Ook weer een opmerking naar Partij voor de Dieren, elke wijk kan verschillend zijn, maar als je de verschillen herkent en waardeert, dan kunnen ze meerwaarde opleveren. Toch, dat zei ik tegen wethouder Van Leeuwen, is met al die goede bedoelingen van 2011, door het college eigenlijk heel weinig gedaan. Die bedoelingen zijn al veel te snel losgelaten. Uiteindelijk is wat er geambieerd werd in 2011, voor wat betreft de wijkraden, bijna niet uitgekomen. Dat is heel treurig. Dan gaan we nu opnieuw naar iets nieuws, wijkplatforms, waar we ook met de wijkraden niet over gesproken hebben. We laten zien wie de baas is. We leggen ze het in een keer op het bord. We geven ze ook amper tijd om op deze startnotitie te reageren. Dat is triest. Dat is niet het goede begin. Dat betekent dat je eigenlijk deze startnotitie gewoon terug moet nemen en maar moet wachten en de reacties moet kunnen verwerken. Daarbij komt, het heeft ook niet de titel ... Het heeft wel de titel van startnotitie, maar dat is het helemaal niet. Er wordt direct een besluit genomen. Een besluit genomen dat uitgewerkt wordt. Het wordt anders dan een startnotitie beoogd. Die geeft een aantal opties, een aantal ideeën mee, een aantal ambities. Daar ga je aan werken. Dan kom je bij de raad terug met uiteindelijk een besluitvormingstraject en daarbij ook eventueel een inspraakprocedure. Hier is het besluit al genomen. Dat heet geen startnotitie. Dat stuit OPHaarlem tegen de borst. Mijnheer de wethouder, heel concrete vraag, bent u bereid om om die reden deze startnotitie terug te nemen en uitgangspunten aan ons voor te leggen, maar niet alweer het besluit van de wijkplatforms. Dan ga ik even door mijn tekst heen, ook vanwege de tijd.

De voorzitter: Mijnheer Smit, u heeft een interruptie van mevrouw Çimen.

De heer Smit: Dan zet ik hem uit.

Mevrouw Çimen: Een korte vraag hoor. U hoort net een van de insprekers aangeven van, ik had daar moeite mee, met de samenstelling van die wijkraden. Vertegenwoordig ik wel de juiste mensen? Vertegenwoordig ik alle mensen? Excuus. Vertegenwoordig ik de hele wijk? Ziet u daar ook ... Herkent u dat beeld en dat mogelijk wijkplatforms daarbij zouden kunnen helpen om wel die vertegenwoordiging op gang te krijgen?

De voorzitter: De heer Smit

De heer Smit: Ja en nee. De Wijkraad Scheepmakersdijk zegt het heel goed, in Utrecht hebben ze geconstateerd dat wijkraden die zich omvormden naar wijkplatforms inderdaad wellicht daardoor een completere prestatie kunnen leveren, maar dat nieuwe wijkplatforms dat in principe niet halen. Wat je kunt constateren, is wijkraden, die zijn overal verschillend, ik ga niet generaliseren dat de wijkraden, nee, want er zijn fantastisch functionerende wijkraden in Haarlem, die bereiken heel veel in de wijk en er zijn wijkraden die minder bereiken.

De voorzitter: Mijnheer Smit, even, ik ga u erop wijzen dat u nog een halve minuut heeft.

De heer Smit: Mevrouw de voorzitter, ik doe verschrikkelijk mijn best, maar ik werd even geïnterrupteerd.

De voorzitter: Gaat u verder, maar in verband met de beantwoording, hoe uitgebreid u dat gaat doen, wijs ik daar even op. Maar gaat u verder.

De heer Smit: Er meer mensen bij betrekken voor wijken waar dat te weinig gebeurt, is prima. Of dat op titel wijkplatform moet? Waar OPH zich zorgen om maakt, is de zelfstandigheid van de wijkraden, om zelfstandig een reactie te kunnen geven, zelfstandig soms ook kritisch te zijn en lastig. Dat laatste is vervelend. Maar waar ik me zorgen om maak, is dat als er zoveel mensen bij betrokken worden, dat er een vorm van knellende ambtelijke ondersteuning omheen komt om dat proces te sturen, dan zijn wijkraden hun onafhankelijke positie kwijt, waarmee ze namens alle mensen in de wijk, of heel veel mensen in de wijk, kunnen reageren, kritisch en onafhankelijk op besluiten of ambities van de gemeente.

De voorzitter: Mijnheer Smit, u heeft even een vraag van de heer Abbasi.

De heer Smit: Dat is mijn zorg. Maar ik mag niet meer. Mag ik nog wel antwoorden, mevrouw? Dat is het enige dan.

De voorzitter: Mijnheer Abbasi, u wilde een punt van orde maken?

De heer Abbasi: Nee, geen punt, want ik had een vraag. Hoor ik u goed zeggen, mijnheer Smit, dat u bang bent dat er te veel mensen dan zeggenschap gaan krijgen in de wijk?

De heer Smit: Nee, dat door een vorm van verstikkende ambtelijke ondersteuning, om dat proces niet alleen door een wijkplatform te laten vormgeven, maar ook door ambtelijke ondersteuning, dat uiteindelijk daardoor de onafhankelijkheid van een wijkplatform er niet uitkomt. Dat zou mij zorgen baren, want de goede wijkraden hier reageren onafhankelijk, luisteren goed naar de gemeente en geven onafhankelijk advies.

De voorzitter: Mijnheer Smit, ik vind dat u echt nu even heel kort moet antwoorden. U bent door uw tijd. Klaar. Dit was uw termijn? Dan zien we dat. Dank u wel. Mevrouw Otten.

Mevrouw Otten: Ik kan het heel kort houden, want ik kan eigenlijk helemaal aansluiten bij de woorden van OPH. Is ook niet helemaal eerlijk. Heb jij al je tijd moeten inleveren en kan ik het zo kort afmaken. Maar ook Hart voor Haarlem maakt zich echt wel zorgen over toch het inperken van de macht van de Haarlemmers. Wat ik net al zei, sluiten wij eigenlijk helemaal aan bij het betoog van de heer Smit van OPH.

De voorzitter: Dank u. De heer Alberts, Forum voor Democratie. Wacht, u heeft ook nog maar drie seconden. Komt hij aan. Heel snel. Mijnheer Alberts, Forum.

De heer Alberts: Houdt de wethouder er rekening mee dat meer belanghebbenden door wijkplatformen een centraliserend effect kunnen hebben? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dan kijk ik even rond. Mevrouw Van den Broek, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Van den Broek: Dank u wel, voorzitter. Ik zie heel veel ... In de notitie worden kernelementen beschreven van zo'n wijkplatform. Maar wat er niet in staat, is dat het representatief moet zijn voor de wijk. Ik vraag me af, mist dat of is dat opzettelijk dat dat er niet in staat? Dan is de vervolgvraag, hoe gaan we dan om met die representativiteit? Want dat werd daarnet in het vorige debat ook duidelijk, dat dat heel erg eraan schort. We horen interessante voorbeelden door aan de hand van loting. Maar loting zie ik ook niet terugkomen in dit voorstel. Daar ben ik toch even nieuwsgierig naar, wat de wethouder daarop gaat antwoorden. Daar laat ik het even nu komen. Ik kom zo in de tweede termijn nog wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Drost, GroenLinks.

De heer Drost: Dank u wel, voorzitter. GroenLinks steunt de richting van het omvormen van wijkraden naar wijkplatforms. Ik denk dat het ook heel goed is om te zorgen dat die platforms aansluiten ook bij de manier waarop Haarlemmers zich ook organiseren. Dat gaat op heel veel verschillende manieren. Dat zien we ook goed in dit stuk terug. Waar wel de meeste vragen binnen mijn fractie over waren, ik denk dat die ook allemaal een vervolg hebben, dat hebben we wel zien staan in het stuk overigens hoor, maar het is vooral hoe dat gaat gebeuren. Hoe zorg je dat bijvoorbeeld de wijkraden die er nu al zijn zich ook uiteindelijk naar die rol toe bewegen? Hoe gaat het inderdaad met loting, qua structuur, representativiteit? Het zijn een aantal punten die bij ons heel duidelijk terugkwamen van, dat vinden we interessant en daar zijn we benieuwd naar hoe dat gaat. Ik denk dat dat voor nu even ... Had ik nog meer punten? Nee. Misschien tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog even rond. Mijnheer Linder, ChristenUnie.

De heer Linder: We hebben nu alle geuren en kleuren van wijkraden. Die ene doet het onwijs goed. Die zijn een goede vertegenwoordiging van de wijk waarin ze zijn. Sommigen zijn geen afspiegeling van de wijk. Sommigen bestaan er niet. Sommigen zijn er in een clubje van een paar, die gewoon de macht naar zich toegenomen hebben en hun ding doen. Ik kan me voorstellen dat dit onwijs zuur moet zijn gewoon voor al die wijkraden die heel goed hun werk doen en echt een mooie afspiegeling zijn van de maatschappij. Maar toch zijn we van mening dat onze wens is voor de participatie dat er echt ook van de wijken een echte vertegenwoordiging komt, die echt ook breed gedragen is en waar ook mensen ertussen zitten die misschien nu niet erin zitten, maar wel een afspiegeling zijn van de maatschappij. Zodat ook wat uiteindelijk uit die wijkplatforms komt, daar meer zeggenschap heeft, in die zin van wat er in die wijk leeft en wat de wijk wil. Nog eens, we kunnen ons onwijs goed voorstellen dat dat heel zuur is voor wijkraden die gewoon echt goed hun best doen, echt goed functioneren. Ik hoop dat een heleboel mensen daarvan blijven mee participeren.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Drost.

De heer Drost: U herhaalt een aantal keren dat het zuur is voor die wijkraden, maar waarom vindt u dat?

De voorzitter: De heer Linder.

De heer Linder: Het hangt ervan af hoe die wijkraden uiteindelijk, in die zin, of die wijkplatforms ingevuld worden, kan de samenstelling natuurlijk veranderen. Dat er op een gegeven moment misschien mensen naar binnen komen die eventueel niet zo goed samenwerken. Als de anderen denken, we doen het zo hartstikke goed, waarom moet hier iets weer anders, dat kan ik me heel goed voorstellen. Daarom, in die zin, dat dat zuur kan zijn voor wijkraden die misschien niet meer in die vorm als ze nu zijn dan in een wijkplatform terugkomen.

De voorzitter: Dat was uw termijn, mijnheer Linder? Ja. Dan geef ik het woord aan de heer Trompetter, Actiepartij.

De heer Trompetter: Ik hou het wel kort, vanwege de andere onderwerpen. Ik kan me helemaal vinden in het betoog van GroenLinks. Ze zijn nu in een netwerksamenleving aangekomen. De wijken zijn ook niet hetzelfde. Zoals de ChristenUnie ook al zei, sommige wijken hebben niet eens een wijkraad, anderen doen het heel goed, anderen zijn een paar mensen die de macht naar zich toe hebben getrokken en het niet meer weggeven. Een aantal wijkraden heeft geen huishoudelijk reglement en geen ordentelijke verkiezingen. Een aantal dan weer wel. Ik denk dat het in een netwerksamenleving, waar we nu in zijn gekomen, van belang is dat zoveel mogelijk mensen meningen en ideeën ophalen uit de wijk van iedereen die in die wijk iets daarover wil zeggen. Dank u wel.

De voorzitter: Ik kijk even rond. Nog anderen? Mijnheer Van den Raadt, Trots.

De heer Van den Raadt: Voorzitter, het is een beetje overlap met het vorige. Ik vind het altijd wel leuk dat er dan weer zo'n stuk komt. Bij betaald parkeren wordt er gezegd van, de auto is niet meer van deze tijd. Enige onderbouwing ontbreekt. Hier heb je dan de samenleving verandert, gaan we met iets komen. Inderdaad opvallend dat er meteen al genoemd wordt, van wijkraden naar wijkplatforms. Daar is geen discussie meer over mogelijk. Het staat nu zwart op wit. 2024 gaat de stekker eruit bij de wijkraden. Dat is allang voorspeld. Dat is volgens mij twee episodes geleden, toen kwam het nieuwe college vlak na de verkiezingen ook meteen met een bezuiniging van drie ton, die niemand had zien aankomen. Dat viel toen ook helemaal verkeerd. Is die keutel een beetje half ingetrokken. Maar toen wist je al van, het einde van de wijkraad is nabij. Dat heeft de gemeente ook heel goed laten merken door altijd steeds slechtere ondersteuning naar de wijkraden te geven. Die mensen zitten daar met goed fatsoen, zonder enige betaling, hun best te doen. Als je dan wat vragen hebt aan een gebiedsverbinder of kan de wijkagent eens langskomen, dan komt die niet opdagen. Ik ben, denk ik, in mijn hele leven dat ik nu in de politiek zit wel bij duizend wijkraden geweest. Waar het goed gaat, dat is waar de gemeente het een beetje serieus doet. Waar het niet goed gaat, is gewoon waar de gemeente het laat afweten. Dan komt er een oplossing voor een probleem waarvan ik denk, de gemeente is daar grotendeels zelf het probleem van. Dan bekijken hoe het beter kan. Dan ben ik blij dat de motie van Trots Haarlem over de gelote wijkraad is aangenomen en uitgevoerd. Maar dan is het wel weer wonderbaarlijk dat er dan niet gewacht wordt op van, wat is dan de evaluatie van die gelote wijkraad? Misschien is dat wel de oplossing, een gelote wijkraad. Hoeven we helemaal niet naar een wijkplatform toe. Misschien kan de wethouder daar nog iets over zeggen. Kunnen we die uitslagen van die gelote wijkraad misschien afwachten of krijgen. Is dan die wijkplatform nodig? In ieder geval, wat er dan in het stuk ook staat, dat vind ik dan ook weer wonderlijk, want dan wil je naar iets anders en je weet eigenlijk al hoe je het zelf altijd verkeerd hebt gedaan, dat er dan staat van, de risico's en de kanttekeningen over bijvoorbeeld dat niet participeren van bepaalde groepen. Daar moeten we nog eens naar gaan kijken hoe de vorm van de gemeentelijke ondersteuning bij wijkplatforms ... Moet nog worden uitgewerkt. Daar ging het juist verkeerd, vind ik, bij wijkraden. Als je daar nog niks van geleerd hebt en je denkt, we gaan iets nieuws bedenken, we geven een ander etiket, maar we weten nog steeds niet hoe we het gaan ondersteunen, dan denk ik dat we hier het volgende fiasco gaan meemaken. Dan ligt het niet aan de mensen van de wijkraad of die burgers die willen participeren, maar dan ligt het gewoon aan de gemeente. Is de gemeente bereid eens goed naar zichzelf te kijken? Wat is daar dan van de conclusie?

De voorzitter: Dank u wel. Nog anderen die het woord willen voeren in de eerste termijn? Dan als dat niet zo is, gaan we naar de wethouder, wethouder Roduner.

Wethouder Roduner: Dank u wel. Hoeveel spreektijd heeft het college? Nog wel wat. Gelukkig. Als ik dit voor mezelf altijd een beetje moet duiden, dan denk ik soms ook wel terug aan die wijkraadsvergaderingen uit de jaren 70. Daar zijn foto's van. Daar was ik zelf niet bij. Stomende wijkraadsvergaderingen, volle bak, veel discussie, heftige verkiezingen. Volgens mij daarmee ook echt representatief en actief voor de wijk, namens de wijk, namens misschien wel een meerderheid van de wijkbewoners. Maar als je dan nu kijkt in diezelfde wijken waar die wijkraden staan, dan worstelen ze soms met hun bezetting. Zie je dat ze met thema's bezig zijn, maar dat er ook buiten hen om heel veel dingen gebeuren in wijken, waar ze eigenlijk niet bij zijn aangehaakt, waar wij van de gemeente dat misschien juist wel fijn hadden gevonden, als ze daarbij zijn aangehaakt. Je ziet dat dat op een gegeven moment niet meer werkt. Dan kun je, denk ik, twee dingen doen. Je kunt weer zeggen, we gaan weer proberen de oude glorie te herstellen. We gaan kijken hoe we die verkiezingen kunnen doen. Loting misschien. Budgetten. Meer zeggenschap. Meer macht. Of je zegt, dit is gewoon niet meer hoe een wijkraad in klassieke vorm als democratisch orgaan bijna werkt. Dan moeten we een sprong naar voren doen, moeten we een stap naar voren doen en kijken of we misschien wel de representativiteit van de wijk kunnen verhogen door juist de wijkbewoners die op een andere manier actief zijn een plek te geven, een rol te geven, ondersteuning te geven. Ik denk, die stap naar voren, dat we dat een wijkplatform noemen. Ik zie een interruptie.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Want heeft u dan zo'n analyse ... Zien we bijvoorbeeld dat de budgetten met 95 procent is afgenomen, vanuit de gemeente, of de beantwoording 3 jaar langer duurt als in 1977.

De voorzitter: Ik wil, voordat we ... Er even op wijzen dat u nog twintig seconden heeft. Dat u daar rekening mee houdt. Aan u het woord.

Wethouder Roduner: Nee, ik heb geen analyse hoe de budgetten zijn veranderd in 1970. Volgens mij kijken we nu hoe het landschap er nu bijzit. Een bezuiniging ligt er ook niet voor. Er zijn budgetten beschikbaar voor de wijk. Alleen de vraag is natuurlijk weer vooral ook, over welke vorm gaat het dan? Welke vorm kiezen we uiteindelijk? Ik heb zelf naar aanleiding van de startnotitie gekeken. Ik ben gebiedswethouder van Zuidwest. Daar heb je een stuk of tien wijkraden. Is, denk ik, de wijk met de meeste wijkraden. Ik heb ze allemaal gebeld. Overigens hebben alle collegeleden de voorzitters van hun respectievelijke wijkraden gebeld om hen te informeren over deze startnotitie. Ik kreeg heel veel herkenning terug. Heel veel herkenning van wijkraden die zeggen van, we zijn inderdaad maar met een paar man. We hebben ook niet allemaal de aansluiting met onze wijk. Het is vergrijsd. Het is veranderd. Sommigen hebben zichzelf al opgeheven in Zuidwest. Die zeiden van, wij werken eigenlijk al als een wijkplatform. Wij willen al op die manier werken. We hebben ons al georganiseerd, bijvoorbeeld langs een aantal duurzaamheidsinitiatieven in Zuidwest. Je ziet dat er op onderdelen in die stad er al wel verandering zit. Ik denk, de heer Van den Raadt zegt, we moeten ook naar onszelf kijken. De Partij van de Arbeid zegt, als wij in ons beleid zeggen, we hebben de wijkraad gesproken, de wijk is voor. OPH heeft het over, namens alle inwoners van een wijk spreekt een wijkraad. Als we dat met elkaar denken, dan zijn we niet goed bezig. Want ik denk dat de representativiteit van een wijkraad te zeggen, als we de wijkraad hebben gesproken, dan weten we hoe de wijk erin zit, dat dat wel echt een hele grote stap is en dat we dat niet meer voetstoots kunnen aannemen. Betekent wel dat de gemeente bij projecten, bij activiteiten in de wijk, meer moeite zal moeten gaan doen om juist die achterliggende wijkbewoners te gaan spreken. Dat betekent extra inzet op participatie bij bijvoorbeeld grote ontwikkelzonevisies. Daar hebben we ook best wel veel al aan gedaan, om juist een grotere en diversere groep van wijkbewoners te spreken.

De voorzitter: Ik zie wat interrupties. Ik wil eigenlijk eerst mevrouw Çimen ... Misschien wordt uw vraag ook gesteld, zou kunnen, door mevrouw Çimen of door de heer Van den Raadt, want u bent door uw tijd heen, mijnheer Smit. Mevrouw Çimen.

Mevrouw Çimen: Ik heb nog even wat tijd. Dank u wel, voor de beantwoording tot nu toe. U geeft aan van, eigenlijk waren er dan projecten in wijken waar dan de wijkraad eigenlijk niet of onvoldoende bij betrokken was. Dat zouden wij dan anders willen zien, bijvoorbeeld in de vorm van een wijkplatform. Betekent dat het wijkplatform dan ook veel meer eigenlijk bijna hybride gaat worden, veel meer langs thema's dan verbinding gaat zoeken de mensen daarbij gaat zoeken in die wijken? Om wel continu de verbinding te houden met de input van wijkbewoners. Kan ik dat er een beetje uit lezen, uit deze ...

Wethouder Roduner: Ik denk dat het een wat meer bottom-up proces is dan top-down. Ik denk niet dat een wijkplatform mensen gaat zoeken. Ik denk dat ... Je ziet dat in heel veel wijken bijvoorbeeld best wel veel bewoners zich al georganiseerd hebben rond bepaalde thema's. Je ziet een aantal wijken, Zuidwest bijvoorbeeld, die zich bezighouden met mobiliteit en KLEM heb je in Zuidwest. In de Roos heb je het Geheime Groene Roos Genootschap. Dat houdt zich bezig met vergroening van de wijk. Je ziet in Ramplaan een groep inwoners die zich heeft gebundeld rond een collectief zonnewarmtenet. Dat zijn denk ik ... Je ziet veel meer dat die inwoners zich rond die thema's clusteren. Ik denk dat het heel mooi zou zijn als we die verschillende dingen in een wijk zien gebeuren, dat er verbinding ontstaat. Ik denk dat die verbinding, dat met elkaar, meer als een wijkplatform zien. Niet zozeer de wijkraad die werkgroepjes heeft, maar juist hopelijk wat meer bottom-up gebruik maken van energie die in de wijk zit. Ik denk dat dat ook wel kan. Als mensen op die manier zich betrokken voelen bij een thema in de wijk, ik hoop ook dat dat extra energie brengt. Dat dat ook nieuwe groepen uiteindelijk samenbrengt, voor cohesie zorgt, uiteindelijk zorgt dat de dilemma's die in de wijk spelen ook hier op het bordje van de gemeente terechtkomen.

De voorzitter: Aanvullende vraag, mevrouw Çimen?

Mevrouw Çimen: Maar er zullen dan wel altijd nog personen zijn die bepaalde rollen hebben binnen dat wijkplatform, want anders wordt het misschien wel een beetje los zand of ...

Wethouder Roduner: Zeker. Ik pak de Wijkraad Leidsebuurt, die zei eigenlijk heel praktisch, wie maakt het wijkkrantje dan? Wie neemt de telefoon op? Wie maakt het wijkkrantje? Wie doet de post? Wie doet de budgetten, de financiën? Ik denk dat dat hele praktische vragen zijn. Het eerlijke antwoord wat ik aan de Wijkraad Leidsebuurt gegeven heb is, u heeft helemaal gelijk, maar ik weet het nog niet. Ik denk dat dat ook wel belangrijk is met wat we vandaag bespreken. We stellen een startnotitie vast, waarin we zeggen, dit is het traject wat we met elkaar ingaan. We gaan die transitie in. Er zullen een aantal tussenproducten komen. De verordening moeten we naar kijken. We moeten kijken naar die hele praktische uitvoerbaarheid van die wijkplatforms. GroenLinks heeft het echt over die hoe. Ik denk dat is. Een wijkplatform voor dummy's, met zo'n handleiding, bij wijze van spreken. Op een aantal van die praktische vragen moeten we echt ook antwoord geven. Maar dit is dat we dan met de startnotitie zeggen, dat traject gaan we in. Dat gaan we het komend jaar in. Dit jaar gaan we ook de wijkraden, zoals ze nu zijn, betrekken, door daar met hen het gesprek over aangaan, luisteren hoe zij dat voor zich zien. Gebruikmaken van goede voorbeelden in de stad. Er is een aantal wijkraden die zeggen, zo werken wij al. Laten we ook gewoon kijken hoe het in de stad gaat. Maar ook leren van andere gemeenten. Er staat ook duidelijk in dat we naar Utrecht willen gaan. Daar hebben ze daarmee geëxperimenteerd. Hebben ze misschien ook wel een beetje hun neus gestoten. Laten we kijken of we daar ook van kunnen leren met elkaar, hoe het werkt, wat werkt en hoe we dat in Haarlem het beste kunnen toepassen?

De voorzitter: Gaat u verder met de beantwoording.

Wethouder Roduner: Ik vroeg me af toch ... Prima.

De voorzitter: Kijk, mijnheer Smit, ik stel voor dat u eventjes beantwoording afwacht. Misschien is uw vraag dan, die u wilt stellen, al beantwoord. Dat geldt ook voor mijnheer Van den Raadt. Ik zag uw hand net ook.
Wethouder Roduner.

Wethouder Roduner: Dat was denk ik mijn algemene beschouwingen. Dan probeer ik ook nog even de vragen langs te gaan die zijn gesteld, om te kijken of ik dat allemaal compleet heb. Ik heb proberen uit te leggen hoe ik het verschil zien. We gaan dat met de wijkraden bespreken. Ik hoop dat vanuit die groepen die actief zijn, of het de buurtvaders zijn in Schalkwijk of misschien wel jongeren in andere delen van de stad, als we die kunnen bereiken op deze manier en de verbinding kunnen vormen, dan hoop ik dat die diversiteit breder wordt. Het is denk ik niet ... De Partij van de Arbeid vraagt naar representativiteit. Ik denk niet dat we moeten verwachten dat we uiteindelijk volledig uitkomen op representativiteit. Als we dat willen, dan moeten we verkiezingen houden. Dan moeten we iedereen vragen te gaan stemmen. Dan moeten we echt per wijk veel dieper die ... Gewoon bij de deuren langs. Ik denk, wat je nu ziet, is zeker de wijkraden nu, dat zijn toch hele hardwerkende vrijwilligers. Waarvan ik ook nogmaals wil benadrukken dat het college hun inzet altijd heel erg waardeert en ook ziet hoe hard er gewerkt wordt en met hoeveel liefde en passie sommige inwoners werken aan hun eigen belangen overstijgend, maar voor de wijk. Ik denk dat we dat heel belangrijk vinden. Maar ik denk dat de representativiteit echt een worsteling is. Ik denk dat we niet moeten verwachten dat we dat met wijkplatforms helemaal gaan bereiken. Ik denk dat daar ... Daar zie je ook gewoon de spanning tussen democratie, wat is het precies? Maar ik denk wel dat we moeten proberen representatiever te worden. Of met elkaar zeggen, dit is blijkbaar een groep mensen die groen heel belangrijk vindt. Dat hoeft niet per se representatief te zijn voor de wijk, maar dat kan wel een hele grote groep bewoners zijn van die wijk, die dat belangrijk vindt. Maar dat kan ook zijn dat mensen die groen haten zich misschien niet hebben vertegenwoordigd, verenigd. Ik denk dat dat is niet erg, maar je moet inderdaad daarvan weten en niet voetstoots vanuit gaan. U heeft ook de vraag gesteld over de bevoegdheden. Daar gaan we met elkaar naar kijken, wat dat precies is? Dat komt ook volledig uiteindelijk terug in de verordening die we eventueel moeten aanpassen of intrekken. De moeilijk bereikbare groepen blijven een lastige uitdaging. Daar moeten we, denk ik, gewoon in de projecten of in die initiatieven zelf ook meer moeite voor gaan doen. Mooi voorbeeld vind ik altijd dat binnen de RES, de energiestrategieën, ook er een jongerenraad is geweest, die zich heel erg heeft gericht ... We hebben jongeren proberen te betrekken bij het opstellen van die Regionale Energiestrategie. Heel erg leuk. Een groep die ik heel erg belangrijk vind, maar die niet traditionele kanalen heel erg kent. Ik denk niet dat het een centraliserend effect heeft. Ik denk dat ze proberen juist die bewoners, maar wel geconcentreerd rond thema's, in die wijk ook te ondersteunen. Ik denk dat dat ook de zoektocht is, hoe krijg je die dan op een goede manier ook door de gemeente ondersteund? Loting. Partij voor de Dieren vroeg daarnaar. Dat is ook in mijn gebied, de Zijlweg-West. Het was een heel leuke ... Ik weet niet, het was geen ... Ik kijk even naar de tribune, maar dat is geen wijkraad formeel geworden, toch, of wel? Nee. Dat is nooit echt een formele wijkraad geworden, maar er was ook geen wijkraad in die buurt. Er was ook geen vertegenwoordiging. Het heeft wel heel veel betekend in die wijk. De gelote mensen, hebben er ook wel veel tijd en aandacht in gestopt overigens, zichzelf, heel veel energie. Maar ze hadden echt een aantal thema's met elkaar geïdentificeerd. Hebben grote enquêtes uitgezet in hun buurt, om te kijken van, vinden we het zebrapad belangrijk? Vinden we de speeltuin belangrijk? Vinden we op een andere plek meer groen belangrijk? Dat zijn wel hele waardevolle lessen. Het heeft voor ons wel, denk ik, gebracht dat je een diversere samenstelling, jong, oud, verschillende achtergronden hebt gekregen. Loting is, denk ik, wel een

heel fijn instrument om te kijken, hoe kun je klankbordgroepen maken? Dat kan ook natuurlijk een manier zijn om wijkbewoners te betrekken, diverse klankbordgroepen maken. Een hele mooie.

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Van den Broek.

Mevrouw Van den Broek: Blij met de beantwoording. Als ik het dan goed begrijp, dan ziet u eigenlijk in die representativiteit, mogelijk door een vorm van loting, weer iets wat parallel loopt naast een wijkplatform?

Wethouder Roduner: Ja, als je echt representativiteit zoekt, dat is best lastig, wat verwacht je daar dan precies van, zou je ook gewoon kunnen denken over grotere enquêtes in de wijk, grotere bevolkingsonderzoeken in de wijk. Dan heb je, denk ik, om representativiteit nodig te hebben sowieso grotere aantallen nodig. Wat ikzelf ook een leuk, wel geslaagd participatietraject vond, was uiteindelijk hoe we zijn gekomen tot de visie voor de Orionzone. Gewoon honderden mensen zijn in de bibliotheek geweest, zijn er langs geweest. Bewust ook tijdstippen gekozen waarin juist misschien ouders met kinderen een keertje tijd hebben, die dan buiten spitsuur niet altijd even tijd hebben. Dat heeft echt honderden mensen opgeleverd. Daardoor krijg je in ieder geval Of het representatief is weet je niet, maar je krijgt in ieder geval wel veel meer informatie uit die wijk en veel meer inzichten. Uiteindelijk gaat het denk ik vooral ook om het goede gesprek voeren, luisteren naar elkaar en kijken of je tot een beter ding kan komen. Dat zijn misschien instrumenten die je erbij kan inzetten. ChristenUnie heeft het over zuur. Verandering is altijd ingewikkeld. Volgens mij, dat zien we ook natuurlijk, dat verandering onzekerheid met zich meebrengt. Misschien ook wel het idee van, gaat het dan nu niet goed? Heel vaak ook wel. Soms moeten we ook zeggen, in sommige wijken vinden wij het ook niet goed genoeg gaan. Maar ik denk dat het ook echt iets is wat wij ... Wat ik ook richting Trots zei, het gaat ook over hoe wij als gemeente daar inzitten. Als wij denken, we hebben de wijkraad gesproken, check, vinkje, een boks, participatie gedaan, klaar, dan is dat onvoldoende. Wij moeten ons als organisatie ook veranderen en op een andere manier toch tot de inwoners gaan verhouden en ook het brede gesprek met elkaar proberen te blijven opzoeken. Dat is het traject wat we komend jaar willen ingaan, als de startnotitie wordt vastgesteld. Ik verwacht hier in ieder geval nog wel een paar keer terug te komen. Hopelijk in ieder geval ook met iets concreets, waarin hopelijk zoveel mogelijk van de bewoners die nu ook actief zijn in de wijk zich nog steeds herkent, betrokken en actief willen blijven. Dat was hem.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik even rond voor de tweede termijn. De heer Abbasi, PvdA.

De heer Abbasi: Heel kort in tweede termijn. Kijk, ik woon zelf in de Koninginnebuurt. Daar hebben we een paar hele leuke initiatieven vanuit de wijk. Haarlem KLEM bijvoorbeeld, waar gekeken wordt naar allerlei mobiliteitsoplossingen. De Groene Kroon, waar allerlei duurzaamheidsinitiatieven worden genomen vanuit de wijk. Maar dat wordt samen met de wijkraden gedaan. Mijn vraag is, gaat daar iets veranderen of is dat juist een heel mooi voorbeeld van een wijkplatform?

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder Roduner: In tweede termijn of eerst een rondje?

De voorzitter: Sorry. De heer Klaver, CDA.

De heer Klaver: Voorzitter, het doel is goed. Ik vind dat de wethouder een goed betoog heeft gehouden. Respect voor wat is en op zoek naar hoe het beter kan. De startnotitie heeft dan ook onze steun. We hopen

dat we de weg die we inslaan, dat die succesvol zal zijn en een belangrijke bijdrage gaat leveren aan de ambities die we hebben op het gebied van participatie. We kijken uit naar de gebiedssessies. Laten we goed gebruikmaken van de kennis en ervaring die er in de wijken aanwezig is en bij de wijkraden. Ik heb eigenlijk nog maar één vraag aan de wethouder. Is er een gemeente waaraan u zich, wat dit betreft, spiegelt?

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik nog ... De heer Smit wil graag wat vragen. Ik denk dat ... Gaat u daar ... Misschien moeten we eventjes kijken, dertig seconden. Gaat u gewoon snel en kort uw vraag stellen.

De heer Smit: Mijnheer de wethouder, ik vroeg, kunt u nog tijd geven voor reacties van de wijkraden? Wijkraad Scheepmakersdijk zegt, wij voelen ons overvallen. Dat zeggen ze namens meerdere wijkraden. Bent u het met me eens dat dit geen startnotitie is, maar gewoon een raadsstuk met een besluit erin? Daar hoort niet de titel startnotitie op. Er gaat wel een traject lopen, maar het is gewoon een besluit. Kunt u ook beamen, ik vind het toch voor deze wijkraden is het ook keihard werken, dat er echt wijkraden zijn die bottom-up werken in Haarlem en die, misschien Koninginnebuurt valt er ook onder, een echt goed product afleveren, wat je ze ook gaat noemen straks, maar in feite met hun werk door moeten kunnen gaan? Dank u wel, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik nog even rond. De heer Van den Raadt, Trots Haarlem.

De heer Van den Raadt: Ik zou deze startnotitie noemen, van wijkraden naar wijkraden 2.0. Wat er wordt voorgesteld, wat is het probleem en wat wordt er als oplossing gegeven? Niks. Representativiteit kan nog steeds niet gewaarborgd worden. We weten nog niet eens wat er gebeurt met die uitslag van de gelote wijkraad. Er wordt maar iets bedacht. Er wordt met geen enkel ... Want ik zei, kijk nu eens zelf ...

De voorzitter: Mijnheer Van den Raadt, u bent ook door uw tijd. Maar ik wilde zeggen, mijnheer Smit mocht iets langer.

De heer Van den Raadt: Er is geen enkel punt van kritiek vanuit de gemeente.

De voorzitter: Hallo. Ik wil gewoon even tegen u zeggen dat u nog wat langer mag praten.

De heer Van den Raadt: Dank u wel.

De voorzitter: Maar dat is nu hierbij afgerond. Want ik dacht, ik ga eventjes u nog wel even, net als bij mijnheer Smit, een paar seconden extra tijd geven, maar die heeft u genomen. Dank u wel.

De heer Van den Raadt: Nee, dan neem ik ze nu natuurlijk. Maar die vraag heb ik wel gesteld. Die heeft de wethouder helemaal omgedraaid. Punt van kritiek wat ik heb opgenoemd, waarom sommige wijkraden veel slechter zijn als anderen, omdat die gewoon helemaal totaal genegeerd worden door de gemeente. Hier staat ook van, de overheidsparticipatie vanaf de gemeente vraagt om gedragsverandering. Hoe gaan we dat doen? Dat weten we nog niet. Heeft u geen enkel punt van kritiek in sinds die 1977 hoogtijdagen van, wat heeft u als gemeente slechter gedaan, waarom sommige wijkraden gewoon ...

De voorzitter: De vraag is duidelijk. Dank u wel. Nog anderen in tweede termijn? Nee. Dan gaan we naar de wethouder.

Wethouder Roduner: Er zijn altijd dingen die je als gemeente beter kan doen. Ik heb niet het idee dat de wijkraden bewust genegeerd worden. Ik denk wel dat wij in ieder geval in dit traject ook moeten zoeken naar

meer uniformiteit, ook van onze kant, richting de ... Er zit spanning op. Ik denk dat wij vanuit de gemeente het fijn vinden om in ieder geval te weten, dit kunnen wij van een wijkplatform verwachten. Dit kunnen wij van een wijk verwachten, dat het vraagt. Dit kunnen zij ook van ons verwachten. Het vraagt ook, om die wijken recht te doen, om een bepaalde uniformiteit. Aan de andere kant zie je dat elke wijk ook weer zijn eigen identiteit heeft en zijn eigen problemen heeft. Ik denk dat dat ook echt wel een spanning is die we nog met elkaar gaan opzoeken, de komende tijd. Hoe gaat dat zich tot elkaar verhouden? Volgens mij richting OPHaarlem en de Partij van de Arbeid, er zijn een aantal wijkraden die al ontzettend goed op die manier ook functioneren. Ik weet niet, ik ga niet onmiddellijk zeggen, de Wijkraad Koninginnebuurt functioneert zo, maar ik denk dat die grotendeels dat wel doet. Ik hoor ook hele goede verhalen van de Wijkraad Indische Buurt-Noord, volgens mij, die op die manier functioneert. Ik denk dat dat het is. Ik ga niet de startnotitie terugtrekken. Kijk, toch even, dit is een startnotitie waarmee we zeggen, we gaan ... Waarbij ik eigenlijk aan u vraag, bent u het met mee eens dat we die transitie ingaan? Dan gaan we die transitie in. We stellen met elkaar een aantal kaders vast. Hoe het er dan precies uit gaat zien en ook de participatie, is eigenlijk altijd toch daarna. Ik denk dat het logisch is dat we nu tegen elkaar zeggen, dat gaan we doen. Dan is daarna, volgens mij, het goede gesprek mogelijk met alle belanghebbenden in de stad. De wijkraden, maar ook verschillende organisaties. De hele riedel staat, volgens mij, genoemd in het stuk, met allemaal mensen die we willen spreken. Toch, waar spiegel ik mij dan aan? Ik vind dat Utrechtse model wel heel interessant. Die hebben daar echt volgens mij een stap gezet. Misschien ook hun neus gestoten. Volgens mij echt, daar zie je wel een soort slingerbeweging. Ik denk dat dat wel echt heel interessant is om daarnaar te gaan kijken. Volgens mij staat in het stuk ook de ambitie uitgesproken om daar op werkbezoek te gaan met raadsleden. De ambtelijke contacten lopen al, in ieder geval, met Utrecht. Ik denk dat dat echt wel een hele interessante sessie voor ons kan zijn. Als we zeggen, ze hebben daar zoveel verkeerd gedaan, dan halen we die spiegel weer weg en dan moeten we het echt even zelf uitvinden.

De voorzitter: U heeft een vraag van de heer Klaver, CDA.

De heer Klaver: Wat Utrecht betreft, klopt het dat Utrecht zo'n vier, vijf wijkplatforms heeft, dus op hele grote schaal werkt? Is dat dan het model wat u voor ogen heeft, of de wat kleinschaliger?

Wethouder Roduner: Terecht dat u dat zegt. Dat is niet het schaalmodel dat ik voor ogen heb. Ik denk dat ... Dat is echt nog wel ook even zoeken, wat is het schaalmodel? Dat klopt wat u zegt, Utrecht heeft volgens mij tien wijkraden, wij hebben er een stuk of dertig. Juist die kleinschaligheid, die Haarlemse maat noemt u dat dan altijd, maar die vind ik ook heel veel waard. Ik denk dat dat ook wel ... Het is een beetje zoeken, wat ook logisch bij elkaar past. Maar als je het gevoel hebt, dit is mijn wijk, dit is mijn leefomgeving, daar wil ik iets mee doen, kan dat wel een stuk meer enthousiasme opleveren dan als je zegt, ik woon in Haarlem-Noord, maar Haarlem-Noord is groot, dat kan echt tot een heel andere leefomgeving vormen. Je ziet in een aantal wijkraden, in Schalkwijk zijn we echt wel wat groter qua stadsdeel, hele kleintjes in andere delen van de stad. Maar ik denk dat het huidige schaalniveau ... Want er zit geen schaalvergrotingsgedachte vanuit het college achter. Niet noodzakelijk.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we in tweede termijn ook de vragen beantwoord. Dan kunnen we gaan vaststellen, het is besproken, hoe we dit plan naar de raad gaan brengen. Het is, als ik zo rondkijk, stel ik voor een hamerstuk. Dan spreken we af hamerstuk met stemverklaring. Dank u wel.

11. Vaststellen Decemberrapportage 2022 (FR)

De voorzitter: Dan zouden wij nu agendapunt 8 en 9 gaan bespreken, maar gezien de urgentie van agendapunt 11 en 12, is het goed om die ... Wil ik voorstellen om die als eerste te bespreken. Eerst het vaststellen van de Decemberrapportage en daarna de Haarlemse Belastingvoorstellen. Gaat u daarmee akkoord? Ja. Dan wacht ik even tot de tribune leeg is en het wat rustiger is hier. Moment. Als we allemaal gewisseld zijn en we zitten weer, mevrouw Çimen, mijnheer Smit, we gaan weer verder, dan constateer ik eventjes dat de heer Smit de zaal verlaat. De VVD was al vertrokken. Jouw Haarlem. BV Nederland was er vanavond niet. Trots heeft de zaal verlaten. We heten de heer Van den Doel welkom voor de fractie van GroenLinks en mevrouw Van Zetten voor Hart voor Haarlem. Dan gaan we even door naar agendapunt 11. Dat gaat over, in de P&C-kalender 2022 is opgenomen dat eind van het begrotingsjaar optioneel een Decemberrapportage verschijnt. Deze rapportage wordt alleen opgesteld als dit noodzakelijk is. Omdat er sinds de Bestuursrapportage 2022 zich grote afwijken op beleidsniveau, zoals aan de lasten- als aan de batenkant en zowel significante verwachte over- als onderbesteding hebben voorgedaan, wordt u middels voorliggende Decemberrapportage 2022 hierover actief geïnformeerd. Voor een deel van de afwegingen ligt de reden buiten Haarlem, namelijk kasschuiven van het Rijk, Septembercirculaire 2022. Waarom bespreken we dit stuk. Het college vraagt de raad onder andere de Decemberrapportage 2022 vast te stellen en financieel-technisch te verwerken volgens de begrotingswijziging 2022. Een aanvullend voorbereidingskrediet te verlenen van 250.000 euro voor de realisatie van een nieuw Havenkantoor. Een krediet te verlenen van 125.000 voor het vergroten van de veiligheid in het Reinaldapark. Een krediet te verlenen van 400.000 euro voor de aanschaf van camera's om de effectiviteit van handhaving te vergroten. De hiervoor genoemde kredieten onder 2 tot en met 4 en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten te verwerken in het Investeringsplan bij de Kadernota 2024. Dit plan staat ter advisering op de agenda. De commissie, u, zal vanavond bepalen of dit voorstel rijp is voor behandeling in de raad. Wie kan ik als eerste het woord geven. De heer Trompetter van de Actiepartij.

De heer Trompetter: Dank u wel. Ik heb niet zoveel tijd meer. Veel te weinig. Wel even de vraag. Dank voor het stuk. Het college stelt dat zorgaanbieders nu vaker voor de Wlz-financiering kiezen en dat daarom minder gemeentelijke plekken beschikbaar zijn voor cliënten in dit stuk. De vraag de hieruit voortvloeit, is het niet ook een gemeentelijke taak om ook vastgoed te creëren en voldoende Wmo-plekken beschikbaar te houden? Want immers de langdurige zorg gaat nu gelukkig van de Wmo naar de Wlz. Dan naar de vrijval voor scholing en jobcoaching. Is het bevorderlijk voor de betrokken kwetsbare mensen, cliënten of zie we hier het bewijs dat jobcoaching een onnodige activiteit is waar we mee moeten stoppen. Dan heb ik nog een vraag over het Havenkantoor. Onze fractie is niet bekend met de prijsvraag en vragen ons af of die nieuwbouw eerder besproken is in de commissie. Kosten opleiding marktmeester, pagina 23. Wat is 200.000 euro? Hoeveel marktmeesters worden hiervoor opgeleid? Pagina 24. Wat voor camera's worden er voor 400 K aangeschaft? Want ik heb de vorige keer die vraag ook gesteld. De burgemeester heeft die niet beantwoord. Zijn dat dezelfde Chinese gevraagde exemplaren? De 1 miljoen extra vindt mijn fractie zorgelijk, maar daar komen we als het goed is nog over te spreken. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Trompetter, ik wil u erop wijzen dat uw vraag hoeveel, dat dat een technische vraag ... Kunt u ook van tevoren stellen.

De heer Trompetter: Welke?

De voorzitter: De vraag over hoeveel camera's.

De heer Trompetter: Niet hoeveel, wat voor soort.

De voorzitter: Sorry.

De heer Trompetter: Die vraag is de vorige keer niet beantwoord.

De voorzitter: Hoeveel mensen. Wat zegt u? Had u dat al technisch ...

De heer Trompetter: Die is de vorige keer ook niet beantwoord.

De voorzitter: Wie kan ik verder het woord geven? De heer Van den Doel, namens GroenLinks.

De heer Van den Doel: Dank u wel, voorzitter. Toch tijd zat. Wat wij lastig vinden hieraan, is dat de 6,3 miljoen die dit oplevert, dat we moeten zien dat met name op het sociale domein er sprake is van onderbesteding. Dat er sprake is van dat er door verschuiving van patiënten, dat zorgaanbieders opeens veel meer winst zien in groepen over te nemen en andere groepen de wachtlijsten te laten bestaan. Dat vinden we een kwalijke zaak. We vragen ons af of daar al wat aan gedaan is. Het is voor een deel natuurlijk iets wat bij Samenleving thuishoort, maar bespreken nu dit. Hier wordt de informatie op gegeven. Daarom stellen wij deze vraag daarover. Wat we zien, is natuurlijk dat veel van het cijfer, de 6,3 miljoen, komt toch vanuit de onderbesteding en vanuit personeelskrapte. Dat lijkt me een probleem wat we al langer kennen. Maar de urgentie die hier uitspreekt, wordt alleen nog maar vergroot. Want met name op het sociale domein vind ik het echt heel slecht dat wij onderbesteding kennen, op een aantal zaken waar het niet hoeft.

De voorzitter: Mijnheer Van den Doel, u heeft een interruptie van mevrouw Çimen.

Mevrouw Çimen: Ik kan hier deels in meegaan, die onderbesteding en de zorg die dan eigenlijk niet geleverd kan worden. Tegelijkertijd, ik zie ook bij de Wmo een daling van het aantal geraamde nieuwe cliënten. Dat daar dan ook weer een voordeel van twee miljoen inzit. Is dat u ook opgevallen? Om toch ook even een beetje een ander beeld mee te geven ten aanzien van dit domein.

De voorzitter: De heer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Misschien dat we dan te veel in detail gaan, maar ik vind een afnemende vraag zorgelijk als ik niet weet waar die vandaan komt. Maar ik ga niet pretenderen dat ik die kennis heb, omdat dat waarschijnlijk in Samenleving besproken gaat worden. Maar ik vind het wel zorgelijk dat we proberen huishoudelijke ondersteuning te verminderen, door daar een ander soort regelgeving op los te laten van, wie krijgt het wel en wie krijgt het niet? Blijkbaar is dat wel een signaal dat veel mensen er minder gebruik van gaan maken. De corona-inhaalslag gebeurt niet. Maar met name, waar ik echt tegenaan loop, is ...

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Mijnheer Van den Doel, bedoelt u met die onderscheiding bijvoorbeeld de 850 euro beschermd wonen die we weer niet weten uit te geven?

De heer Van den Doel: Exact. Daar wil ik het voorlopig bij laten. Dat waren de grootste dingen die ik opmerkte. We hadden over de camera's een vraag. Dat worden elf camera's, maar van welk merk en van

welk origine? Dat vinden we natuurlijk ook heel erg belangrijk. De producten uit China worden steeds meer gebruikt voor spionage. Dat wordt steeds duidelijker. Vanuit overzeese gebieden, zoals de Verenigde Staten, wordt ons ook opgelegd daar wat kritischer in te zijn. Kunnen ze daar zeggen wat ze willen, maar ik denk dat wij, zeker ook in Haarlem, heel voorzichtig moeten zijn als we camera's willen aanschaffen van Chinese makelij. De overige vragen die mijnheer Trompetter heeft gesteld, had ik ook. Die hoef ik niet te herhalen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Çimen, D66.

Mevrouw Çimen: Dank u wel, voorzitter. Ik hou het kort. Ik sluit me graag aan bij de vragen over de camera's en ook het Havenkantoor. Daar ben ik benieuwd naar het antwoord. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik het woord geven? Mijnheer Amand, u heeft geen tijd meer, Trots. We hebben net al iets bijgegeven. Ik geef nu het woord aan mevrouw Van Zetten, Hart voor Haarlem.

Mevrouw Van Zetten: Ik kan heel lekker veel praten. Ik had een paar opmerkingen over dit stuk. Inderdaad, de marktmeester, er is een ervaren marktmeester, we weten wel wie het is, met pensioen gegaan. Dat weet je al jaren dat dat eraan komt. Dan begrijp ik echt niet dat we nu nog iemand moeten gaan opleiden en dat dat een jaar gaat duren. Dat vind ik dan echt wel een slecht beleid. Een ander punt is inderdaad ook het Havenkantoor. Ik las tot mijn verbazing dat er een prijsvraag was uitgeschreven. Dat kan zijn dat ik dat in een eerdere mededeling niet heb gehoord. Het is toevallig weer de portefeuille van de burgemeester. Onlangs is er nog veel over gesproken, over hoe zit het dan met die brug vanwege dat ongeluk? Dat akelige ongeluk op de brug. Hoe zit het dan met het Havenkantoor? We hebben eigenlijk nog geen actuele gegevens gekregen daarover. Ik ben wel heel benieuwd wat de prijsvraag heeft opgeleverd en wie daarbij betrokken zijn geweest. Maar dat zal dan wel weer een technische vraag zijn. Een ander punt wat mij ook opviel, is de afdeling Bestuur en Communicatie, daar is zeven ton eigenlijk aan overschrijding. Dat is ook de portefeuillehouder voor een deel van de burgemeester. Ik zie rapporten verschijnen van Haarlem in de wereld. Waar zijn we allemaal bezig? Ik denk van, dat zal toch ook wel geld hebben gekost? Als daar ineens zeven ton overschrijding is, dan maak ik mij daar wel zorgen over. Zeker omdat wij eerder kritisch zijn geweest. Dan wordt dat altijd een beetje weggewimpeld. Onderbesteding. Inderdaad, dat is een structureel probleem bij de gemeente Haarlem. Dat wordt voorlopig niet beter. We hebben ook bij de begroting gehoord dat investeringen in de tijd worden vooruitgeschoven. Aan de andere kant maken we ik weet niet wat voor plannen. Wat mij betreft is het niet helemaal in evenwicht, maar daar zal de wethouder vast wel iets over kunnen vertellen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik ... De heer Klaver, CDA.

De heer Klaver: De opmerking van GroenLinks over de personeelstekorten in het sociale domein, die zorg deel ik. Ik ben benieuwd naar de reactie van de wethouder. Bij de begrotingsbehandeling is zorgen geuit over het ravijn van 2027. Het CDA heeft erin gezeten. We hebben nog aanlooptijd. We hebben meevallers. Dat komt ook uit deze cijfers naar voren. De Septembercirculaire. Over die hele jaren, plus 13 miljoen. We hebben de tijd om ons voor te bereiden op mogelijke effecten van dat ravijn. Wat dat betreft is de afdrank positief. Als het gaat om de ...

De voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Ik hoor u zeggen, we hebben de tijd. Inderdaad, in jaren is dat ook wel zo. Tegelijkertijd kijkt u ook gewoon om u heen. U ziet de rente stijgen. U ziet de inflatie toenemen. Het hele gedoe in de

wereld. Ik denk dat dat begrip tijd, dat u dat misschien iets te veel oprekt. Dat we eigenlijk helemaal niet zoveel tijd hebben, zeker gezien de investeringen die het college van plan is om te doen. Bent u dat niet met me eens?

De voorzitter: De heer Klaver.

De heer Klaver: Ik ben het met u eens dat waakzaamheid geboden is, dat we moeten opletten, maar we hebben jaren te gaan om daar ook naar te handelen. Op dit moment zijn de financiële gegevens zodanig dat er ook buffers zijn om daar naartoe te werken. Als het gaat om de besluiten, steunt het CDA de besluiten, waaronder de kredieten voor het Havenkantoor, de veiligheid in het Reinaldapark en de intensivering van de camera's. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik even verder. De heer Linder.

De heer Linder: Ik heb even vooral een vraagje over, even kijken, het budget voor de opvang Oekraïners. Ik kan mij nog herinneren dat toen dat speelde, dat begroting Wienen zei van, dat geld krijgen we allemaal weer van het Rijk. Dat gaat niet voor onze kosten. Is dat nog steeds zo? Zijn we gewoon geld aan het voorschieten of interpreteer ik iets niet helemaal goed?

De voorzitter: Dank u wel. Nog anderen die ik het woord kan geven in eerste termijn? Nee. Dan ga ik over naar de wethouder.

Wethouder Roduner: Dank u wel. De Oekraïners zitten budgetneutraal in de begroting. We verwachten inderdaad dat die kosten worden gedekt. Het is soms nog best even puzzelen, ook van, van welk potje we dat precies moeten doen. Tot dit moment kregen we eigenlijk 100 euro per Oekraïner per dag. Dat gaat het Rijk wel naar beneden bijstellen naar 83, uit mijn hoofd. Dat wordt wel spannender. Die 100 euro konden we mee uit de voeten. Het gaat dan over locatieopvang, begeleiding, eten, leefgeld. Maar het wordt minder. Je merkt wel dat dat voor ons spannender wordt. Maar daar houden we gewoon vinger aan de pols. Er is ook nog steeds de mogelijkheid om specifieke rekeningen en overschrijdingen bij het Rijk te declareren. Alleen dan moet je dat gaan uitleggen. Nu is het toch eigenlijk makkelijker voor de gemeente. Er is geld over, terecht, 2027, dat geeft ons ook weer buffers om uiteindelijk die magere jaren te lijf te gaan. Daar krijgt u ook nog hopelijk in januari een notitie van. Ik heb dat in de begroting, denk ik, al aangekondigd. Ik denk dat het verstandig is dat die in deze commissie uiteindelijk landt. Dat we met elkaar hier het gesprek voeren van, er zijn tijdelijk incidentele middelen. De raad heeft gevraagd om dat deels ook te reserveren voor de slechtere jaren. Maar dan blijft er nog steeds naar verwachting geld over. Ik denk dat we met u graag het gesprek aan willen gaan van, hoe of wat gaan we daarmee doen? Gaan we dat reserveren, gaan we dat uitgeven? Als we dat gaan uitgeven, wat vindt u verstandige bestedingen? Dan heeft u ook nog specifieke thema's. Ik zou niet echt op postniveau, maar meer op themaniveau met u het gesprek willen voeren van, waar denkt u dat dat geld op een goede manier een bijdrage kan leveren aan de opgave van de stad?

De voorzitter: U heeft een vraag van mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Hoe gaat u dat invullen? Want ik heb altijd een beetje het idee dat dat in de coalitie misschien wel besproken wordt, die thema's, maar dat wij dan daar achteraan komen hollen om de informatie op te halen. Hoe gaat u dat doen?

Wethouder Roduner: Ik kom naar u toe, naar de commissie. Daar hadden wij een discussie over. Mevrouw Çimen zei van, misschien het beste commissie Bestuur. Betekent dat dat vanuit het college ook het meest logisch, dat we hier het gesprek aangaan, in de openbaarheid? Ruim voor de Kadernota. Dat gesprek is niet besluitvormend, maar wat mij betreft in de vorm van een opinienota, zodat het college bij de hele raad, oppositie en coalitie, ophaalt wat uw ideeën en wensen en voorstellen zijn. Dan is het, denk ik, daarna onze verantwoordelijkheid om tot een Kadernota te komen, waarin we hopelijk goed naar u geluisterd hebben, maar ook nog wel naar de nodige opgaven van de interne organisatie. Dat voorstel komt dan in de Kadernota en daar besluit u dan natuurlijk over, geamendeerd of niet. U had een vraag over ... Haarlem in de wereld zit er niet bij. Dat volgens mij uitgelegd hoe die overschrijding bij Bestuur en Communicatie is geweest en dat dat ook structureel nu in de begroting zit. Maar we hebben aparte budgetten ook wel beschikbaar gesteld voor een aantal van die nota's. Dat Havenkantoor, er is een prijsvraag geweest. Er zijn drie architectenbureaus geweest die een plan hebben gemaakt. Daar heeft een commissie, volgens mij aan de voorzitterschap van de stadsarchitect, een keuze gemaakt. Ook volgens mij met de Havendienst. Dat is even wat ik op de inhoud kan zeggen. Ik weet niet precies of die naar de commissie Beheer is geweest. Ik neem aan dat gewoon Uiteindelijk moet u het krediet vrijgeven, ook voor de volledige ... Ik bedoel, het is meer dan deze 2,5 ton hoor.

De voorzitter: U hebt een vraag van mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Het is inderdaad wel interessant van hoe dat is gegaan. Want volgens mij is het commissie Ontwikkeling?

Wethouder Roduner: Volgens mij is het ...

Mevrouw Van Zetten: Dat maakt eigenlijk niet uit, want ik kan het allebei doen. Maar ik heb het in ieder geval nergens zien passeren. Dat is, als we het nu al de hele avond hebben over participatie, burgers betrekken, dan is het ook wel fijn als de raad ook ergens bij betrokken wordt. Het Havenkantoor gaat echt in de miljoenen lopen. Het is wel fijn als wij dan toch enig zicht hebben van de voortgang en hoe het eruit komt te zien. Een paleis van twintig miljoen kan het ook worden.

Wethouder Roduner: Dat niet. Volgens mij, het krediet ...

Mevrouw Van Zetten: Dat gaat zeker zes of zeven kosten.

Wethouder Roduner: U gaat natuurlijk uiteindelijk ... U geeft het krediet vrij. Dat moet langs een commissie zijn geweest. Ik neem aan dat dat de commissie Beheer is overigens en niet de commissie Ontwikkeling. Ik weet ook niet of dat daar langs is geweest. Ik heb dat niet scherp.

Mevrouw Van Zetten: Nee.

Wethouder Roduner: Dan krijgt u dat alsnog langs, inclusief een prachtig, winnend ontwerp. Dan moet u zeggen, vindt u dat ook mooi? Maar die ontwerpen zijn ook allemaal online te vinden.

Mevrouw Van Zetten: Sorry, maar het heeft ook niet ...

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Dat het ook iets is voor het Haarlems Dagblad, om het te laten zien in een blaadje. Maar ik heb er niks ook gelezen. Wel? Heb ik iets gemist? Kijk, hij weet het ook niet.

De voorzitter: Uw vraag is duidelijk.

Wethouder Roduner: Ik heb wel berichten erover gezien. Ik weet niet zo goed of dat dan van de gemeente Haarlem ook een ... Ik heb ook wel wat tekeningen gezien, maar ook ... Niet intern, want dat is niet mijn project. Gewoon in de openbaarheid. Gewoon in een berichtje. Misschien was het in de Rafter of zo. Ik weet het niet. Ik weet het niet meer.

De voorzitter: Vertelt u verder.

Wethouder Roduner: Volgens mij, de Actiepartij begon ermee. Volgens mij, D66 ... Volgens mij, meerdere mensen die vragen naar de camera's. Ik moet u dat antwoord schuldig blijven. Volgens mij moet ik gewoon een toezegging hier doen, dat u een antwoord krijgt. Ik zou zeggen, noteer het als toezegging, dan ligt hij even op het bordje bij de burgemeester, want u heeft ernaar gevraagd. Even, de Actiepartij punten zijn vrij specifiek. Daar ga ik dan even eerst op in. Volgens mij, het gemeentelijk vastgoed kan worden ingezet voor Wmo-plekken. Ik denk dat we ook kijken ... Domus Plus is geen Wmo-plek. Is uiteindelijk waarschijnlijk een Wlz-voorziening. Maar dat zijn natuurlijk manieren waarop je ook gemeentelijk vastgoed kan inzetten voor het creëren van extra opvangplekken. Er is inderdaad nog even een voordeel bij jobcoaching. Maar volgens mij volgend jaar hebben ze daar ook gewoon budget om dat op een goede manier te blijven doen. Laten we vooral gebruikmaken van de arbeidsmarkt. Dat budget is gewoon goed beschikbaar. Alleen in dit jaar niet nodig. U had een vraag gesteld over hoeveel mensen we ... Dat vond ik wel een technische vraag. Hoeveel mensen we konden opleiden voor het budget. Dat antwoord heb ik niet. De camera's, dat noteren we als een toezegging. Dan denk ik even wat uitgebreider op de zorgontwikkelingen. Daar is ook een aparte brief gestuurd naar de commissie Samenleving, over de arbeidsmarktontwikkelingen in het zorgdomein, met name bij onze partners. Ik denk dat je twee dingen ziet. Wij hebben onze begroting ... Tot nog toe verhogen we die elk jaar op basis van historische groei. We kijken naar de groei in het verleden bij de Wmo, bij de jeugd. We zeggen, die groei is er geweest. Volgend jaar verwachten we die groei nog eens een keer vijf procent per jaar of zo. Echt substantiële aantallen. Die stoppen we erbij in de begroting. Dat budget is dan beschikbaar. Ik denk dat we langzamerhand zien dat we als samenleving en als organisatie een beetje op het einde van die groeicurve beginnen te komen. Dat is voor mij spannend om dat te zeggen op basis van deze cijfers, want zo hard kan ik dat nog niet maken. Dan moeten we wel echt wat langer doorkijken. Maar je ziet natuurlijk dat ... Ik denk dat die brief daar ook over gaat, dat er echt arbeidsmarktkrapte is bij de aanbieders binnen jeugd, binnen de Wmo. Dat je ziet daar al gebeuren dat er scherpere keuzes worden gemaakt over, welke zorg is echt noodzakelijk? Heb ik mensen om die zorg te kunnen leveren, ondanks het feit dat er misschien zelfs een beschikking ligt? Daar zie je wel echt ook gewoon het arbeidsmarktvaagstuk heel erg spelen. Dat leidt uiteindelijk er ook toe dat er anders of mindere zorg wordt geleverd en uiteindelijk er budgetten overblijven. Dat geld was beschikbaar. Nogmaals, het is een open einde. Als die rekening dit jaar nog steeds komt, dan gaan we die gewoon betalen met elkaar. Maar ik denk wel dat we bij de Kadernota het gesprek met elkaar weer aangaan van, hoe gaat die groei zich doorontwikkelen? Is dat een lijn die we, net als voorgaande jaren, automatisch doortrekken? Of zien we dat die afvlakt? Wat kunnen we doen om uiteindelijk toch te zorgen dat onze inwoners wel de zorg krijgen die ze nodig hebben? Waar ook geld beschikbaar voor is, maar waar ook wel misschien op de lange termijn met vergrijzing wel minder mensen zijn om die zorg te leveren. Dat is in de samenleving een ingewikkeld vaagstuk. Maar waar in ieder geval ook een brief is gestuurd naar de commissie Samenleving. Als u dat een belangrijk onderwerp vindt, ik zou zeggen, agendeer die dan vooral en

ga de discussie ook aan in de commissie hoe u tegen dat vraagstuk kijkt. Al met al blij met de Decemberrapportage. We houden weer geld over.

De voorzitter: De heer Van den Doel, GroenLinks.

De heer Van den Doel: Nog even over ... Dat wil ik nog even benadrukken. Is dat sinds een deel van de cliënten van de Wet langdurige zorg zijn overgegaan, waardoor het voor zorgaanbieders financieel aantrekkelijker is om zich op deze doelgroep te richten, waardoor de wachtlijsten blijven bestaan. Ik denk dat dat wel een enorme ontwikkeling is, die we in de gaten moeten houden, dat we niet door de perverse prikkel, dat een bepaalde groep ... Ik sluit het daarmee af. Ik wel dat wel gezegd hebben, dat we daar onze aandacht op vestigen, dat de perverse prikkel van financiën geen rol moet spelen in dit geheel. Dat dat op dit moment wel gebeurt en dat mensen daar de dupe van zijn. Hoe staat u daar tegenover?

Wethouder Roduner: Er zit best scherpe toetsing over wanneer je in de Wlz mag en anders zit je in de Wmo. Het zorgkantoor kijkt daar ook naar indicatiestelling. Het is volgens mij, er zitten wel meer borgingen in het stelsel dan alleen financieel. Uiteindelijk, of iemand een Wlz-indicatie krijgt ...

De voorzitter: De heer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Dat vroeg ik niet. Het is dat de aanbieders gaan er op los. Die steken hun geld veel liever in de Wlz dan in de andere zorg. Dat zorgt voor wachtlijsten, waar die eigenlijk niet nodig zijn, omdat aanbieders hun financiële stroom anders inrichten. Daar wil ik graag aandacht voor vragen.

Wethouder Roduner: Dat zie je. Je ziet ook dat het Rijk vanuit ... Het is een beetje een discussie buiten de gemeente om, maar VWS heeft natuurlijk uiteindelijk gezegd, geen groei meer van de verpleeghuizen. Dat is echt wel een stevige koerswijziging, die ook ingegeven door arbeidsmarktkrapte is ingezet. Geen verdere groei meer van verpleeghuizen. Vooral veel meer zorg aan huis. Die hele Wlz gaat ook echt flink op de schop.

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten heeft nog een vraag.

Mevrouw Van Zetten: Mag ik hopen dat ze kunnen parkeren daar voor de deur. Maar in ieder geval even, dat is mijn vraag niet. Ik had nog een opmerking over de marktmeester, waarom die bedrijfsvoering daar op dat gebied dan toch achterblijft.

Wethouder Roduner: Dat weet ik niet. Ik weet wel dat er, volgens mij een dame die ook een tijdje bode is geweest, nu in opleiding is om de marktmeester op te volgen. Volgens mij heb ik haar al een paar keer op de markt gezien. Gaat het hartstikke goed. Als mevrouw Van Zetten nog een baan zoekt, dan kan ze marktmeester worden.

Mevrouw Van Zetten: Ik hou me aanbevolen.

De voorzitter: Mijnheer Trompetter, Actiepartij.

De heer Trompetter: Nog heel even kort dan een vervolgvraag. Er is één iemand die marktmeester wordt en dat kost twee ton?

Wethouder Roduner: Weet ik niet precies.

De voorzitter: Goed, de heer Van den Doel nog een ...

De heer Van den Doel: Ik had nog een vraag, die was blijven liggen. Dat gaat over de verlofuren. Het is weer mogelijk om verlofuren te sparen voor vroegpensioen of hele lange vakanties. Dat vraagt om een financiële reservering. Daar is nog niets over bekend. Is daar ondertussen wel weer wat over bekend? Over hoe dat opgelost moet worden. Hoe die reservering in elkaar zit. Is een licht technische vraag. Ik geef het toe.

Wethouder Roduner: Ik heb hier wel met de accountant over gesproken, maar ik weet niet meer wat hij gezegd heeft. Volgens mij is er nog wel discussie over hoe je die precies moet berekenen. Dan moeten we dat even gaan doen.

De heer Van den Doel: Maar dat heeft effect op de begroting van volgend jaar. Vandaar dat ik de vraag stel, maar ik ...

Wethouder Roduner: Komt hij aan.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van den Doel. Geen technische vragen. Geen vragen die in Samenleving thuishoren. We gaan nu gewoon commissie Bestuur doen. Even kijken, dan hebben we eerste en tweede termijn beantwoord. Dan gaan we kijken hoe we dit naar de raad gaan brengen. Ik heb een toezegging gehoord. Dat is duidelijk benoemd. Er wordt hier al gezegd, hamerstuk. Is iedereen het ermee eens om dit als hamerstuk naar de raad te brengen? Dan stellen we dat nu vast. Dank u wel.

12. Haarlemse Belastingvoorstellen 2023 (FR)

De voorzitter: Dan gaan we verder naar agendapunt 12. Dat had ik net voorgesteld, 11 en 12 eerst te behandelen. Het gaat over de Haarlemse Belastingvoorstellen. De gemeenteraad is bevoegd tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van gemeentelijke belastingen, het vaststellen van belastingverordeningen en tarieven. Voorliggende Belastingvoorstellen zijn een uitwerking van de geraamde baten in de vastgestelde Programmabegroting 2023-2027, in de vorm van corresponderende verordeningen en tarieven. Is allemaal een hele mond vol. De doelstelling van het bespreken van dit stuk. Het is een vastgestelde en gepubliceerde belastingverordening. Is een voorwaarde om de belastingbaten, zoals genoemd in de vastgestelde en geamendeerde Programmabegroting 2023-2027 te kunnen realiseren. Het gaat hierbij om de volgende onderwerpen. Onder andere leges, precariobelasting en toeristenbelasting en nog veel anderen. Dit staat ter advisering op de agenda. U gaat vanavond weer dit bespreken. Er zijn nog vrij korte spreektijden. We gaan het duidelijk bespreken, maar heel kort. Daarna gaan we kijken hoe we het naar de raad gaan brengen. Wie mag ik het eerste het woord geven over dit onderwerp? Kijk, dit wordt een korte bespreking. Iedereen erover eens? Geen vragen? Dan gaat het als hamerstuk naar de raad. Dan hebben we agendapunt 12 afgerond.

8. Raadsjaaragenda 2023 (College)

De voorzitter: Dan gaan we even terug in de agenda naar agendapunt 8. Dat is de keuze van de A-dossiers. Sorry, de Raadsjaaragenda. In de vergadering van 3 november is de concept Raadsjaaragenda besproken. Bestuurlijke reactie is geleverd. Op de suggesties die door de commissie zijn gedaan, zijn enkele onderdelen nu toegevoegd. Zijn er nog commissieleden met aanvullingen? Heeft u dit ... De heer Klaver van het CDA.

De heer Klaver: De meld- en vergunningsplicht voor camera's en sensoren is eerder aan de orde geweest. Onder punt 2.3 zien we een afdoening. Maar er staan ook toezeggingen in, namelijk een terugkoppeling van

de ervaringen in Amsterdam, met een meldplicht en de gemeentelijke regels voor dataverzameling in de openbare ruimte. Ik vraag me af of die toegevoegd kan, moet worden?

De voorzitter: De heer Trompetter is het eens. Mevrouw Van der Mede kijkt even, griffier?

Mevrouw Van der Mede: Ik kan het niet volgen. Dat moet ik even terugkijken.

De voorzitter: Dat wordt eventjes opgezocht. Zijn er nog andere opmerkingen? Ik zie geen ... Iedereen schudt nee. Dan kunnen we het hier bij laten, qua bespreking.

Overige punten ter bespreking

9. Keuze A-dossiers (doel: één per commissie)

De voorzitter: Dan gaan we echt naar punt 9. Wat is er mevrouw? We gaan het nou afmaken ook. Want er staat nog één stuk ter bespreking. Dat zijn de keuzes van de A-dossiers. In de vorige commissie hebben we al stilgestaan bij dit onderwerp. Ook ontving u op 21 november nog een toelichtende mail. Hierbij is uitgelegd dat A-dossiers groot, veelal complex of kaderstellende onderwerpen zijn, waarbij het in positie brengen van de raad extra aandacht verdient. De keuze van A-dossiers kan gemaakt worden uit enerzijds de Raadsjaaragenda 2023, met de onderwerpen die door u zijn aangedragen en de actuele jaarplanning van de commissie, met lopende onderwerpen. Deze gedachtegang sluit aan bij de motie 6.1 Breng de raad in positie voor een goede samenwerking. Die is aangenomen tijdens de raadsvergadering van 7 april. In deze motie staat vermeld dat het presidium wordt gevraagd in kaart te brengen wat de belangrijkste onderwerpen, dossiers zijn voor de periode 2022-2026 en voorstellen uit te werken, zodanig dat de positie van de raad wordt versterkt. Conform de motie wordt het seniorenconvent betrokken. Tijdens de vergadering van 1 december wordt nu gevraagd om één A-dossier per commissie vast te stellen. Hiermee gaat het dan in eerste instantie naar het presidium. Het seniorenconvent van 19 december of 23 januari beslist over de vier A-dossiers die in 2023 opgepakt gaan worden. Het doel van vanavond is te komen tot één voorkeursdossier vanuit de commissie Bestuur. De vraag aan u is om met suggesties te komen. Wie mag ik het woord geven? De heer Klaver, CDA.

De heer Klaver: Voorzitter, ik heb weinig tijd. Ik zal het heel kort houden. Ik denk dat de behandeling van het participatiebeleid en de transitie naar de wijkplatforms vanavond heeft laten zien hoe uitdagend dat is en hoe belangrijk het is om onze rol als raad daar goed invulling aan te geven. Mijn voorstel aan de commissie is om het participatiebeleid, inclusief de transitie naar wijkplatforms als dossier A te betitelen.

De voorzitter: Ik kijk even rond. De heer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Wij hebben ook wel even nagedacht, wat is een A-dossier precies. Een aantal onderwerpen heeft de revue gepasseerd. We kwamen er niet helemaal uit, moet ik je eerlijk zeggen, van, wat is voor Bestuur een dossier wat je zolang wil doen. Uiteindelijk kwamen wij ook op participatie terecht. Ik vind het terecht dat de heer Klaver van het CDA zegt dat de wijkraden daar bij horen. Wij zien dat ook als een twee-eenheid. Ik denk dat het eigenlijk vanzelfsprekend is dat we daar vinger aan de pols gaan houden. Maar het is wel fijn als we daar ook regelmatig kleine sturing op krijgen van, dit is gebeurd, dat is gebeurd. Dat we specifiek op de hoogte gehouden worden en eventueel op de problemen die op ons pad gaan komen. Kenmerkt het zich, in onze ogen, mogelijk voor een A-dossier.

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Heeft u ook een tweede keus?

De heer Van den Doel: Belastingvoorstellen.

Mevrouw Van Zetten: Dat vind ik wel een passend onderwerp ook bij GroenLinks.

De heer Van den Doel: De Belastingvoorstellen zouden we graag aanpassen. Ik geloof dat sommige omstanders ook gelijk denken dat we dan alles omhoog willen, maar niets is minder waar. De Belastingvoorstellen moeten kostendekkend zijn. Dat is zo en dat blijft zo. Ik zie daar niet direct een A-dossier in.

De voorzitter: Ik kijk even rond. Ik zie knikken en bevestigend knikken en instemming hiervoor. Dan zal ik dat meenemen naar het presidium als voorstel vanuit de commissie Bestuur om het participatiebeleid, inclusief platforms en wijkraden, mee te nemen.

14. Sluiting

De voorzitter: Volgens mij hebben we dan genoeg vergaderd en hebben we hier heel veel besproken. Dank ik u voor uw aandacht, ook de mensen die er op de tribune zijn en de mensen die meekijken op de livestream. Ik dank de wethouder voor zijn beantwoording, namens het college ook. Dan was dit de laatste vergadering in 2022. Dan zien we elkaar weer in het nieuwe jaar.

Ter kennisname meegezonden stukken (agenderingsformulier achter de inlog)

I Actieve informatieplicht

1.1 Afronding programma Nieuwe Democratie, doorstart Programma Versterken Lokale Democratie

1.2 Vaststellen P&C kalender 2023

1.3 Gevolgen septembercirculaire 2022 Gemeentefonds

1.4 Actualisatie aanpak Diversiteit & Inclusie interne organisatie

1.5 Integriteitsjaarverslag 2020 en 2021

II Afdoening toezeggingen en moties

2.1 Afdoening toezegging nagaan informatievoorziening website onderdeel klachten en bezwaar

2.2 Afdoening RKC aanbeveling onderzoek Jaarstukken 2016 – Vergroten zicht op financiën

2.3 Afdoening toezegging financiële en juridische consequenties van de meld- en vergunningsplicht

2.4 Afdoening toezegging verzwaarde motivering bij geheimhouding stukken ouder dan 5 jaar

2.5 Afdoening toezegging beleid inzake participatie burgers bij groenvoorzieningen

2.6 Afdoening Motie 55 Wie (t) zaait zal oogsten: gereguleerde wietteelt voor een (financieel) solide Haarlem

III Brieven van het College van BenW

3.1 Evaluatie en verfijning ambtelijke fusie Zandvoort-Haarlem

3.2 Ongeval Prinsenbrug

IV Brieven van de Rekenkamercommissie

4.1 Informatiebrief RKC d.d. 14 november stand van zaken RKC-aanbevelingen 2022-2

V Beantwoorde raadsragen

5.1 Beantwoording artikel 32-vragen VVD inzake bebording komgrenzen De Krim

5.2 Beantwoording raadsragen ex artikel 32 RvO van D66 inzake de verlening van vergunningen